

Primorski dnevnik

Referendum past za arbitražni sporazum

RADO GRUDEN

Slovenski državni zbor bo verjetno že prihodnji teden ratificiral arbitražni sporazum (Hrvaška je to storila že lani), ki Slovenijo in Hrvaško zavezuje, da spor o meji reši arbitražno sodišče. To mora pri tem upoštevati načelo zunanje pravičnosti, stanje na dan 25. junija 1991 tako na kopnem kot na morju in tudi zgodovinske okoliščine. Vse to naj bi Sloveniji zagotavljalo tudi stik z odprtim morjem in s tem povezan status pomorske države.

Prav stik z odprtим morjem najbolj razdvaja koalicijo in opozicijo v Sloveniji. Opozicija je v nasprotju z vladno večino namreč prepričana, da sporazum tega stika ne zagotavlja in zato ratifikaciji tudi nasprotuje. Glede na razmerje sil ratifikacija sporazuma ni vprašljiva, saj bo državni zbor odločal z navadno večino.

Precej bolj zapletena pa je nadaljnja usoda arbitražnega sporazuma. V skladu z dogovorom predsednikov parlamentarnih strank bodo namreč sporazum potrjevali še na naknadnem zakonodajnem referendumu, ki bo po vsej verjetnosti v začetku junija. Prav pri tem lahko pride do neprijetnega presenečenja in »padca« sporazuma. Opozicija je namreč izredno glasna, populistično sklicevanje na tako imenovane nacionalne interese pa lahko pri delu prebivalstva naleti na pretirano čustven odziv, kjer ima razum popolnoma postransko vlogo. Ker je izid referendumu obvezujoč ne glede na udeležbo volivcev, se prav lahko zgodi, da tako imenovana »glasna manjšina« ob nizki udeležbi preglasuje ostale, ki na reševanje odprtih vprašanj z jugovzhodno sosedijo precej bolj razumno, predvsem pa se zavedajo, da je skrajni čas, da se ta vprašanja dokončno rešijo.

Morebitna zavrnitev arbitražnega sporazuma na referendumu bi mogle, da državni zbor eno leto ne sme sprejeti zakona, ki bi bil v nasprotju z ljudskim glasom na referendumu. Da bi to odnose s Hrvaško spet vrnilo v »ledeno dobo« in Sloveniji prineslo velikansko blamažo v Evropi, ni treba posebej podutarjati. Zato je čas, da si koalicija zaviha rokane in čim več slovenskih državljanov prepriča, da je v slovenskem interesu, da se meja s Hrvaško dokončno uredi. Predvsem pa jih mora prepričati, da se udeležijo zakonodajnega referendumu in potrdijo sporazum, kot ga bo že v kratkem potrdil državni zbor.

EMERGENCY - Trije italijanski operaterji humanitarne organizacije še vedno priprti

Italija zahteva pojasnila od afghanistanskih oblasti

Berlusconi pisal Karzaju - Strada: Gre za politično manipulacijo

GORICA - Sedem mesecev za dokončanje gradbenih del

Na gradbišču slovenskih otroških jasli prvi delavci

GORICA - S ponedeljkom so se ob zapuščenem poslopju v Ulici Rocca v Gorici, kjer bodo nastale slovenske otroške jasli, pojavili prvi delavci. Prišli so pripravljati gradbišče. V ponedeljek so pripeljali gradbeni material

in vse potrebno za namestitev kabin, namenjenih gradbincem. V torek so dobili električno napeljavko, ki bo napajala gradbene stroje. Na kraju bodo namestili še žerjav, nakar bodo stekla gradbena dela za ureditev prvih slo-

venskih otroških jasli v mestu. Predvidoma bodo sprejele od 22 do največ 28 otrok, starih od 12 do 36 mesecev, po optimističnih napovedih pa naj bi jih odpri v januarju prihodnjega leta.

Na 14. strani

KOSOVO-NEMČIJA - Dogovor

Na Kosovo naj bi se vrnilo 14.000 beguncev

BERLIN - Skoraj 11 let po koncu vojne na Kosovu sta Nemčija in ta nekdanja srbska pokrajina dosegli dogovor o vračanju kakih 14.000 kosovskih beguncev. Nemški notranji minister Thomas de Maiziere je ob podpisu dogovora s kosovskim kolegom Bajramom Rexhepijem zatrtil, da ne bo prišlo do nobenih množičnih deportacij. A kot je dodal, bo Berlin »vodil politiko progresivnega vračanja« ljudi, ki so se pred več kot desetletjem v begu pred nasiljem na Kosovu zatekli v Nemčijo. Kot je še dejal, bodo pri tem zagotovili »ustrezno ravnotežje različnih narodnosti«, tako da se na Koso-

vo ne bodo vračali le Romi. Letno naj bi sicer repatriirali največ 2500 ljudi. Včeraj podpisani dogovor je že kritizirala nemška Leva stranka, ki meni, da bodo številni Kosovci, ki so bili v preteklosti prisiljeni poiskati zatočišče v Nemčiji, sedaj znova prisiljeni v beg, če se bodo vrnili na Kosovo, pa bodo prištali v »bednih pogojih«.

V Nemčiji trenutno živi kakih 55.000 Kosovcev. Od tega jih je več kot polovica v državo prispela v letih 1998 in 1999, v času brutalnega pritiska na albansko večino na Kosovu s strani režima tedanjega jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića. (STA)

VIDEM - Enotno stališče

Furlani zahtevajo radio in televizijo

VIDEM - Furlanska jezikovna skupnost enotno zahteva svoj radio in svojo televizijo v sklopu državne radiotelevizijske ustanove RAI. Medtem ko je televizija v furlanskem jeziku še precej daleč, predstavlja radio realistično zahitev, ki jo bodo danes v Rimu zagovarjali pred pristojno parlamentarno komisijo. Furlani pri tem uživajo podporo deželne vlade, v jezikovni skupnosti pa so o tem vprašanju dosegli enotnost. Gre za zahtevo, ki je poenotila videmskega župana Furia Honsella (leva sredina), predsednika Po-

ČETRTEK, 15. APRILA 2010

št. 89 (19.796) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včas Zatrlj nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v začasnem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

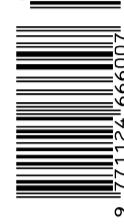
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

00415
9 771124 666007

RIM, KABUL - Predsednik italijanske vlade Silvio Berlusconi je pisal afghanistanskemu predsedniku Hamidu Karzaju in zahteval pojasnila v zvezi s tremi operaterji italijanske humanitarne organizacije Emergency, ki so jih afghanistanske oblasti aretirale v soboto pod obtožbo, da so naročovali atentat na guvernerja province Helmand. Tako je povedal zunanjji minister Franco Frattini, ki je včeraj o zadevi poročal v parlamentu. Ustanovitelj Emergencya Gino Strada pa je ponovno izrazil prepričanje, da gre za politično manipulacijo proti njegovi organizaciji, in zahteval, naj Afganistan takoj izpusti aretiranice.

Na 6. strani

Geopark na Krasu?

Na 2. strani

Bitka za župana v Trstu in Pordenonu

Na 3. strani

Stekla letalska zveza Portorož-Beograd

Na 4. strani

Srečanje z izumiteljem električnega »enokolesa«

Na 7. strani

Novogoriška stanovanja niso za vsak žep

Na 16. strani

Šahovski prvaki že v šolskih klopeh

Na 16. strani

Na 3. strani

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Glasovanje v državnem zboru verjetno že prihodnji teden

Odbor za zunanjo politiko podprl arbitražni sporazum

Z glasovi koalicije - Slovenija prižgala »zelene luči« za hrvaška pogajanja z EU

Problem hrvaških varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke po mnenju Slovenije sodi v okvir nasledstva po nekdanji SFRJ

ARHIV

SLOVENIJA - Komisija za narodni skupnosti Model dvojezičnega šolstva v Prekmurju je treba nadgraditi

LENDAVA - Model dvojezične vzgoje in izobraževanja na narodnostno mešanem območju v Prekmurju je treba nadgraditi, državne ustanove pa so na to pripravljene, so sklenili na seji komisije DZ za narodni skupnosti. Kljub polemičnim tonom predstavnikov madžarske narodnosti je prevladalo spoznanje, da je vsebinska dopolnila najbolje predlagati s konsenzom.

Komisija DZ za narodni skupnosti se je na seji v Lendavi zbrala zaradi točke Uspehi in težave dvojezičnega vzgojno-izobraževalnega modela z vidika ohranjanja narodne identitete in maternega jezika avtohtone madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Kot je udoma povedal predstavnik madžarske narodne skupnosti v DZ in predsednik komisije Laslo Göncz, je želela komisija sistem po 50 letih preveriti in po svojih močeh prispetati k njegovemu izboljšanju. Kljub težavam je model uspešen, njevna nadgradnja, o kateri tečejo pogovori zadnjih nekaj mesecev, pa naj bi prispeval tako k poglabljaju znanja in sožitju na dvojezičnem območju.

Predsednik Pomurske madžarske narodne samoupravne skupnosti Józef Kocon je bil zelo kritičen, češ da nekateri učitelji ne obvladajo jezik manjšine, da je pomanjkanje predvsem pri strokovnih predmetih, težave pa nastajajo tudi zato, ker ni več obvezni vrtec, zato je predlagal, da bi morali otroci na dvojezičnem območju obiskovati vrtec vsaj leto dni. Pogreša tudi nadzor, moti pa ga, ker zakoni na tem področju ne predvidevajo sankcij. Predstavnica komisije za šolstvo pri narodnosti Elizabeta Bernjak je opozorila, da sistem zavezuje k uporabi jezika tudi večino, sožitje na simbolni ravni pa ne zagotavlja obstoja manjšine.

Poslanec italijanske narodne skupnosti in podpredsednik komisije Roberto Battelli je opozoril, da se je pri zadnjem popisu število Italijanov v Sloveniji zmanjšalo za četrtino, Madžarov pa za 23 odstotkov, da so dvojezični le pripadniki narodnosti in da se zakonodaja na tem področju ne izvaja.

Drugačno mnenje je izrazil direktor urada za narodnosti Stane Baluh. Po njegovem stroku ni tako črnogleda, kot govorijo predstavniki manjšine, napredek pa je možen le s konstruktivnim sodelovanjem in ne politizacijo. Jezik je treba jemati kot vrednoto, osnova za to pa so po Baluhu starši in še potem zakonodaja. Da se identiteta začne razvijati v družini, je opozorila tudi predstavnica soške enote zavoda za šolstvo Irena Ku-

LASLO GÖNCZ

mer in dodala, da v Sloveniji gledamo na dvojezično šolstvo kot na dodano vrednost, cilje pa je mogoče dosegči skupaj.

Edina svetovalka za madžarščino Marija Pisnjak je ugotavljala, da so bili na seji na dveh bregovih, moralni pa bi biti kritični prijatelji na enem bregu in skupaj odpravljati pomanjkljivosti. Ravnatelji, na katere so leteli očitki, da ne spoštujejo zakonodaje, ker da vsi učitelji ne znajo dovolj madžarsko, pa so odgovarjali, da po zakonu morajo poskrbeti za učitelje, tudi če niso idealni, s tako kulturnim dialogom pa da ne bodo odpravili težav. (STA)

LJUBLJANA - Odbor za zunanjo politiko je včeraj z glasovi koalicije z deset proti sedem podprl zakon o ratifikaciji arbitražnega sporazuma s Hrvaško in državnemu zboru predlagal, da zakon podpre. Tudi zunanj minister Samuel Žbogar je pred tem v nastopu na odboru DZ pozval k ratifikaciji sporazuma, ki je po njegovih besedah dober, v skladu z ustavo in v interesu Slovenije. Izpostavil je pomen mnenja ustavnega sodišča, da so posamezni členi sporazuma in sporazum v celoti v skladu z ustavo, kar pomeni, da tudi "odločitev arbitražnega sodišča" ne bo mogla biti v nasprotju z ustavo". Po njegovih besedah vladava verjame, da bo sporazum ratificiran, saj bi vsako odlaganje oddaljilo Slovenijo od cilja, "da se meja med državama na spornih območjih določi po sporazumu, ki je za Slovenijo ugoden".

S sporazumom se državi zavezuje, da spor o meji reši ad hoc arbitražno sodišče, s čimer sta se zavezali k dokončni in mirni rešitvi spora ter zaščitili vitalne interese, se spomnil Žbogar in poudaril, da sporazum vsebuje tudi izhodišča iz leta 2008 o reševanju meje pred tretjim, torej vsebinsko načelo zunanje pravičnosti in spoštovanje stanja na dan 25. junija 1991 tako na kopnem kot na morju, kot tudi zgodovinske okoliščine. Tako kot v parafirani sporazumu Drnovšek-Račan iz leta 2001 pa vsebuje ločeni alineji o bočni meji in stiku z mednarodnimi vodami.

V več kot dvourni razpravi so po pričakovanih poslanci koalicije - SD, Zares, LDS - podprli ratifikacijo sporazuma, to pa utemeljevali predvsem z mnenjem ustavnega sodišča, ter zagovarjali ratifikacijo v DZ z navadno večino.

Opozicija je izrazila nasprotovanje sporazumu predvsem zato, ker Sloveniji po njenem mnenju ne zagotavlja teritorialnega stika z mednarodnimi vodami. Poslanci SDS so celo pozvali k prekiniti postopka ratifikacije in začetku novih pogovorov.

SLS pa je na zakon vložila tudi dve dopolnilni, ki pa ju odbor ni obravnaval, ker nista primerni za obravnavo, ker posega v vsebino sporazuma in ker sta v nasprotju z zakonom o zunanjih zadavah.

Včeraj se je tudi izvedelo, da je Slovenija za pristopna pogajanja Hrvaške z EU prižgala same zelene luči in kot je dejal govorec na zunanjem ministrstvu Milan Bažić, ni nobenih zadržkov ne pri odpiranju ne pri zapiranju poglavij.

V zvezi s hrvaškimi pristopnimi pogojanji je izrazil obžalovanje, da bo Hrvaška v ponedeljek na pristopni konferenci v Bruslju lahko začasno zaprla le eno poglavje in sicer o prostem pretoku blaga, ne bo pa odprla nobenega od treh še preostalih poglavij - o pravosodju, konkurenčni ter zunanji, varnostni in obrambni politiki. Kot je dejal, Slovenija pri teh poglavjih nima nobenih zadržkov in si je prizadevala, da bi konferenco izvedli kasneje, da bi lahko Hrvaška odprla kako poglavje več, vendar pa španško predsedstvo EU za to po njegovih besedah ni bilo zainteresirano.

"Zelena luč" gori tudi v zvezi s problematiko delovanja Nove ljubljanske banke na Hrvaškem, ki zaradi nerešenega vprašanja varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke ne sme delovati na hrvaškem trgu. Kot je pojasnil Balažič, "so slovenski pogajalci čitino to vprašanje uspešno vpeljali v skupna pogajalska izhodišča". Kakšne naj bi bile rešitve tega vprašanja, pa ni razkril. Poudaril pa je, da je to vprašanje nasledstva po nekdanji Jugoslaviji in torej vprašanje reševanja na drugi ravni.

Balažič je tudi govoril o arbitražnem sporazumu in dejal, da je ciljni datum referendumu 6. junij. Vendar pa bi morali za to arbitražni sporazum v državnem zboru potrditi prihodnji teden, nato pa takoj nadaljevati s pripravami na referendum, je poudaril.

V zvezi s slovensko-hrvaškimi odnosmi se je že začela ukvarjati tudi mešana komisija za odprtva vprašanja, ki se je prvič že sestala, v pripravi pa je tudi drugo srečanje, je še povedal Balažič. (STA)

Slovenec na Tirolskem preživel padec v 15 m globoko ledeniško razpoko

INNSBRUCK - Devetindvajsetletni Slovenec je včeraj med deskanju na snegu nad Söldnom na avstrijskem Tirolskem padel v 15-metrsko ledeniško razpoko. Imel pa je veliko srečo v nesreči, saj so ga reševalci rešili brez poškodb. Do nesreče je prišlo zunaj smučišča. Ledeniška razpoka je bila pokrita z nanosom snega, zato je smučar ni mogel videti. Policija zato tudi ne bo posebej ukrepala proti njemu.

Šolski sistemi v 50-letih 20. stoletja in danes

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici v Sežani bo danes ob 18. uri v gosteh pedagoginja in profesorica zgodovinarice Lucija Prihavec, ki bo predstavila temo z naslovom Šolski sistemi v petdesetih letih 20. stoletja in danes. Izpostavila bo primerjavo šolskih sistemov v obdobju med 2. svetovno vojno in pet let po njej, s posebnim poudarkom na vračanju in uveljavljanju slovenskega jezika v šolskih klopih. Primerjala bo ure slovenščine in zgodovino omenjenega desetletnega obdobja z današnjimi učnimi načrti za osnovne šole. (O.K.)

Jelinčič kazensko ovadil Kresalovo in Zalarja

LJUBLJANA - Predsednik SNS Zmago Jelinčič je zaradi suma dajanja podkupnine kazensko ovadil predsednico LDS Katarino Kresal in ministra za pravosodje Aleša Zalarja. Premierju Borutu Pahorju so namreč na svetu LDS ponudili korist oz. obstoj v koaliciji, če izpolni njenih zahtev, pravi Jelinčič. Po njegovih ocenah gre za identične očitke, zaradi katerih so aretirali njega. Svet LDS je 6. aprila predsedniku vlade zagrozil z izstopom iz koalicije, če ta ne bo izpolnil treh zahtev stranke. Ta je njihove zahteve izpolnil, "kar kaže, da je sprejel podkupnino, ki sta mu jo ponudila Kresalova in Zalar. Gre za dajanje in jemanje podkupnine", je na včerajšnji novinarski konferenci v DZ pojasnil Jelinčič.

Po njegovih besedah gre za identično zadavo, kot se je njemu očitala v primeru gradnje letalskega muzeja. Tedaj so mu namreč odvzeli prostost zaradi suma podkupovanja v zameno za glasove pri interpelaciji tedanjega ministra za kmetijstvo Milana Pogačnika. Prav zato pričakuje enake postopke pristojnih organov kot v njegovem primeru in vložitev kazenske ovadbe s strani policije po uradni dolžnosti.

SEŽANA - Največji projekt v okviru čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija doslej

Kdaj prvi geopark na Krasu?

Sodeluje 17 partnerjev s Tržaškega, Goriškega in obmejnega območja v Sloveniji - Za projekt z naslovom Kras-Carso prejeli 3,085 milijona evrov

SEŽANA - V občini Sežana so uspešno kandidirali na razpisu programa čezmejnega sodelovanja med Slovenijo in Italijo do leta 2013. Za projekt z naslovom Kras-Carso, trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialna kohezija, so prejeli 3,085 milijona evrov. »Glavni cilj je, da na celotnem območju matičnega Krasa pride do enotnega načrtovanja rabe prostora, usklajevanja mehanizmov načrtovanja, da posledično pride do izravnavanja razvitosti, da bi se skupaj z lokalnimi upravami, državno upravo in civilno družbo enkrat vendarle dogovorili, kaj je sprejemljivo za Kras in to izpeljali,« pojasnjuje vodja projekta Stojan Gorup iz Sežane. »Temeljni cilji so ohranjanje narave, sonaravni (trajnostni) razvoj in izboljšanje kvalitete življenja.«

Gra za največji čezmejni projekt doslej, saj vključuje kar 17 partnerjev; pokrajini Trst in Goriška ter občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Miren-Kostanjevica, Milje, Dolina, Repentabor, Zgonik, Trst in Devin-Nabrežina, Zavod za gozdove Slovenije, Oddelčno nadzorništvo za gozdove v Trstu in Gorici, glavne direkcije dežele Furlanije Julijske krajine za kmetijske, naravne in

grodne vire, Lokalno akcijsko skupino Kras in Območno razvojno agencijo Krasa in Brkinov. Vodilni partner pa je občina Sežana.

Ta bo s svojim deležem denarja v starci občinski stavbi uredila infocenter, gospodarsko gmajno, ki leži med Sežano in Lipico, pa zaščitila kot naravni rezervat. »Projekt obsegata celoten matični Kras, »živi muzej Krasa« pa je lociran med Sežano in Lipico. Na italijanski strani že deluje več centrov (učni center v Bazovici, center Gradina ob Dobrodoškem jezeru, pa v dolini Glinščice), na slovenski strani sta sicer Park Škocjanske Jame in Kobilarne Lipica, vendar infocentra, namenjenega izključno matičnemu Krasu, nimamo. S študijo izvedljivosti bomo skušali dati odgovor na vprašanje, kako bi Kras lahko varovali kot geopark.«

O pobudah, da se Kras varuje kot geopark smo že poročali, na tem mestu samo pojasmnili, da gre v primeru geoparka za neformalno varovanje. Prednostno se v njem promovira in trži geološka dediščina, lahko pa so predstavljene tudi vse ostale naravne vrednote in kulturna dediščina. V evropskih državah imajo geoparki že dolgo tradicijo, leta 2000 pa so

ustanovili tudi Evropsko mrežo geoparkov, ki združuje 32 geoparkov. Na tak način naj bi varovanje in razvoj začrtali v gospodarsko gmajno, ki je bila dolga leta po vojni zaprta za javnost, zato ni utрpelaka kakih večjih posegov v prostor (razen daljinovodov in manjšega kamnoloma). »Območje je zelo bogato s površinskim in podzemnim kraškim pojavi. Tu leži vsaj 200 jam, tri največje udorne doline, naravni spomeniki,« je še povedal Stojan Gorup.

Na vprašanje, kako pa bosta sovpadala geopark in luški logistični terminal, ki naj bi se razteza v nadaljevanju proti Sežani, pa je odgovoril: »Težko. Mogoče je projekt Kras-Carso prepozen. Gotovo bi bilo lepše, če bi bile vsebine komplementarne, vendar če bo na delu ena velika asfaltirana ploskev z velikim trgovskim centrom v bližini nekdanje meje, to ne bo v prid projektu.« Zato pa bo vsaj na drugi strani, kjer leži robno območje Kobilarne Lipica, nekoliko drugačna slika. Čeprav na tem koncu ostaja odprto vprašanje, kaj z golf igriščem. Na ministrstvu za kulturo širitti znotraj lipiškega poselstva sicer nasprotujejo, niso pa še sporočili drugačne rešitve. Irena Cunja

JAVNO OBVEŠČANJE - Nova konvencija med RAI in rimske vlado

Težave z zavezami za slovensko TV Furlani močno pritiskajo na Rim

Zastopniki furlanske skupnosti danes na avdiciji v parlamentarni komisiji

RIM - Medparlamentarna komisija za nadzor nad radiotelevizijskim ustanovom RAI bo danes prisluhnila furlanski jezikovni skupnosti, ki zahaja jamstva za radijske sporedne v furlanščini. Te programe trenutno finančira Dežela FJK (letni strošek znaša okoli 250 tisoč evrov), ki zahaja od RAI sistemski rešitve za radijske oddaje ter obenem uvedbo televizijskih sporedov v furlanščini. Zadriži tega bo furlansko delegacijo (v njej bosta tudi videmski župan Furio Honsell in predsednik Pokrajine Pietro Fontanini) danes v Rimu spremjal deželni odbornik Roberto Molinaro. Deželna uprava je naveličana, da mora sama nositi vsa finančna breme za radijske oddaje v furlanščini in zahteva od RAI nekoliko več pozornosti za ta vprašanja.

Problemi furlanske skupnosti se glede teh problematik prepletajo s problemi slovenske manjšine, čeprav gre za dve popolnoma ločeni zadavi. Medtem ko so radijske in pozneje televizijske oddaje v slovenščini pravno vezane na obdobje po drugi svetovni vojni in na radiotelevizijsko reformo iz leta 1975, se Furlani lahko sklicujejo na državni zakon 482 (zaščita jezikovnih manjšin) in na deželno manjšinsko zakonodajo. Medtem ko je za našo manjšino bistvena konvencija med RAI in vlado, se furlanska skupnost sklicuje na servisno pogodbo med RAI in ministrstvom za komunikacije.

Na to opozarja deželni svetnik SSk Igor Gabrovec, ki pravi, da je Dežela že pred časom zahtevala vključitev v konvencijo tudi radijskih sporedov v furlanskem jeziku (in morda še v nemščini) in to iz sklopa radijskih ur, ki so predvidene v italijanskem jeziku. »O tem ni v konvenciji ne duha ne sluga, tako da lahko realistično pričakujemo protest, ki bo s prstom, pa čeprav povsem neupravičeno, ponovno kazal prav na Slovence. To ne bo koristilo nikomur, prav nasprotno. V deželnih stvarnostih in ob že tako delikatnih odnosih, zlasti na Videmskem, tvegamo nove napetosti,« opozarja Gabrovec.

Parlamentarna komisija, ki nadzoruje RAI in ki ji predseduje senator Demokratske stranke Sergio Zavoli, še ni pričela zelene luči za novo konvencijo RAI-vlada, ki je bila podpisana lanskoga 29. decembra. To naj bi naredila po posvetovalnih srečanjih in avdicijah. V peti točki prvega člena tega dokumenta piše, da si bo ustanova

Generalni direktor
RAI Mauro Masi
(levo) in
predsednik
radiotelevizijske
ustanove Paolo
Garimberti

VIDEMSKI ŽUPAN
FURIO HONSELL

PREDSEDNIK
POKRAJINE VIDEM
PIETRO FONTANINI

RAI v triletu 2010-2012 po najboljših močeh prizadevala za oddajanje televizijskih sporedov v slovenskem jeziku tudi v videmski pokrajini. Gre - kot smo že poročali - za dokaj splošno obvezno, ki je vrh vsega še brez ustreznega proračunskega kritia. RAI pravi, da za polnopravno izvajanje nove konvencije nima denarja, minister Giulio Tremonti pa meni, da mora država tudi na tem področju varčevati.

DEŽELA - Politični »manevri« pred volitvami prihodnje leto Bitka za tretji mandat skriva boj za župana v Trstu in Pordenonu

TRST - V deželnih političnih krogih se v tem času precej govorji in debatira o možnosti uvedbe tretjega županskega mandata tudi v večjih občinah, kjer sta zakonsko zakoličena dva mandata. Tri mandate, ki pomenijo 15 let neprekinitnjene županovanja, podpira stranka Ljudstva svobode, ostale stranke pa so več ali manj proti. Začenši z Demokratsko stranko in s Severno ligo, brez glasov katerih tretji mandat nima nobene možnosti za prodor v deželnem svetu.

Za tretjim mandatom se mimo vseh načelnih vprašanj skriva boj za županska stolčka v Trstu in v Pordenonu, kjer bodo prihodnje leto občinske volitve. Medtem ko v Trstu ta bitka zadeva predvsem Ligo in Ljudstvo svobode, je v Pordenonu vanjo neposredno vpletena tudi Demokratska stranka. Če bo obveljavla sedanja omejitev dveh mandatov, v Trstu in v Pordenonu ne bosta več kandirala aktualna žu-

Sergio Bolzonello (Demokratska stranka)

Roberto Dipiazza (Ljudstvo svobode)

pana Roberto Dipiazza (Ljudstvo svobode) in Sergio Bolzonello iz vrst Demokratske stranke.

Tržaški ligaši že nekaj tednov odkrito govorijo o županski kandidaturi deželne odbornice Federice Seganti, ki pa ne uživa podpore v desni sredini. Tudi zaradi tega se je zelo

Federica Seganti (Severna liga)

KOROŠKA - Obisk predstavnikov SLS pri Enotni listi

Največ o gospodarskem sodelovanju

Po mnenju predsednika SLS Žerjava je čezmejni turizem lahko odskočna deska za tesnejše sodelovanje - Obisk v Borovljah, Tinjah in Železni Kapli

CELOVEC - Za poglobitev čezmejnega sodelovanja med Koroško in Slovenijo, v katero bi bili moreno vključeni posebni slovenski gospodarstveniki na Koroškem, se je pred dnevi ob zaključku enodnevne obiske vodstva in poslanske skupine Slovenske ljud-

ske stranke (SLS) pri Slovencih na Koroškem izreklo predsednik SLS Radovan Žerjav. V pogovoru za medije je Žerjav menil, da v preteklosti niso bile izkorisčene vse možnosti sodelovanja na področju gospodarstva in poslovnih stikov in da imata obe strani

Vrh SLS s predsednikom Radovanom Žerjavom med obiskom pri Enotni listi (EL) IVAN LUKAN

škem in si želel, da bi bilo sodelovanje med koroškimi Slovenci boljše. Recepta za preseganje razhajanj sicer ne more ponuditi, to da je notranja zadeva manjšine, je še pristavljal predsednik SLS.

Delegacija SLS, v kateri so mdr. bili še podpredsednica Olga Franca, vodja poslanske skupine SLS v DZ Jakob Presečnik, poslanci Franc Pukšič, Gvido Kres in Janez Ribič, nekdanji predsednik in nekdanji minister za okolje in prostor Janez Podobnik ter svetnik v DS RS Vincenc Otoničar, se je na Koroškem mudila na povabilo Enotne liste (EL). Med svojim obiskom je obiskala zasebni dvojezični otroški vrtec v Borovljah, slovensko kulturno domovo v Borovljah in v Tinjah, ter tržno občino Železna Kapla, kjer jih je sprejel edini na slovenski župan, ki je bil izvoljen na slovenski samostojni listi. Pogovorni partnerji gostov iz Slovenije so bili predstavniki slovenskih občinskih list iz Borovljah in Železne Kaple, predstavniki Slovenske gospodarske zveze (SGZ) ter Skupnosti južnokoroških kmetov, ter obeh slovenskih kulturnih društev v Železni Kapli.

Predsednik EL Vladimir Smrtnik je ob obisku SLS na Koroškem dejal, da je bil namen povabilo vodstvu in poslanski skupini te stranke, s katero obstajajo tradicionalno dobro stiki od osamosvojitve Slovenije dolje, posredovati objektivno sliko koroških Slovencev s pozitivnimi rezultati, a tudi deficiti. (I.L.)

Celovec: evangeličani in manjšina

CELOVEC - Medtem ko je enakopravnost verskih skupnosti v Avstriji brez dvoma dana, je položaj pri narodnih skupnostih povsem drugačen. To velja tudi za odnos med slovensko narodno skupnostjo in evangeličansko cerkvijo na Koroškem. To je poudaril dunajski zgodovinar Alexander Hanisch-Wolfram na simpoziju v domu prosvete v Tinjah na temo »Protestanti in Slovenci na Koroškem« in dodal, da bi obe strani morali druga drugi izkazovati več razumevanja. Simpozij je organizirala Evangeličanska akademija skupaj s slovenskim prosvetnim domom v Tinjah, osvetili pa so odnos med manjšinskima skupnostma na Koroškem ter se ob tem dotaknili tudi aktualne politične situacije v deželi.

V Celovcu sejem Prosti čas 2010

CELOVEC - Danes boda v Celovcu odprt sejem Prosti čas 2010. Odprt bo do nedelje, glavna tema pa so dopusti, potovanja in šport. Vzoperedno pa bo odprt tudi avtomobilski sejem in sejem za motorna kolesa. Slovenska turistična organizacija predstavlja Zeleni turizem s pogledi trajnostnega razvoja, Ljubljano kot svetovno prestolnico knjige 2010 in novosti slovenskih term. (I.L.)

LETALSKI PROMET - Po odpravi vizumov za srbske državljanje, ki potujejo v države EU

Beograd se povezuje s svetom Danes prvi Jatov polet v Portorož

Srbija bo s slovensko obalo povezana dvakrat tedensko, ob četrtkih in sobotah

GORICA - Svetovna gospodarska kriza je v zadnjih dvaletih mesecih močno prizadela letalski prevoz, a kot v vsaki gospodarski panogi se tudi v tej odpirajo nove možnosti oziroma nove povezave.

Razlogov za vzpostavljanje novih linij je seveda več: ukinitve nekaterih linij sprošča zmogljivosti letalskih prevoznikov, v službo stopajo pred tri do pet leti naročena letala, veča se število potnikov v nekaterih državah, odpirajo se novi trgi in zato število z letali potupočih gospodarstvenikov raste, odprava vizumov za državljanje Srbije itn. To so nedvomno razlogi letošnjega preporoda letalskih povezav z državami nekdanje Jugoslavije.

Brata Rusjan, pionirja našega letalstva, sta po prvih poletih leta 1909 v Goricici, leto pozneje, torej okroglih sto let nazaj, letela v Zagrebu i Beogradu, kjer se je Edvard Rusjan smrtno ponesečil 9. januarja 1911. Prav hrvaška in srbska prestolnica sta med najbolj aktivnimi v letalskem gospodarstvu jugovzhodne Evrope.

Največji delež seveda pripada Beogradu, kateremu se po decembrski odpravi vstopnih vizumov za države EU za srbske državljane obeta pravi preporod. Dolga leta premalo uporabljeno letališče, ki se nahaja le 20 kilometrov od mesta na sotočju Save in Donave, bo letos povezano z več kot desetimi novimi destinacijami. Konec leta je avstrijski nizkokostenovni prevoznik Flynlki (družba Nikija Laude) vzpostavil povezavo z Dunajem (Beograd je z avstrijsko prestolnico povezan kar 37-krat tedensko), s pvim marcem se je na relaciji Ljubljana-Beograd srbskemu Jatu pri-družila še slovenska Adria Airways, s poslednjim urenkom je znova vzpostavljena povezava z Ronkami, aprila dvakrat (torek in sobota), od maja pa trikrat tedensko (ponedeljek, sreda, sobota).

Jutri bo z beograjskega letališča Surčin prvič poletelo v Portorož letalo ATR 72 in tako povezalo Srbijo s slovensko obalo. Letelo bo dvakrat tedensko, ob četrtkih in sobotah. V Sečovlje bodo leteli tudi turisti, namenjeni na oddih v hrvaško Istro, saj Jat letos ne bo obnovil povezave s Puljem.

Jutrišnji dan bo tudi sicer izredno pomemben za nekdanjega jugoslovenskega nacionalnega letalskega prevoznika. Srbski prvi minister bo namreč vladni predstavil načrt privatizacije Jata (lani 23,5 milijona evrov izgube, skupni dolg naj bi znašal 150 milijonov evrov), in to po modelu prodaže Alitalie. Zanikal so tudi pogovore vlade z letalsko družbo Turkish Airlines, ki pa je od Jata ravnokar prejela vso zahtevano dokumentacijo za partnerstvo ali celo morebitni prevzem. Jat je v prvem letošnjem tri-

Jatovo letalo ATR 72 bo danes prvič pristalo na portoroškem letališču

mesečju povečal število potnikov (letos ciljajo na poleg drugih milijon potnikov), srbskih državljanom že dva tedna nudi brezplačno zavarovanje, v kratkem pa naj bi vsem Jatovim rednim potnikom zagotovili tudi brezplačni taksi prevoz v in iz srbske prestolnice. Jatove novosti so še povezave s Solunom in Ohridom, predvsem pa z Dubajem, ki je naprej nadomestil povezavo z Abu Dhabijem, po prvih uspešnih tednih pa bo ta relacija maja dobila še tretji tedenski let.

Pomembna novost je vzpostavitev novih povezav z Španijo. Družba Spanair bo jutri začela leteti med Barcelono in Beogradom (trikrat tedensko), katalonsko mesto bo od 19. aprila trikrat tedensko povezano tudi z Zagrebom. Ista družba bo od 28. maja povezovala Beograd tudi z Madridom. Tudi Ljubljana bo povezana s katalonsko prestolnico. Družba Vueling (ki že povezuje Benetke in Španijo) bo namreč od 26. junija ob torkih in sobotah letela iz Barcelone na Brnik in obratno.

V Beograd je priletel tudi družba WizzAir, ki bo v naslednjih tednih, podobno kot iz Zagreba, vzpostavila polete v Dortmund in London Luton, ni pa jasno, kakšna bo usoda povezav z Banja Luko. Govorilo se je o povezavah z Beogradom, Zagrebom in številimi drugimi mestami, a zapleti z novo letalsko družbo Republike Srbske Sky Srpska so ustavili tudi načrte bosanske državne družbe B&H Airlines.

Aleš Waltritsch

Konzorcij letališča v Ronkah soglasno potrdil prodajo svojih lastniških deležev Deželi FJK

RONKE - Člani konzorcija lokalnih uprav, ki je 51-odstotni lastnik družbe Aeroporo FVG Spa, so se na včerajšnji izredni skupščini soglasno izrekli za prodajo svojega deleža Deželi FJK, ki je sicer 49-odstotni lastnik letališča družbe. Člani konzorcija so hkrati izglasovali pooblastilo njegovemu predsedniku Adalbertu Donaggiju, da izvede prodajni postopek v vrednosti 5,2 milijona evrov. Dežela FJK bo tako postala stodstotni lastnik letališča v Ronkah oziroma družbe, ki ga upravlja, čaka pa jo nelahka naloga relansiranja deželnega letališča, in sicer z novimi naložbami in s pridobitvijo strateškega partnerja. To bo po vsej verjetnosti beneška letališča družba Save, s katero bodo v kratkem stekla pogajanja.

Uporaba dopolnilne blagajne raste tudi v FJK, vendar bistveno manj kot v državnem povprečju

TRST - Kot je včeraj povedala deželna odbornica za delo Alessia Rosolen, se je uporaba dopolnilne blagajne v Furlaniji-Julijskih krajini marca glede na februar povečala za 9,2 odstotka, a je ta rast veliko manjša kot v državnem povprečju, kjer je prišlo do 29-odstotne mesečne rasti. V prvih treh mesecih leta pa se je dopolnilna blagajna glede na enako lansko četrtek povečala za 191,4 odstotka, kar je več kot v nacionalnem povprečju, kjer je rast dosegla 106,8 odstotka. Pri tem se je uporaba redne dopolnilne blagajne marca podvojila v industriji (+101%), zmanjšala pa samo v gradbeništvu (-22%). Izredna dopolnilna blagajna pa je marca glede na enak lanski mesec zrasla za 667,6 odstotka, od tega za 64,9 odstotka v industriji in za 8,1 odstotka v gradbeništvu. Kot je včeraj povedala Rosolenva, deželna vlada pripravlja pravilnik za zagon javno koristnega dela, torej instrumenta za podporo dohodka brezposelnih oseb. Previdena bo oddaja posebnih storitvenih del podjetjem s strani javnih uprav, za kar bo Dežela namenila sedem milijonov evrov. Odbornica je ob tem izrazila upanje, da bodo prve pozitivne brezposelne podelili že prihodnjem mesecu.

SALON POHIŠTVA Tondo med razstavljalci iz FJK na sejmu v Milanu

MILAN - Predsednik Dežele FJK

Renzo Tondo se je včeraj na poti iz Bruslja ustavil v Milenu, kjer si je na tamkajšnjem Mednarodnem salonu pohištva ogledal razstavne prostore približno 200 podjetij iz Furlanije-Julijskih krajina. Na sejmišču ga je sprejelo in spremljalo več podjetnikov, med njimi Edi Snaidero in Alessandro Calligaris, ki je tudi predsednik deželne Confindustria. Po ogledu in pogovorih je Tondo izjavil, da je zaznal drugačno razpoloženje kot pred enim letom, saj podjetniki tega za našo deželo izredno pomembnega sektorja, gledajo v večjim zaupanjem v prihodnost. Za lesno predelovalni sektor je bilo namreč lani zelo težko leto z globokim padcem prometa in naročil. Letos bi se moral položaj popraviti in prvi signali, predvsem pri sklepanju novih prodajnih pogodb, vlivajo zmerni optimizem. Dodatni pozitivni znak pa je tudi velika množica obiskovalcev na včerajšnjem prvem dnevu sejma, ki je znan kot največja tovrstna sejemska prireditev na svetu.

FINANČNI TRGI - Študija o razvoju trga kapitala po krizi

Ljubljanska borza v pripravo strategije razvoja kapitalskega trga

LJUBLJANA - Ljubljanska borza je objavila študijo z naslovom *Razvojne priložnosti trga kapitala v Sloveniji po finančni krizi* in s tem začela javno razpravo o pripravi strategije razvoja kapitalskega trga. Pripravila jo bo v sodelovanju z ostalimi udeležencemi na trgu, vsebovala pa bo tudi predlog konkretnih ukrepov.

Omenjena študija, ki jo je pripravila skupina ekonomistov pod vodstvom Marka Simonetija, uvodoma ugotavlja, da je v letu 2008 na slovenskem trgu kapitala prišlo do borznega zloma, ki je bil bistveno bolj izrazit kot na drugih trgih. Temu je botrovala pregetrot in precenjenost domačega trga, ki je v letu 2007 beležil eno največjih rasti v svetovnem merilu takoj pri borznih indeksih in tržni kapitalizaciji kot pri borznem prometu.

V letu 2009 so se nato po svetu najprej močno pobrali delniški trgi velikih hitro rastočih držav, potem pa je sledila še solidna rast razvitih trgov, ki so že v tem letu nadomestili približno polovic začetnega padca. Slovenija pa sodi med tiste redke države sveta, kjer močnejših znakov okrevanja delniških trgov vse do prvih mesecev 2010 še ni bilo zaznati, tako da agonija na domačem kapitalskem trgu trajala že skoraj dve leti.

Avtorji študije ob tem menijo, da tega zelo neugodnega stanja na domačem trgu kapitala ni mogoče bistveno spremeniti brez sistemskega paketa proaktivnih ukrepov. Ta naj bi deloval hkrati tako na strani domačega in tujega povpraševanja po vrednostnih papirjih, kot na strani ponudbe kakovostnih in raznovrstnih domačih delnic in obveznic in tudi na področju tržne infrastrukture in poslovnih praks, ki se morajo v celoti uskladiti z medna-

rodним standardi.

Ob tem je po mnenju avtorjev potrebno aktivnosti zastaviti tudi v smeri podpore stabiliziranja, prestrukturiranja in bodočih rasti v razvoju slovenskega gospodarstva. Pri teh ukrepih bi bilo potrebno doseči visoko stopnjo soglasja med pomembnimi udeleženci trga, ki bodo morali aktivno sodelovati pri spremembah na svojem področju, vključno z državo.

Skupina ekonomistov pod vodstvom Simonetija ob tem predlaga, da bi nova strategija razvoja kapitalskega trga nastajala v prvem koraku predvsem z usklajevanjem možnosti in potreb udeležencev trga kapitala, šele nato pa bi k sodelovanju pritegnili predstavnike države, ki je v Sloveniji najpomembnejši udeleženec trga in je hkrati odgovorna tudi za regulacijo, nadzor in stabilnost celotnega finančnega sistema. Po navedbah avtorjev bi bilo potrebno pri oblikovanju predlogov ukrepov upoštevati nekatere splošne načela, kot so enaki pogoji za domače in tujne ponudnike storitev, država kot lastnik z enakimi pravicami kot drugi lastniki in odprava tranzicijskih posebnosti pri institucionalni urejenosti trga.

Cilj pri oblikovanju ukrepov pa naj bi bila večja kakovost in učinkovitost trga, vse obstoječe in tudi bodoči finančne proekte in storitve. Pri tem avtorji izpostavljajo povečanje zaupanja vlagateljev, enostavnejše in konkurenčnejše financiranje podjetij in bank prek trga kapitala, razvoj in enakopravno obravnavo vseh vrst produktov za varčevanje za starost, kot tudi to, da se pomaga državi pri postopnem umiku iz vloge najbolj pomembnega virja financiranja, ki je prevzela nase v času finančne krize. (STA)

EVRO

1,3615 \$

+0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

14. aprila 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	14.4.	13.4.
ameriški dolar	1,3615	1,3583
japonski jen	127,42	126,34
kitaški juan	9,2932	9,2712
russki rubel	39,4845	39,5025
indijska rupija	60,2190	60,5100
danska krona	7,4431	7,4435
britanski funt	0,88140	0,88120
švedska krona	9,7327	9,7575
norveška krona	7,9955	7,9940
češka krona	25,048	25,155
švicarski frank	1,4368	1,4370
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	262,65	264,58
poljski zlot	3,8549	3,8828
kanadski dolar	1,3571	1,3630
avstralski dolar	1,4583	1,4646
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1440	4,1390
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7082	0,7066
brazilski real	2,3744	2,3845
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,0162	2,0217
hrvaška kuna	7,2570	7,2590

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

14. aprila 2010

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	0,25438	0,30281	0,45563	0,93594
LIBOR (EUR)	0,36688	0,5825	0,88875	1,1875
LIBOR (CHF)	0,08083	0,2425	0,34333	0,64083
EURIBOR (EUR)	0,404	0,644	0,954	1,226

ZLATO

(999,99 %) za kg

27.217,58 € +101,29

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

14. aprila 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj	spr. v %

<tbl_r cells="3" ix="1" maxcspan="1" maxr

GLOSA

O slovenskem vprašanju v Trstu je treba govoriti

JOŽE PIRJEVEC

V petek prejšnjega tedna sem šel v Celovec, ker sem podeloval od pokojnega prijatelja Stuhlpfarrerja mentorstvo nad doktorsko disertacijo o kozakih v Karniji proti koncu druge svetovne vojne. Po opravljeni diskusiji na tamkajšnji univerzi sem se preko Ljubljane vrátil domov. Izrabil sem priliko in sem skočil v center, da v knjigarni pogledam, kaj je novega. Ko sem se nato vračal proti parkirišču pri Maximarketu me je v pasaži navoril nek neznani gospod: »Rdeči zgodovinar!« mi je rekel mimogrede. Dobre volje sem mu odgovoril: »Kaj je to, dobro ali slabo?« »Sramujte se!« mi je zabrusil in jo pojal.

Dodatno potrdilo o tem, kako s svojim pisanjem grem nekaterim na živce, sem dobil naslednji dan, ko sem ob jutranji kavi odpri Primorski dnevnik in v rubriki Pisma uredništvu prebral prispevek, drastično naslovlen »Dovolj je!«. V njem se Stefano Ukmari huduje nad mano, ker sem se drznil polemizirati z nedavnim zapisom Stelija Spadara, v katerem je omenjeni politik svetoval Demokratični stranki, naj se zoperstavi nacionalizmu, ki da divja v Trstu. Pri tem je enačil nacionalizem italijanske desnice z nacionalizmom Slovenske skupnosti, kakor da gre za dve plati iste medalje. Kadar slišim tako govorjenje, se ne morem premagati, da bi ne protestiral, ker je ocitno izraz licemtersta. Kako je namreč mogoče enačiti nacionalizem tistih, ki trdijo, da Slovenci v Trstu nimajo domovinske pravice in se zaganjajo proti enakopravnosti našega jezika na vseh nivojih javnega življenja, z zahtevami tistih, ki večinski narodnosti nočejo nič vzeti, želijo pa nekaj dostojanstva v bistvenih človeških pravic za manjšino?

Ker sem na to preprosto dejstvo opozoril, me je gospod Stefano Ukmari potisnil v isti koš s Spadarom, češ, da se z njim igram nekakšen ping-pong, ki da je že vse naveličal. On

da piše v Piccolo, jaz mu odgovarjam v Primorskem dnevniku. »Ker se zgodba ponavlja, domnevamo pač, da se dva profesorja kratkomalo potrebujeta.« V resnici nimam vtisa, da bi bilo prav tako, čeprav moram priznati, da se s Spadarom in z njegovimi stališči že dolga leta ne strinjam. Ker gre za človeka, ki je v preteklosti igral pomembno vlogo v tamkajšnjih levicaških krogih, sem mu včasih tudi oporekal, kakor je pač normalno v vsakem političnem diskurzu. On mi ni ostal dolžan in me je nedavno ožigosal kot zakrnjenega nacionalista, pač v skladu z zgoraj opisano logiko. Ker imajo ideje Spadara dosti večji odmev od mojih, saj jih je prevzel sam predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano, je pomembno nanje reagirati, če mislimo, da so zgrešene. Po mojem so.

Stefano Ukmari se s tem ne strinja, predvsem zaradi tega, ker sem v svojem zadnjem zapisu vprašal, v čigavem imenu govoril Spadarom. V lastnem ali v imenu Demokratične stranke? V pismu, objavljenem prejšnjo soboto, zagotavlja, da Spadar nima in ni nikoli imel v Demokratični stranki nobene funkcije, čeprav se je baje dvakrat ali trikrat predstavljal kot njen glasnik. To mu je vodstvo stranke prepovedalo. Pojasnilo z veseljem sprejemam v nedost, ker zveni kakor distanciranje od Spadarovih tez. Vendar zelo previdno. Še vedno mi namreč ni povsem jasno, kakšno je stališče Demokratične stranke do slovenskega vprašanja. Izraza to stališče gospod Stefano Ukmari, katerega reakcijo na mojo polemiko s Spadarom razumem kot namig, da je o tem problemu najbolje molčati? Meni se združi, da je prav nasprotno o njem treba govoriti. Gre namreč za osrednje vprašanje Trsta, ki ne bo mogel iz zagate, v kateri je, če ga ne bo prej ali slej rešil. Pa tudi Demokratična stranka ne bo imela profila, ki ga potrebuje, da se uveljavlja na volitvah, če se z njim ne bo pogumno soočala.

VREME OB KONCU TEDNA

Sobota in nedelja bosta sončni in toplejši

DARKO BRADASSI

Vremenska slika se umirja, toda zelo počasi. Nad nami se namreč še zadržuje za ta čas mrzel severni zrak. Radiosonda iz Campoformida je včeraj opoldne namerila ničlo točno na pritiskovni zračni ploskvji 850 hektopaskalov, ki je bil na višini 1415 metrov. Ozračje je trenutno v višjih slojih za približno 3 stopinje Celzija hladnejše od dolgoletnega povprečja, ničla pa je kar kih 500 metrov nižja.

Obsežno območje hladnega višinskega zraka, ki se je spustilo k nam v začetku tedna, bo postopno začelo slabeti. Toda zračni tlak bo naraščal zelo postopno. Sicer pa že danes in jutri predvsem v popoldanskih urah pričakujemo nekaj več sončnega vremena, ravno zaradi sončnih žarkov pa bo v popoldanskih urah ozračje spet bolj nistanovitno. V višjih slojih se bo še zadrževal mrzel zrak, medtem ko se bo prizemlje segrevalo. Zato bo v popoldanskih urah nastajala kopasta oblačnost, ponekod bodo možne posamezne plohe ali nevithe. Omeniti velja dogodek, ki se je včeraj pripeljal sredi Kopra. Ravno zaradi velike turbulentnosti je nastal mogočen nevitni oblak in je dobrej deset minut padala toča, ki je dobesedno pobila celotno okolje, kot da bi snežilo.

Vremenski pojavi bodo tudi danes in jutri krajevne narave, odvisno po pač, kje bodo nastajali nevitni oblaki. Možnost nekaj večja v predgorju in v Alpah ter morda ponekod na Kraški planoti. Sicer pa kakšna kaplja dežja lahko na obrobovju oblaka pade tudi drugod.

Sicer pa se bo že od sobote od zahoda začel krepliti anticiklon, ki nam bo zagotovil stanoviten in povečini sončen konec tedna. Ne moremo ravno pisati o solednem anticiklonskem območju, temveč bolj o postopnem in delnem utrjevanju zračnega tlaka. Njegov vpliv bo vsekakor največji ravno v nedeljo. Predvsem v soboto bodo ponekod v popoldanskih urah še nastajale posamezne kratkotrajne plohe, v nedeljo pa povečini kaže tudi na po-

poldansko stanovitnost. Zvišale se bodo tudi temperature, predvsem v nedeljo bo živosrebrni stolpec marsikje pri nas presegel 20 stopinj Celzija. Konč tedna bo torej nadvse prijeten in primeren za sprehode v naravo, za najbolj korajščne pa morda tudi za sončenje ob morju. Ne pozabite, da je sončno žarčenje v tem času že močno in dosegla podobno jakost, kot ob koncu avgusta. Za daljšo izpostavo soncu je zato že priporočljiva zaščita.

Anticiklon se bo počasi utrjeval tudi v začetku prihodnjega tedna, toda bodo, kot kaže, še možni njegovi občasni spodrsljaji. Vremenska slika bo zato spremenljiva, vrstila se bodo sončna obdobja, toda morda tudi občasne padavine, četudi večjih poslabšanj ne pričakujemo. Proces utrjevanja zračnega tlaka se bo postopno nadaljeval ves teden, tako da bo proti koncu prihodnjega tedna predvidoma, po sedanjih izgledih, že prevladovalo toplejše in bolj sončno vreme. Če se bodo uresničila pričakovanja, bodo temperature okrog 25. aprila presegale 25 stopinj Celzija. Spremembe v bližnji prihodnosti bodo torej postopne, toda predvsem v prihodnjem tednu verjetno kar občutne in nas bodo popeljale skoraj v poletno vreme.

Na sliki: ciklonsko območje s hladnejšim severnim zrakom bo v prihodnjih dneh postopno oslabelo

PISMA UREDNIŠTVU

O čistilnih akcijah

Gospod Pavel Križman sprašuje, če je mogoče organizirati tudi pri nas čistilno akcijo vzporedno s pobudo »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, ki se bo vršila v soboto 17. aprila. Seveda je to mogoče, nekaj posameznih akcij je že predvidenih v Bregu in Lonjerju-Katinari. Pred mesecem dni sem bil tudi sam prisoten na pripravljalnem srečanju v Sežani, skupaj s še nekaj predstavniki slovenske skupnosti v Italiji. Nekaj izmed teh je bilo navdušenih in je zagotovilo sodelovanje organizacij, katere so predstavljali, nekateri drugi so bili manj navdušeni. Seveda se take akcije ni dal kar avtomatično replicirati pri nas, saj bi gotovo planili na nas nekateri krogi, ki jih vaska povezava in asociacija našega ozemlja s Slovenijo zelo moti (zgovoren primer film »Trst je naš«). Vsekakor sem se pozanimal pri tržaškem komunalnem podjetju, ki je neuradno zagotovilo svojo podporo z dobavo plastičnih vreč ter od-

vozom na branah odpadkov. Rajonski svet za Vzhodni Kras je že večkrat sočeloval kot

soorganizator pri podobnih čistilnih akcijah, zadnjič maja 2009, ko se je čistilo na območju Općin skupaj s šolami, skavti in člani openskega Juša in tudi takrat je komunalno podjetje poskrbelo za odvob nabranih odpadkov. V kolikor bi se tudi tokrat zbral nekaj ljudi bi spet lahko organizirali čistilno akcijo na območju Vzhodnega Krasa, če mogoče že v soboto, če ne pa na drugi datum v aprilu ali maju. Za izbiro najbolj »potrebnih« področij pa je potrebna pomoč domačinov, ki najbolje poznajo okolico svojih vasi.

Marko Milkovič, predsednik Rajonskega sveta za Vzhodni Kras

ODPRTA TRIBUNA

Premišljevanje o šolski problematiki

Naj mi kdo od bralcov ne zameri tega nekoliko kocbekovsko naravnega naslova. Sklenil sem namreč, da se razpišem o t.i. šolski problematiki, saj se mi je pretekli petek zvečer (9. aprila), in sicer ko sem zapuščal openko okroglo mizo, posvečeno slovenski šoli v Italiji in njenim prihodnjim izzivom, utrnil nekaj misli, s katerih bi morda lahko nekatere iznesel, da bi tih nekaterih zasledil večje, po mojem mnenju zadovoljivo in primerno število višješolcev. Pri tem pa je treba upoštevati še neko drugo dejstvo. Večina učnega kadra slovenskega jezika na naših šolah je namreč ženskega spola; veliko profesorjev poleg njihovega šolskega dela zato bremeniti tudi skrb za družino in dom. Od enakih možnosti smo najbrž tudi pri nas kar precej daleč ...

Kar se tiče kompetence poučevanja slovenskega jezika: pripadam družini, v kateri od vedno gojimo slovenski knjižni jezik in iz katere je izšla cela vrsta šolskih delavcev. Jezikovne osnove sem torej v šolo prinesel od doma, na svoji izobraževalni poti pa sem naletel na učiteljice in profesorce slovenskega jezika, ki so moje jezikovno znanje znale še dodatno nadgraditi. Naj se tu prvič po tolkini letih izrecno javno zahvalim prof. Majdi Gutštin Colja, ki mi je od leta 1991 do 1994, torej v času nižje srednje šole, uspešno »vcepljala« v glavo prvine in lepoto slovenskega jezika, hkrati pa naj obnovim spomin na pokojno Drago Skupek Lupinc, ki me je poučevala leto prej.

Kar se tiče narečja, pa takole: da ne bo nesporazumno, šolskemu pouku spada knjižni jezik in o tem ni debate. Pri drugih narodnih skupnostih, ki sem jih v zadnjem času imel priložnost spoznati in se z njimi soočiti, sem opazil, da imajo njihovi predstniki do narečja nek drugačen, veliko bolj narančen in sproščen odnos in da so v njem veliko bolj vkorinjeni, podobno kot so najbrž veliko bolj od nas navezanji na lastno zemljo. Bodisi Furlani in naši deželi, kot tudi Italijani, ki prebivajo v Istri in na Reki, se namreč v vsakdanjem življaju brez večjih težav med seboj pogovarjajo v narečju (narečnih različicah furlanščine oziroma istrobenščini) in naj bodo to preprosti ljudje, pa tudi odgovorni pri različnih manjšinskih ustanovah ali pa novinarski in šolski kadri (EDIT, Središče za zgodovinska raziskovanja, Italijansko gledališče, Oddelek za italijansko Univerze Jurija Dobrile - Reka, Rovinj, Pula itd.). Vsak knjižni jezik izvira iz nekega narečja; italijsčina iz Dantejeve toskanščine, slovenčina pa iz Trubarjevih narečnih zmesev in primesi. V narečju se prepoznavam tudi sam, po rojstvu, izobrazbi in prepričanju »lingvistični purist«, saj sem se le-tega priucil ali ga vsaj zase privzel v vasi, druščini prijateljev oziroma od nekaterih manj izobraženih ljudi, ki pa jih vseeno zelo cenim zaradi njihovih vrlin.

Kakšna naj bo skrb za slovensko šolo v prihodnjem? Upam, da se bo trend uvajanja slovenščine v italijanske šole uspešno nadaljeval po zgledu šole Rismundo na Melari (Verba movent, exempla trahunt) in da bomo tudi pri nas, podobno kot druge (Istra, južna Tirolska) dosegli »evropski nivo sožitja«.

Ko bi vse italijanske šole uvedle tudi samo izbiren pouk slovenščine, pa bi se začelo postavljati novo vprašanje. Bi morda v tem primeru nekateri starejši, od katerih je eden predstnik manjšine, drugi pa večine, lahko vpisali otroka na tako šolo, saj se bo tam itak naučil slovenskega jezika? Odgovor je za marsikoga najbrž pritrilen, rešitev pa je, vsaj na papirju (stvarno pa najbrž precej manj), enostavna. Slovenskost in slovenstvo sami na sebi v današnji vse bolj globalni, istočasno pa vedno bolj regionalizirani stvari, namreč ne morejo biti več dovolj. Skupaj z njimi je treba zato ponujati neko dodano vrednost, seveda vsestransko, najprej pa jezikovno in vsebinsko kakovostno, ki naj nas v dobrem in pozitivnem razlikujeta od ostalih.

Primož Sturman

EMERGENCY - Še vedno aretirani trije operaterji italijanske humanitarne organizacije

Frattini: Italija ni zadovoljna z odgovori afganistanskih oblasti

Berlusconi pisal Karzaju - Tehnika Paganija bodo verjetno v kratkem izpustili

RIM, KABUL - »Nisem zadovoljen z dosedanjimi odgovori afganistanskih oblasti.« Tako je povedal zunanjji minister Franco Frattini, ki je včeraj pred komisijama za zunanje zadeve oben zbornic poročal o treh italijanskih operaterjih italijanske nevladne organizacije Emergency, ki so jih afganistanske oblasti aretirale v soboto v Laškar Gahu na jugozahodnu državo pod obtožbo, da so pripravljali atentat na guvernerja pokrajine Helmand.

Aretiranci so kirurg Marco Garatti, bolničar Matteo Dell'Aira in tehnik Matteo Pagan. V bolnišnici Emergency v Laškar Gahu, v kateri so delali, so namreč odkrili orožje. Kot je včeraj potrdil Frattini, naj bi bili trije Italijani osumnjeni sodelovanju pri načrtovanju teroristične akcije v dveh fazah. Najprej naj bi izvedli atentat na civiliste, v drugi fazi pa naj bi ubili guvernerja pokrajine Helmand med obiskom bolnišnice. To naj bi afganistanskim oblastem povedal krajevni sodelavec Emergency. V soboto se je ob aretaciji celo razširila novica, češ da so vse to priznali tudi sami italijanski aretiranci, kar so pozneje afganistanske oblasti demantirale.

Zunanji minister je med včerajšnjo avdicijo v poslanski zbornici povedal, da je predsednik vlade Silvio Berlusconi pisal afganistanskemu predsedniku Hamidu Karzaju, naj se zavzame za takojšnje razčiščenje zadeve. Pismo naj bi včeraj izročil Karzaju poseben italijanski odpovedalec Attiglio Iannucci skupno s Frattinijevim »osebnim sporočilom«. Italija je po besedah zunanega ministra med drugim predlagala, naj bi ustanovili mešano italijansko-afganistansko delovno skupino za preiskavo zadeve. Na to naj bi že pristal šef afganistanske diplome.

Frattini je potrdil, da je italijanski veleposlanik v Kabulu Claudio Glaentzer v nedeljo obiskal Garattija, Dell'Aira in Paganija. Našel jih je »pri dobrem zdravju«, čeprav so bili »živčno izčrpani«. Po besedah zunanjega ministra je možno, da bodo afganistanske oblasti enega izmed treh, in sicer Paganja, v kratkem izpustile, v vsakem primeru pa naj bi vse tri najpoznejše prihodnjih teden prepeljali v Kabul.

Med Frattinijevim zaslijanjem v poslanski zbornici sta poslanca Italije vrednot Stefano Pedica in Fabio Evangelisti na svoji način izrazila solidarnost z italijansko humanitarno organizacijo, ki je znana po tem, da na kriznih območjih nudi združniško pomoč vsem, ki jo potrebujejo, v afganistanskem primeru tudi talibani. Poslanca sta bila oblečena v majice Emergency. Glasnik Italije vrednot Leoluca Orlando pa je dejal, da se je doslej italijanski premier v tej za-

devi izkazal s svojim »oglošujočim molkom«, medtem ko so ministri in načelniki skupin vladne večine »sramotno« napadli Emergency, namesto da bi se zavzeli za osvoboditev aretiranih italijanskih državljanov. Podpredsednica senata Emma Bonino pa je od vlade zahtevala, naj se Italija zavzame tudi za usodo afganistanskih državljanov, ki so vpleteni v zadevo.

Še pred Frattinijevim nastopom v parlamentu pa je ustanovitelj Emergency Gino Strada v televizijskem intervjuu vladno pozval, naj se brez nadaljnje zavzame za osvoboditev treh Italijanov. »To ni nič drugače kot politična manipulacija za diskreditiranje Emergency,« je dejal. »Kot italijanski državljan menim, da je to žaljivo za našo državo. Afganistan prejema, pa čeprav na zgrešen način, po 2 milijona evrov dnevno od Italije in ne bi smel na tak način ravnat na našo državo. V Afganistanu je v teku vojna in ni časnikarjev, ki bi o njej obvezčali svetovno javnost. Naša bolnišnica je na nek način delovala tudi kot opazovalna točka in prav zato so jo zaprli,« je polemično zaključil Strada.

Ustanovitelj organizacije Emergency Gino Strada

Odobren popravek za manj omejitve pri lovu

RIM - Komisija za kmetijstvo poslanske zbornice je z 21 glasovi proti 17 odobrila popravek k 43. členu t. i. evropskega zakona, ki daje deželam možnost, da podaljšajo lovne sezone, in sicer po predhodnem pozitivnem mnenju Višjega zavoda za okoljsko raziskovanje in varstvo (ISPR). Popravek so podprli poslanci iz vrst vladne večine. Določilo mora zdaj odobriti še poslanska zbornica na plenarnem zasedanju.

Proti včerajšnji odločitvi so že ostro protestirali naravovarstveniki, ki opozarjajo, da italijanski parlament na tak način gre proti stališčem Evropske unije, ki je Italijo že večkrat opozorila, da na področju lova preveč izkorisča izjeme, ki jih dopuščata državna in evropska zakonodaja. Po oceni naravovarstvenikov je to ne samo nov dokaz neobčutljivosti do okolja, ampak tudi škodljivo za razvoj turizma.

Berlusconi 40 minut čakal avtomobil na pločniku

WASHINGTON - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je bil v torek ob koncu vrha o jedrski varnosti v Washingtonu že večkrat opozorila, da na področju lova preveč izkorisča izjeme, ki jih dopuščata državna in evropska zakonodaja. Po oceni naravovarstvenikov je to ne samo nov dokaz neobčutljivosti do okolja, ampak tudi škodljivo za razvoj turizma.

Zaia v Berlusconijevem slogu

TREVISO - Novoizvoljeni predsednik dežele Veneto Luca Zaia je, kot piše na spletni strani deželne izdaje dnevnika Corriere della sera, v slogu italijanskega premierja Silvia Berlusconija v oddaji XNews krajevne televizijske postaje Antennatre podpisal dokument z volilnimi obvezami vprito urednikov najpomembnejših deželnih medijev. Med obljubami so spremembu pravilnika deželnega sveta in pogajalske platforme z državo ter sprejetje novega deželnega statuta, prvi rezultati pa se bodo pokazali leta 2013. Cilj sta seveda federalizem in avtonomija, pri čemer bo dežela Veneto stalno pritisnila na rimske vlado. Zaia je tudi osvrnil novinarje glede vprašanja stroškov politike: »Nehajmo s kriminalizacijo plač upraviteljev. Če se politike ne plačujejo, jo bodo delali samo bogati. Zato moramo od politikov zahtevati moralnost in produktivnost, vendar ne večji meri kot od ostalih kategorij, npr. od sodnikov, o katerih vi novinarji ne govorite nikoli,« je dejal Zaia in tudi v tem sledil Berlusconijevemu zgledu.

GOSPODARSTVO - Ukrep za ponovni zagon potrošnje in krepitev gospodarstva

Od danes na voljo finančne spodbude za nakup gospodinjskih in drugih strojev

RIM - Od danes je mogoče koristiti finančne spodbude za nakup motornih koles, gospodinjskih strojev, kuhinj, abonmajev na hitro internetno povezano, izvenkrmihih motorjev, ekoloških hiš ter kmetijskih in gradbenih strojev. Pri nakupu motornih koles je popust največ desetodstoten (do 750 evrov), v primeru koles na električni oz. hibridni pogon pa dvajsetodstoten (do 1.500 evrov). Prav tako desetodstoten (do 1.000 evrov) je popust za nakup nove kuhinje, pri gospodinjskih strojih pa je dvajsetodstoten: to pomeni do 130 evrov za pomivalne stroje, do 80 evrov za električne pečice, do 100 evrov za plinske kuhinje, do 500 evrov za klimatizirane napre in do 400 evrov za črpalko za toplo vodo. Za nakup nepremičnin, ki zagotavljajo znatno energetsko varčevanje, znaša finančna spodbuda največ 7.000 evrov, medtem ko je za prikolice in polpriklonike spodbuda v višini 1.500 oz. 3.000 evrov. Desetodstotni popust velja za kmetijske stroje, dvajsetodstotni pa za gradbeni žerjavje (do 30 tisoč evrov).

Kupci se bodo morali pri tem obrniti do registriranih prodajalcev, ki bodo mo-

rali sami poskrbeti za vodenje postopka in obvestiti interesenta, ali je možno koristiti popust. V ta namen je italijanska pošta aktivirala brezplačni zeleni številki, ki delujeta od pondeljka do sobote od 8. do 20. ure: s fiksnega telefona bo mogoče klicati številko 800123450, z mobilnega pa številko 199123450, operatorji pa nudijo vse informacije. Slednje so na voljo tudi na spletne strani italijanskega ministrstva za gospodarski razvoj www.sviluppoeconomico.gov.it oz. na spletni strani http://incentivi2010.sviluppoeconomico.gov.it/infoConsumatori.shtml. Popusti so možni do 31. decembra letos, sedava če bodo še na razpolago sredstva zanje (300 milijonov evrov).

Po besedah ministra za gospodarski razvoj Claudio Scaglione je za informacije zapisalo že 400 tisoč državljanov, medtem ko se je doslej registriralo približno 20 tisoč prodajalcev, na ministrstvu pa predvidevajo, da bo zaradi spodbud steklo okoli milijon in 150.000 trgovskih operacij, ki bodo prispevale k ponovnemu zagonu potrošnje in krepiti gospodarske rasti.

USTAVNO SODIŠČE

O možnosti sklepanja istospolnih porok se mora izreči zakonodajalec

RIM - Ustavno sodišče je včeraj razsodilo, da je o možnosti sklepanja istospolnih porok pristojen izključno parlamentu. Sodišče se je o tem izreklo po pričilih, ki so jih vložili trije istospolni pari na sodišču v Benetkah in na prizivnem sodišču v Trentu. Sodniki so v tem smislu razsodili, da so prizivi nesprejemljivi, ker lahko o tem odloča le zakonodajalec in torej parlament.

Odvetniki treh parov so vložili priziv proti odločitvi občinskih funkcionarjev, ki so se postavili po robu njihovi zahtevi po objavi ustreznih oklicev. Ustavno sodišče se je začelo s tem ukvarjati 23. marca, toda odločitev je preložila na obdobje po veliki noči. Odvetniki istospolnih parov so v prizivih zatrjevali, da so občinski funkcionarji kršili 2., 3. in 29. člen italijanske ustawe. Med razpravo 23. marca so tudi zatrtili, da je to diskriminacija, saj je v nasprotju z možnostjo, da se poročijo ljudje, ki so spremenili spol s pomočjo kirurškega posega. Sodniki pa so bili mnenja, da je za to pristojen parlament, saj gre za snov, ki jo morajo urejati zakoni, ne pa razsodbe.

Pobudo za priziv je dala kampanja Si lo voglio, ki so sprožili združenje Certi diritti in različna združenja homoseksualcev in lezbijsk. V tem okviru se je v zadnjih dveh letih približno 30 parov obrnilo na občinske urade in zahtevalo objavo oklicev.

OBLETNICA OSVOBODITVE - S čustvi nabito srečanje v organizaciji krožka Ženska soočanja

»Za mlade je bilo sodelovanje z OF edina možna alternativa ...«

O svojem doživljjanju fašizma in 2. svetovne vojne sta spregovorili Stanka Hrovatin in Sonja Amf-Kocjan

Čeprav je vojna samostalnik ženskega spola, se o njej govoriti predvsem z moškega zornega kota. Prevečkrat pozabljamo, da se v vojnah borijo tudi ženske, da so med civilnim prebivalstvom morda prav ženske tiste, ki na lastni koži doživljajo najhujše krivice.

Krožek Ženska soočanja (Donne a confronto), ki združuje somišljenice Stranke italijanskih komunistov in Stranke komunistične prenove, je želel zato letošnjo obletnico osvoboditev in konca druge svetovne vojne posvetiti ženskam. Vsem Stankam, Sonjam, Vilnam, Zoram, Tatjanam, Vojkam, Ondinam, Almam, Savam, Lučkam in ostalim ženskam, ki so grozote tistega časa videle s svojimi očmi, največkrat pa tudi doživele na svojih telesih ...

Zanimivo in s čustvi nabito srečanje je v torek zvečer potekalo v knjigarni Knulp, izoblikovala pa so ga tako ustna kot pisna pričevanja tržaških in goriških žensk. Svoje izkušnje sta osebno predstavili Stanka Hrovatin in Sonja Amf-Kocjan; prva je bila kurirka, druga na sebi že petinštredeset let nosi posledice fašističnega mučenja. Predsednica partizanskega združenja VZPI-ANPI je občinstvo spomnila, da se je leta 1929 rodila s priimkom Rovatini, saj je fašizem pojaljivalec priimka, zapiral slovenske šole, preganjal govorce slovenskega jezika. »Odhod k partizanom ali sodelovanje z Osvobodilno fronto je bilo zato nekaj povsem naravnega. Za mlade je bila to edina možna alternativa: kakšno življenje bi sicer imeli?«

Tudi štirinajstletna Stanka je postala kurirka, kar se mora zahvaliti svoji mami, ki je tako kot številne druge mame spodbujala svoje otroke k sodelovanju v odporništvu. Stanka in njene opense priateljice so mestnim aktivistom prenašale pošto (večkrat tudi Partizanski dnevnik), zbirale so informacije o premikih v openskih kasarnah, a tudi zdravila in hrano. Vse do 3. maja 1945, ko se je s partizansko zmago končno zaključila tudi bitka za Općine.

O Sonji Amf-Kocjan in njeni žalostni, skoraj neverjetni zgodbji, je spregovorila režiserka Loredana Gec, ki je za slovensko televizijo Rai posnela ganljiv dokumentarec. Kajti Sonjina zgoda je kot brezkončna nočna mora: ko je bila stara tri leta so ji fašisti ubili očeta (piti so mu dali strojno olje), pri štirinajstih letih jo je sosed skušal posiliti, leto kasneje so italijanske oblasti aretirale tako Sonjo kot njeno mamo. Sonjo so mučili v Štanjelu, Gorici, v žalostno znani Vili Trieste v Ulici Bellosuardo, v zaporu »pri jezuu« (kjer so župniški prostori cerkve sv. Marije Velike). Njen brat je padel kot partizan, njuno mamo so partizani ubili ...

Tako gospa Sonja kot kurirka Stanka ali deportiranka Wilma (Brajin-Braini, ki je spregovorila v video intervjuju) so o svojih izkušnjah spregovorile brez jeze ali zagrenjenosti, temveč le z namenom, da bi mlajši generaciji posredovalo informacije o preteklosti: zato da bi se grozote ne ponovile, a tudi zato, »da bi se ljudje zbudili«.

Torkovo srečanje, med katerim so prebrali tudi nekaj odlomkov o Almi Vivoda, Ondini Peteani in Zori Perello, pa je že zelo spodbuditi tudi zanimanje za kraje, kjer so italijanske in slovenske antifašistke trpele, večkrat pa tudi končale svoja življena. Javnost ne bi smela pozabiti na Vilo Triste, na inšpektorat v Ulici Cologna, na zloglasne »jezuite«. Slišati je bilo, da morajo tki kraji postati kraji spomina, na grozote, ki so se dogajale za njihovimi zidovi, pa naj opozarjajo tudi primerni napis (združenje ANPI je na primer že začelo postopek za postavitev tabule v Ulici Cologna).

Slišati pa je bil tudi poziv, naj javnost ne pozabi na neverjetno ravnanje italijanske republike, ki je državnimi častmi odlikovala tudi vicekomisarja Gaetana Colottija in karabinjerja Antonia Di Laura: prvi ima na vesti številne tržaške antifašistke in antifašiste, drugi zagotovo »vsaj« Almo Vivoda, ki jo je nekoga junijskih dne ustrelil v Ulici Pin demonte ...

Poljanka Dolhar

V ospredju
Loredana Gec in
Sonja Amf-Kocjan,
v ozadju Bruna
Zorzini in Stanka
Hrovatin

KROMA

ZNANOST - Izumitelj Aleksander Polutnik gost zavoda Stefan

Bi se vozili z enokolesom?

Z njim je slovenski inovator na Sejmu novosti v Ženevi leta 2008 prejel zlato medaljo za izvirno inovacijo

Aleksander
Polutnik se je v
dvorano, kjer je
imel srečanje z
dijaki, pripeljal kar
na sedlu svojega
izuma

KROMA

Bi se kdaj želeli peljati z vozilom, ki bi ga potem lahko mirne duše spravili v avtomobilski prtljažnik? Z vozilom, ki bi bilo zaradi električnega pogona tisto, zaradi nizke hitrosti in omejene avtonomije pa čisto prikladno za vožnjo na krajše razdalje (npr. po mestnih peš co-nah, kolesarskih stezah in pločnikih)? Če ste za to, potem se lahko poslužite monokolesa oz. enokolesa na električni pogon, ki ga je izdelal slovenski izumitelj Aleksander Polutnik iz Malečnika pri Mariboru, ki je na mednarodnem inovacijskem sejmu Salon novosti v Ženevi leta 2008 prejel zlato medaljo za izvirno inovacijo, poleg tega pa tudi posebno priznanje novinarjev, ki so njegovo enokolo ocenili kot medijsko najbolj zanimivo novost.

Aleksander Polutnik se je včeraj mudil v Trstu kot gost Poklicnega zavoda (po novem Višješolskega izobraževalnega zavoda) Jožefa Stefana. V dvorani Spazio Village v parku bivše umolnice pri Sv. Ivanu je namreč predstavil svoje enokolo, razložil delovanje, marsikaj pa je tudi povedal o pridobitvi in pomenu patenta, ki ščiti znanje osebe, ki je določeno stvar izumila. Slo-

venski inovator je v dvorano prispel ravnno na sedlu svojega izuma, ki lahko ohranja ravnotežje zahvaljujoč se nekateterim senzorjem, ki jim pravijo žiroskopi in pospeškometri: prvi so senzorji pozicije, ki merijo hitrost vrtenja, medtem ko drugi merijo zemeljsko težnost in izračunajo kot. S kombinacijo vseh omenjenih senzorjev je mogoče dobiti kot in kotno hitrost, na podlagi katerih regulator (del programa), ve, ali enokolo pada naprej ali nazaj ter izračuna, kaj naj naredi motor, ki je drugače integriran v kolo, da se ohrani ravnotežje. Tako je nemogoče pasti, je dejal Polutnik, ki je opozoril na še eno lastnost svojega izuma in sicer inercijsko navigacijo, pri kateri procesor brez zunanjih poročil (podobno kot pri vesoljskih plovilih ali letalih) izračuna, kje se vozilo nahaja.

Polutnikovo enokolo lahko doseže maksimalno hitrost 15 km/h, s polno litisko baterijo (s počasnim polnilem se napolni v šestih urah) se lahko vozi največ tri ure in prevozi največ trideset kilometrov. Da se nauči vožnje s takim kolesom, uporabi človek od pet do trideset minut časa, pri čemer ne utripi poškodb, čeprav mora računati na ne-

kaj padcev. Poleg tega se baterija lahko polni tudi pri vožnji navzdol oz. pri zviranju.

Polutnik je svojo inovacijo patentiral, kar pomeni, da je zaščitil svoje tehnično znanje s tem, da je izpolnil tri pogoje: njegovo enokolo namreč predstavlja nekaj novega in inovativnega, poleg tega je tudi uporabno. Patentni postopek (ki je precej dolgotrajen in drag ter pri katerem je po izumiteljevem mnenju prva stvar ta, da se izuma ne sme obešati na veliki zvon) steče potem ko izumitelj vloži patentno prijavo z datumom. Vsak nov izdelek nastane na podlagi ideje, preverjanja njene izvirnosti in potencialnega trga ter izdelave prototipa. Z izdelavo prototipa in pridobitvijo patentna stvar namreč še zdaleč ni zaključena, nasprotno, opravljena je komaj polovica dela, saj je prototip lahko precej drugačen od dobrega izdelka, poleg tega je treba potem pomisliti tudi na trgovine, ki bi bile pripravljene prodajati tak izdelek, dalje na serviserje in na domestne dele idr.. Stvar je lažje prodati, če gre za zelo specifične rešitve, v slučaju stvari, ki bi bile bolj splošne uporabe, pa postane prodaja težja. (iz)

Danes prva pobuda proti privatizaciji vode

V teh dneh bodo stekle številne pobjude, s katerimi družbeno in naravovarstveno četeče organizacije želijo osmisli in podpreti zbiranje podpisov za referendum, s katerim bi črtali sporne tri člene »Dekreta Ronchi«, v katerih je upravljanje vodnih storitev zaupana zasebnim družbam, ki se ravna po tržnih zakonitostih. Prva tak po buda bo prav danes zvečer ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Na današnjem srečanju bosta nastopila Luca Martinelli, časnikar revije Altconomia, ki je ravnokar izdal knjigo »L'acqua è una merce. Perché è giusto e possibile arginare la privatizzazione - Voda je tržno blago. Zakaj je prav in mogoče zaustaviti privatizacijo« in Massimo Moretuzzo, sodelavec nevladne organizacije CeVi iz Vidma, ki se že dolgo posveča delu v zvezi s splošno pravico do vode. Moretuzzo je tudi vsedržavni koordinator kampanje »Voda neodstupljiva dobrina clovštva«. Gosta bosta spregovorila prav o osnovni pravici vseh ljudi do čiste vode, zato katere zgoraj omenjene organizacije podpirajo gibanje za javno upravljanje. Obrazložila bosta tudi vsebinsko spornih zakonskih predpisov ter opisala, kje in kako dolgo bomo občani lahko podpisali, da izrazimo svojo zahovo po neprofitnem upravljanju vodnih storitev.

Srečanje organizirajo: Accri, Arci Trieste, Asud, Bioest, GasTrieste, Gruppo Beppe Grillo Trieste, Mo-saico per un comune avvenire, Senza Confini Brez Meja

Jutri filmski večer SKD Igo Gruden

Mladi zamejski ustvarjalci bodo v petek, 16. aprila ob 20.30 glavni protagonisti filmskega večera, ki ga prireja SKD Igo Gruden. Večer bodo tokrat oblikovali mladi Zala Gruden (Red mora biti), Meta Lovrenčič (The killer) in Daniel Radetti. Slednji bo predvajal dva igrana filma. Prvi film »Zbudi se Jakob« je uspel poskus remake-a »Piratov s Karibov« in je v celoti igran v nabrežinskem Bregu. Drugega, »Fascisti s carso: alla conquista dei Dobrđani«, pa je izoblikoval skupaj s Sandijem Štefančičem na podlagi filma »Fašisti na Marsu«.

Kot nam je povedala predsednica društva Mariza Skerk, »spada filmski večer v posrečeno serijo večerov, ki jih SKD Igo Gruden prireja že drugo sezono po vrsti, v glavnem v sodelovanju s Kinoateljejem. Večeri so bili do sedaj dobro obiskani, za petkovo srečanje pa pričakujemo naval mladih ljubiteljev amaterskih igranih filmov«. Z.P.

Danes odprtje sejma Domus Persona

Na tržaškem velesejmu bodo danes odprli prvo izvedbo razstave »Domus Persona - zdravje v tvoji hiši«, na kateri predstavljajo najnovejša odkritja na znanstvenem, zdravstvenem in tehnoškem področju. Odkritja, ki lahko olajšajo življenje na domu in povečajo avtonomijo tistih, ki se soočajo s takimi in drugačnimi težavami (začasno poškodbo, trajno fizično prizadetostjo, demenco itd.). Sejem bo odprt do nedelje, 18. aprila, od 9.30 do 19.30, spored pa ob razstavi predvideva tudi številna predavanja.

Popravek

V včerajšnji članek o razstavni dejavnosti Galerije TK se je vrnila napaka. Odprtje razstave starih fotografij in razglednic, ki jo Tržaška knjigarna prireja v sodelovanju s škedenjskim etnografskim muzejem, bo v soboto, 24. aprila (in ne 17., kot je bilo napačno zapisano), ob 18. uri.

V Tržaški knjigarni ostaja medtem na ogled skupinska razstava likovnega društva Pozejdonka.

POKRAJINA - V okviru sporazuma, ki so ga marca lani sklenili s sindikati Cgil, Cisl in Uil

V zadnjem letu vrsta ukrepov v boju proti gospodarski krizi

Skoraj 350 tisoč evrov za brezplačne mesečne vozovnice, za sklad ATER ali štipendije za brezposelne

Pokrajinska uprava je v zadnjem letu v sodelovanju s sindikati Cgil, Cisl in Uil sprožila vrsto ukrepov in pobud na gospodarskem in družbenem področju, ki so bili v skupni vrednosti skoraj 350.000 evrov. V tem okviru so bili finančni prispevki, olajšave ali druge oblike pomoči za družine in posameznike, ki so se znašli v težavah zaradi mednarodne gospodarske krize. Ukrepi so bili različni, med temi pa so bili med drugim zmanjšanje tarif oziroma olajšave v lokalnem javnem prevozu, izredno financiranje socialnega sklada tržaškega podjetja za ljudske gradnje ATER in štipendije za brezposelne.

To je bilo sad sporazuma, ki ga je pokrajinska uprava sklenila 23. marca lani s sindikati Cgil, Cisl in Uil. Predvideni ukrepi so bili v tem smislu zapisani v dokumentu, vezanem na dogovor med pokrajinsko upravo in sindikati. Sporazum je urejal odnose med pokrajino in sindikati na več področjih, njegov namen pa je bilo predvsem sodelovanje na gospodarskem in družbenem področju. Sporazum so nadgradili junija lani, ko so določili pogoje za upravičenje glede prejemanja prispevkov oz. olajšav, in oktobra lani, ko so olajšave, predvidene za brezposelne, razširili tudi na posameznike, ki so bili ob službo. Dogovor je namreč do takrat predvideval olajšave za družine z eno samo plačo, ki so iz dneva v dan ostale brez dohodka. Oktobra so uvedli tudi druge novosti in veljajo od takrat za pravico do olajšav kriterij zavoda Inps o družinskem ekonomskem stanju (Isee). Pokrajinska uprava se je vsekakor stalno posvetovala s sindikati glede proračuna, šolskih storitev ter politik na področju gospodarstva, ovrednotenja ozemlja, dela in poklicnega izobraževanja, mladih, sociale, prevoza in okolja.

Obracun doslej opravljenega dela je predstavila včeraj pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat ob udeležbi drugih pokrajinskih odbornikov in predstnikov pokrajinskih sindikatov Cgil, Cisl in Uil. Pokrajinska uprava, je povedala, je za nekatere ukrepe in ustrezno financiranje poskrbela neposredno, drugi pobude pa je posredovala pri pristojnih javnih upravah in institucijah. Pokrajina je vsekakor sprva ukrepala v javnem lokalnem prevozu. Četudi je za tarife pristojna dejelna uprava, je pokrajina v preteklih letih že nudila finančne prispevke za ljudi v težavah. V zadnjem letu pa je pokrajina prispevala skupno 130 tisoč evrov za brezplačne mesečne vozovnice na avtobusih prevoznega podjetja Trieste Trasporti. Specifično so med junijem lani in marcem letos izdali skupno 489 mesečnih vozovnic. Dalje je pokrajina namenila 115 tisoč evrov štipendijam, stažem in tečajem poklicnega izobraževanja za brezposelne. V zvezi s stanovanjsko problematiko je prispevala 100 tisoč evrov za izredno financiranje socialnega sklada podjetja ATER. Iz tega črpano denar za pomoč ljudem pri plačevanju računov za dobavo električne, plina in vode. Od podjetja ATER pa pokrajina tudi zahteva, da poskrbi za dodatne olajšave za najemnike. Dodatna pobuda je sestovalno okence, ki so ga odprli v sodelovanju z nekaterimi bankami in na katerega so se lahko obračali upravičenci, npr. za ugodnejše pogoje pri posojilu. Poleg tega si je pokrajina prizadevala za zmanjšanje tarif za uporabo električne, vode in plina ter nadzorovala cene blaga široke porabe.

Na osnovi novega dogovora iz oktobra lani ima torej pravico do olajšav, kot rečeno, še več ljudi. Sporazum predvideva olajšave za odvisne in delno odvisne (ti bodo morali dokazati, da so bili zaposljeni vsaj šest mesecev) delavce, ki so ostali brez službe (dokončno ali začasno) po 1. oktobru leta 2008. Za pravico do olajšav ne sme letni dohodek družine na osnovi kriterijev Isee presegati 7.500 evrov (v letu 2008). Delavci, ki so ostali brez službe po 1. januarju leta 2009, morajo vložiti samopotrilo: letni dohodek Isee (glede na leto 2009) družin s 4 ali več članji ne sme presegati 23.500 evrov, družin z manj kot 4 članji ne sme presegati 16.500 evrov, medtem ko velja za posameznike meja 11.000 evrov. (ag)

Sprejete protikrizne ukrepe so predstavili pokrajinska predsednica Bassa Poropat in predstavniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil

KROMA

OBLETNICA

50 let društva Alliance française

Kulturno društvo Alliance française je bilo ustanovljeno leta 1883 v Parizu z namenom, da bi promoviralo poznanje francoskega jezika in kulture po vsem svetu. Tržaška podružnica je začela delovati leta 1960, natanko pred petdesetimi leti. Ob obletnici ustanovitve bo društvo potrdilo svoje posvetovanje s prirejanjem dvodnevnega posvetova z naslovom »Frankofonia med Jadranom in Balkonom«. Posvet se bo pričel v petek, 16. aprila ob 16.30 v veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu s slovensnostjo ob podelitvi častnega člana pisatelju Claudiu Magrisu ob prisotnosti njegovih francoskih prevajalcev, to sta soprogata Jean in Marie-Noelle Pastureau. Srečanje bo s prostim vstopom. Posvet se bo nadaljeval naslednjega dne ob 9.00 na sedežu yacht-kluba Adriaco na pomolu Sartorio.

ROP

ZAHTEVA SEVERNE LIGE - Oborožitev redarjev v okoliških občinah

Redarji s pištolami na Krasu?

Maurizio Ferrara: »Po oborožitvi mestnih redarjev bi morali oborožiti tudi redarje v petih okoliških občinah

ŽUPANI OKOLIŠKIH OBČIN - Enotno mnenje

Oboroženi redarji? Ne, ne!

Sardoč, Premolinova, Pisani, Ret in Neslašek zavračajo predlog Severne lige

MIRKO SARDÖC

KROMA

FULVIA PREMOLIN

KROMA

MARKO PISANI

KROMA

GIORGIO RET

KROMA

NERIO NESLADEK

KROMA

Oborožitev občinskih redarjev? Za božjo voljo!

Zupani petih okoliških občin nasprotujejo predlogu tržaške Severne lige. Po njihovem mnenju je oborožitev občinskih redarjev povsem nepotrebna. Prvič, ker na njihovem ozemlju ni zaznati porasta kaznivih dejanj; drugič, ker je prisotnost sil javnega reda dovoljša, tretič, ker sami občani sodelujejo pri nadzoru nad ozemljem, in četrčič, ker si občine ne morejo privoščiti nepotrebnih stroškov.

Medtem ko šteje tržaška občina 330 mestnih redarjev, jih premorejo okoliške občine skupno 25: zgornjška in repentabrska občina po enega, dolinska občina tri, miljska 14, devinsko-nabrežinska pa pet rednih in enega začasno zaposlenega.

Zgorniški župan Mirko Sardoč je kategorično zavrnil predlog predstnikov Bossijeve stranke o oborožitvi občinskih redarjev: »Na našem ozemlju imamo karabinjersko postajo, poleg tega je prisotnost policijskih sil in finančnih stražnikov čisto dovolj za zagotovitev varnosti. Oborožitev našega edinega občinskega redarja ne bi bistveno priporočila k povečanju varnosti na občinskem ozemljem, saj je le-ta že dovolj pod nadzorom. Okoliške občine smo se s projektom Morje-Kras odločili za sodelovanje in koordinacijo številnih služb in servisov. V tem okviru pripravljamo tudi konvencijo za koordinirano medobčinsko redarsko službo, ki pa naj bi jo izkoristili ob večjih pobudah in manifestacijah, ne pa za boj proti kriminalu. Ugotoviti moramo, koliko bo ta koor-

dinirana služba stala vsako občino, in predvsem poiskati učinkovit način, da bi služba čim manj stala davkoplaćevalce,« je opozoril zgornjški župan Sardoč.

Dolinska županja Fulvia Premolin je bila kategorična: »Sem absolutno proti oborožitvi redarjev. Prvič zato, ker nima naša občina celega korpusa redarjev, temveč samo tri redarje. Drugič pa zato, ker se zanesemo na obstoječe, delujoče organe javne varnosti. Ti so oboroženi, z njimi sodelujemo zelo dobro. Karabinjerji imajo v Dolini svojo postajo, s policijo so vsakodnevno prisotni na ozemljju. Poleg tega se zanesemo na naše ljudi, ki so navajeni diskretnega nadzora nad ozemljem. Zato oborožitev redarjev ni potrebna. Naj rajš posredujejo več sredstev organom javnega reda, namesto da bi jim jih odjedali. Ponavljam: v naši občini oborožitev redarjev, hvala bogu! ni potrebna,« je pribila Premolinova.

Tudi za repentabrskega župana Marka Pisanija bi bila oborožitev redarja odvečna: »Odlično sodelujemo s silami javnega reda, tako z orožniki kot s policijo. Porasta kriminalnih dejanj ne be-

ležimo. Ko je prišlo pred letoma do porasta kraj, smo poostriли nadzor in vse se je umirilo. Zato menim, da bi bila oborožitev redarja povsem nepotrebna in neprimerena.«

Miljski župan Nerio Neslašek je na isti upraviteljski dolžini: »Redarji s pištolami so absolutno nepotrebni. To bi bil le dodaten nepotreben strošek, saj nismo v zadnjih letih beležili porasta kaznivih dejanj, nismo ogroženi. Na našem ozemljju imamo postajo karabinjerje, postajo finančnih stražnikov in policijski komisariat. Z vsemi zgledno sodelujemo, ne potrebujemo dodatne militarizacije našega ozemlja.«

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret je nakazal delovanje občinskih redarjev: »Naši redarji nadzorujejo promet pred šolami, opravljajo razne nadzore na ozemljju, poleti urejejo promet. Ali si predstavljate, da bi prišli oboroženi pred šole. To nima nobenega smisla. Tudi zato ne, ker je sodelovanje s karabinjerji in policijo zgledno. Kvečemu bi lahko povečali število redarjev, a pakt o stabilnosti nam to prepoveduje.«

M.K.

M.K.

TRST - Na reviji Coralmente nastop šolskih pevskih zborov

Ustvarjalne interpretacije svetega in posvetnega

Ubran nastop slovenskih zborov liceja Slomšek ter nižjih srednjih šol Gregorčič in Gruden

Med množičnimi zborovskimi revijami je Coralmente tista, ki ponuja vpogled v najbolj raznoliko stvarnost, saj se v tem okviru že osmo leto zbirajo tržaški šolski zbori, za katerimi stojijo najrazličnejši pedagoški in glasbeni pristopi. V prvih izvedbah so bile razlike zelo očitne, predvsem med zbori slovenskih šol, ki temeljijo na že utrjeni zborovski praksi in tradiciji, in večino zborov šol z italijanskim učnim jezikom. Z leti sta primerjava in medsebojno spoznavanje postala spodbuda za rast in izboljšanje, zato se je razdalja postopoma zmanjšala tako na nivoju izvedb kot vedno zanimivejših in primernejših programskega izbir.

14 zborov srednjih in višjih šol se je v ponedeljek zvrstilo na odru gledališča Rossetti, kjer je vsak na svoj način, ustvarjalno interpretiral vezno temo svetega in posvetnega. Obsežna redeča nit je ponujala nekončne možnosti kombinacije. Eksotika Indije in Afrike je navdihnila Anno Stopper, da je lepo pripravila z učenci srednje šole Rismundo pevsko potovanje okrog sveta na temo odnosa človeka z okoljem. Z različnimi narodnimi izrazi in njihovimi zanimivimi ritmičnimi posebnostmi je Margherita Messina sestavila program nastopa srednje šole Codermatz na temo ljubezni od Rusije do Jamajke. Sveta in posvetna ljubezen sta kot kontrastna elementa obarvala nastop dijakov srednje šole Altura, ki jih je kitaro spremjal mentor Paolo Simsig. Tema življenja med svetim in posvetnim pa je pridobil popevkiški ton in izvedbo dijaku šole Tomizza, ki jih je vodila Eliana Pograri. Angela Baruffo je s pevci liceja Carducci iskala sinteza med ljudskim in načrtom izrazom v odlomku iz znamenite Ramirezove Mise criolle; precej ambicioznenacrt, ki zahteva določeno vokalno, ritmično in sploh glasbeno znanje, pa bi zahteval oporo zborovodske geste.

Šolski programi posvečajo tako skromno pozornost glasbeni izobrazbi, da so rezultati pretežno izvenšolske dejavnosti - razen izjemnega primera šol z glasbeno usmeritvijo – popolnoma odvisni od kompetenc in ciljev oz. pedagoških načrtov mentorjev. Med zbori, ki so pokazali najbolj zanimive dosežke, je zbor liceja Galilei, ki se je pod vodstvom Roberte Ghietti lotil bolj zahtevnega programa renesančnih skladib in dokazal z izvedbo, da je dojel bistvene stilne značilnosti. Dekliški zbor liceja Slomšek se je odlikoval z ubranim petjem pod vodstvom Nede Sancin. Disciplinirana skupina srednje šole Stock je tudi letos podala dodelane izvedbe treh skladib, ki jih je iz mednarodne literature izbrala Rosanna Posarelli. Ko bi revija bila tekmovalne na-

Med nastopom na reviji Coralmente

KROMA

rave, bi posebno nagrado za kreativnost prejel zbor liceja Oberdan, s katerim je iznajdljiv Stefano Klamert pripravil izvedbo daljše skladbe, ki na osnovi harmonske sorodnosti in z uporabo vokalnega posnemanja zvoka raznih glasbil povezuje baročni kanon s popevko skupine Green Day. Premišljene programske izbire so zaznamovale nastop zboru liceja Petrarca (vodi Francesco Calandra) z izvedbo dveh baročnih skladb na isto glasbeno temo in dekliške skupine liceja Dante (vodi Vincenzo Ninci), ki se je z bolj „koncertnimi“ pristopom vživel v melahnolijo slovenske literature. Zborovodkinja Aleksandra Pertot je z dijaki dolinske srednje šole S. Gregorčič pripravila tehten program, v katerem je ljudski ton povezel sveto in posvetno temo; dijaki srednje šole I. Gruden pa so se pod njenim vodstvom, solidno odrezali z raznoliko trojico skladb, med katerimi so predstavili tudi malo presenečenje kot je slovenska različica neapeljskega klasika Funiculi Funicula. Lep, homogen zvok zboru šole sv. Cirila in Metoda je na najprimernejši način sklenil celotno revijo s čisto, prirščno izvedbo nežne skladbe „Dežela iz sonca in morja“ zborovodje Maurizia Marchesicha in še z ritmom dominikanske nabožne pesmi.

Zborovski maraton, ki je nastal s podporo Pokrajine Trst, se je po tradiciji zaključil s skupno pesmijo, ko je 501 pevcev napolnilo oder in zapelo gospel skladbo, tokrat pod vodstvom Roberte Ghietti.

ROP

NABREŽINA - Nižja srednja šola Iga Grudna

»Ekodan« za lepše okolje

Mladi so si zavihali rokave, prijeli za orodje in temeljito očistili okolje v bližini šole

Dobili so se ob 9.30 v šolskih prostorih: najprej so se zbrali v razredih, potem so vsi skupaj odšli v večjo učilnico, kjer so prejeli napotke, na koncu pa so se »oborozili« z metlami, rokavicami, vrečami, manjšimi žagami, motikami škarjam, grabljami in drugim orodjem ter začeli čistiti okolico.

Zgodilo se je v torek dopoldne na Nižji srednji šoli Iga Grudna v Nabrežini, kjer je potekal »eko-dan«, ki je v okviru naravovarstvenega projekta Ekošola namenjen olješanju šolske okolice, že več let pa ga tradicionalno prirejajo na prvi dan po mladi. Tokrat je eko-dan zaradi šolskega izleta prišel na vrsto malo pozneje, a so se učenci vseeno vneto lotili čiščenja.

Mladi so s seboj prinesli orodje, medtem ko je za rokavice, plastične vreče (za papir in plastiko, potekalo je namečno ločeno zbiranje) in malico poskrbela devinsko-nabrežinska občinska uprava, ki že več let sode-

Okolica šole je bila po akciji bolj urejena

KROMA

projekta Ekošola podravnateljica NSŠ Gruden in profesorica tehnologije Alenka Franceschini. Učenci so se razdelili po skupinah in začeli sistematično čistiti okolico: nekatere so pometali dvorišče pred šolskim poslopjem, drugi cesto, ki pelje do leta, spet drugi so odstranjevali plevev in druge »moteče« rastline z zelenim površin, urejali šolski vrt in se ukvarjali z drugimi podobnimi opravili.

Ciščenje je potekalo ves dopoldan, na šoli pa so tudi poskrbeli za fotografiranje območja pred in po čistilni akciji, posnetke pa bodo poslali okoljevarstveni organizaciji Legambiente, saj želijo sodelovati na fotografiskem natečaju, ki poteka v okviru pobude Nontiscordardimé, ki je usmerjena v olješanje šolskih prostorov in okolice.

Kot že rečeno, je »eko-dan« potekal v okviru projekta Ekošola, ki ga na NSŠ Gruden že vrsto let izvajajo v sodelovanju z devinsko-nabrežinsko občinsko upravo in katerega cilj je, kot piše v šolskem časopisu Jadro, vzpostaviti pravilno naravovarstveno zavest in privzgojiti, kako lahko tudi učenci z vsakdanjim ravnanjem manj onesnažujejo naravo in kako utegne biti zelo koristna tudi uporaba odpadnih materialov. Učenci, ki obiskujejo laboratorij tehnologije, tako vsako leto po razredih namestijo zbiralnike za ločeno zbiranje odpadkov, kot so papir, plastika in pločevinke, v vsakem razredu pa tudi visi pravilnik, ki so ga napisali učenci sami. (iž)

NABREŽINA - Tradicionalno srečanje kulturnih in športnih združenj s podžupanom Romito

Za poletne centre bo po novem potrebno dovoljenje občinske uprave

Srečanje z Romito je bilo v Kamnarski hiši

je govorila Francesca Pitacco, ki je zadolžena za njegovo delovanje. Vodja centra je med drugim pozvala vse, ki se v devinsko-nabrežinski občini ukvarjajo s športno, kulturno, turistično ali drugo dejavnostjo, da posredujejo centru informativno gradivo. Romita je v zvezi s promocijo ozemlja med drugim omenil stand, ki ga bo občinska uprava odprla na prireditvi Bavisela.

Vse pobude in prireditve občinske uprave bodo vsekakor ponatisnjene v dvojezični brošuri, ki jo bodo izdali konec aprila. Publikacijo bo ponatisnjena v 10.000 izvodih in bodo v njej dogodki v mesecu maju in mesecu juniju. Romita je poudaril, da jo bodo delili v vsej tržaški in tudi goriški pokrajini. Julija in avgusta bodo izdali sorodno publikacijo, ki bo poleg v slovenskem in italijanskem tudi v angleškem in nemškem jeziku. Romita je še povedal, da letos ne bo v okviru pobude Bela jadra, plava riba in kmetijskih dnevov. Po njegovih besedah pa bo občinska uprava nenazadnje letos obnovila nogometni igrišči v Vižovljah in Nabrežini ter občinsko telovadnico v Nabrežini.

Sicer je bilo na dnevnem redu Romitovega tradicionalnega srečanja še kar precej točk, od novosti v zvezi z javnimi prispevki do poročila o spomladanskih prreditvah, predstavitev pobud, ki jih namestra prirediti poleti občinska uprava, predstavitev načrta za turistično promocijo, nove dvomesečne zgibanke s sporedom pri-

SKUPINA 85 - Danes

Okrogla miza o jezikih manjšin

Skupina 85 prireja danes (četrtek, 15. aprila) ob 17.30 v dvorani Tessitori (trg Oberdan 5) okroglo mizo na temo Manjšine v Evropi - Manjšine in Evropa: avtohtoni in regionalni jeziki, jezikovne politike in identiteta, jezik in šolstvo, dvojezičnost in večjezičnost, državljanji in priseljenci.

Sodelujejo novinar Bojan Brezgar, psihologinja Susanna Pertot, predsednik Centra Dialoghi Europei Giorgio Rossetti, filozofinja jezika Marina Sbisà, raziskovalka Zaira Vidali. Razprava vodi Susanna Pertot sourednica knjige Rights, Promotion and Integration Issues for Minority Languages in Europe (Pravice, pospeševanje in vprašanja integracije manjšinskih jezikov v Evropi) - Palgrave Macmillian, England 2009.

IZLET - Po sledovih starodavnih Rundiktov Z numizmatičnim društvom J.V. Valvasor na Ajdovščino nad Rodikom

Ogledi razstav in izleti z arheološko vsebino so že stalnica pri Numizmatičnem društvu J.V. Valvasor. Tovrstni letošnji izlet, v nedeljo 18.4.2010, bo imel kot cilj Rodiško Ajdovščino, 804 m visoko vzpetino, ki se dviga nad vasjo, kjer je stalo od prazgodovine do pozne antike obsežno naselje, sedaj skupnost Rundiktov. Izvor krajevne imena Rodik je postal jasen, ko je leta 1842 domačin pri Materiji pri zemeljskih delih naletel na napisni kamen na katerem so omenjeni Rundiki (Rundictes) v mejnem sporu z rimskim senatorjem in kasnejšim konzulom Gajem Lekanijem Basom (C. Laecanius Bassus), ki je sicer znan kot veleposestnik v Istri – imel je luksuzno vilo v Fažani pri Puli in amfore z njegovim pečatom so nosile istrsko olje in vino v mnoga mesta od Rima do severnih meja rimske države. Kamen hrani tržaški mestni muzej.

Vrh Ajdovščine s tako dolgo kontinuiteto poselitve je bil predmet ob-

Rimski srebrnik iz 2. stoletja pr. n. št. (izkopavanja naselbine 1981)

sežnih arheoloških raziskav s strani Arheološkega oddelka Filozofske fakultete v Ljubljani

v sedemdesetih in osemdesetih letih. Arheologi so ugotovili, da je bila Ajdovščina vsaj 1000 let matično naselje območja, ki ga danes opazujemo. Raziskano je bilo tudi žgano grobišče iz ene izmed faz obstoja naselja. Notranjost gradišča je danes preprežena z ruševinami grobljami, ki kažejo na ureditev naselja – njegov urbanistični koncept – v zadnjem obdobju njegovega razcveta, v 4. in 5. stoletju našega štetja. Še danes je v splošnem potek stavbnih nizov, ulic in trgov jasno razpoznaven.

Bogastvu arheoloških pričevanj

moramo obvezno dodati še pestrost ustreljega izročila iz Rodika in Slop, vasi pod Ajdovščino, ki je bilo nedavno predmet poglobljenih analiz. Tu mislimo predvsem na izročilo o Lintvernu, zmaju, ki naj bi prebival v »Jezeru« – vodnem zbiralniku pod naselbino, in povzročil vremenske neprilike – točo in neurja tamkajšnjim kmetom. Prav prostor bivanja Lintverna tolmačijo arheolog Kot kultno mesto nekdajnih prebivalcev Ajdovščine. Še v drugi polovici 19. stoletja, kot nam pričajo župnijske kronike, so procesije iz Rodika poskušale preprečiti negativne vplive Lintverna. Izročilo o pohodih prebivalcev Ajdovščine na Rodiška polja in kraji pridelkov tolmačijo strokovnjaki kot spomin na stik med staroselci in na novo naseljenimi Slovani.

O vsem tem bo udeležence seznanil strokovni vodja nedeljskega izleta, arheolog Matej Župančič iz Pokrajinskega Muzeja Koper, med drugim tudi nekdanji raziskovalec Ajdovščine. (s.f.)

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5 (040 368647).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 – Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.20 »L'uomo nell'ombra«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Green Zone«; 16.30, 19.55, 22.20 »L'uomo nell'ombra«; 15.55, 22.15 »Colpo di fulmine«; 22.00 »Scontro tra titani«; 21.00 »Ligabue Day«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »La vita è una cosa meravigliosa«; 18.05, 20.00, 22.15 »Gamer«; 16.00, 18.00 »Dragon Trainer 3D«; 15.50 »Remember Me«; 17.45, 20.00 »E' complicato«; 15.50, 18.00, 20.10 »Alice in Wonderland 3D«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Il piccolo Nicholas e i suoi genitori«; 18.30, 22.00 »Mine vaganti«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.20, 22.15 »Il cacciatore di ex«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.10, 22.00 »Happy Family«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 22.00 »Una proposta per dire sì«; 18.15, 20.15 »Sunshine Cleaning«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40, 18.50, 21.00 »Ne pozabi me«; 17.10, 19.10, 21.30 »Predobra zame«; 19.00, 21.50 »Zlovesči otok«; 17.00 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.50, 18.00, 20.10 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 17.00, 19.10, 21.20 »Triaž«; 16.00, 18.20, 20.40 »Lovec na glave«; 16.10, 18.30, 20.50 »Alica v čudežni deželi 3D«; 16.50, 19.00, 21.10 »Predobra zame«; 16.20, 18.40, 21.00 »Alica v čudežni deželi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »E' complicato«; Dvorana 2: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Green Zone«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Dragon Trainer 3D«; 18.15, 20.15, 22.15 »Basilicata coast to coast«; Dvorana 4: 16.30, 20.15 »La vita è una cosa meravigliosa«; 22.15 »Alice in Wonderland 3D«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »L'uomo nell'ombra«; Dvorana 2: 17.30 »Dragon Trainer 3D«; 20.20, 22.15 »La vita è una cosa meravigliosa«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.10 »Green Zone«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.00 »Il cacciatore di ex«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Basilicata coast to coast«; 18.00 »Colpo di fulmine - Il mago della truffa«.

Prireditve

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja danes, 15. aprila, ogled filma »Sonja - Zgodba iz časa fašizma«. Na večeru bosta prisotni režiserka Loredana Gec ter gospa Sonja Amf - Kocjan. Začetek ob 20.30. Točno vabljeni!

FINŽGARJEV DOM IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabita na premiero mladinske igre »Dogodivščine v slaćilnici«, ki bo v petek, 16. aprila, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Nastopa Mlajša gledališka skupina SKK, besedilo in režija Patrizia Jurinčič.

SKD IGO GRUDEN prireja filmski večer posvečen mladim zamejskim ustvarjalcem. Ogledali si bomo kratka filma Zale Gruden - »Red mora biti in Mete Lovrečič« - »The killer«, ter dva kratka filma Daniela Radetti-ja. Prvi bo na vrsti »Zbuditi se Jakob« - »Wake Up Jack« (Jack Sparrow's women), ki je bil v celoti sneman v nabrežinskem Bregu (Pri čupah), drugi pa »Fascisti sul Carso: alla conquista dei Dobrani!«. Vabljeni v petek, 16. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom Igo Gruden.

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 27, vabi na glasbeno-zabavno srečanje z MePZ in tamburaško skupino »Košana« v nedeljo, 18. aprila, ob 18. uri.

ŽUPNIJSKA CERKEV SV. JERNEJA v Barkovljah prireja koncert nabožnih pesmi, ki ga bodo oblikovali gojenci glasbene matice Ivana Milič - flauta, Jan Zobec - fagot in Matjaž Zobec - orgle, ki jih vodi Erika Slama Zobec; sopranistka Darja Vitez, basist Aldo Žerjal, ob spremljavi organista Matjaža Zobca. Pisatelj Igor Gerdol pa bo predstavil drugo slovensko knjigo »Lunin mrk«. Koncert bo v soboto, 17. aprila, ob 19.30. Vabljeni!

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 23. aprila, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografiske razstave »Ljudje 1. maja«: 30 let praznika dela v Trstu. Fotografije Walter Bohm in Umberto Laureni. Razstava bo odprta od ponedeljka do sobote, med 16. in 19. uro ter ob pridržitvah, do 8. maja.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 23. aprila, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografiske razstave »Ljudje 1. maja«: 30 let praznika dela v Trstu. Fotografije Walter Bohm in Umberto Laureni. Razstava bo odprta od ponedeljka do sobote, med 16. in 19. uro ter ob pridržitvah, do 8. maja.

SKD IGO GRUDEN, v sodelovanju s Knjižnico iz Komna, vabi malčke iz vrtca in otroke, ki obiskujejo osnovno šolo, na glasbeno pravljicno urico v soboto, 24. aprila, ob 15.30 v društvene prostore. Nastopajo knjižničarka Marija Umek, solopevka Milena Košuta, flavtistka Ana Uršič in Damjana Čoralč (lutke).

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 15. aprila 2010

HELENA

Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.31 - Luna vzide 6.16 in zatone ob 21.22.

Jutri, PETEK, 16. aprila 2010

BERNARDA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,3 stopinje C, zračni tlak 1011,1 mb pada, veter 5 km na uro jug, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 17. aprila 2010

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 2000121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nabrežina (040 2000121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve vojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spoštljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvi ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

Slovensko pastoralno središče in Zveza cerkvenih pevskih zborov vabita
V OKVIRU SV. MISIJONA 2010 ZA SLOVENCE MESTA TRST
na
KONCERT NABOŽNIH PESMI KOMORNEGA ZBORA AVE
danes, 15. aprila 2010, ob 20.30 v cerkvi sv. Jakoba v Trstu

Svoji predsednici

prof.

Lojzki Bratuž

čestitamo

odbor in člani
Slavističnega društva
Trst-Gorica-Videm

ob prejemu literarne nagrade
Vstajenje za leto 2009

Odbor Društvene gostilne na Proseku
vabi člane na
REDNI OBČNI ZBOR
danes, 15.4.2010, ob 20.30
v lastnih prostorih

MLADINSKI DOM BOLJUNEC priredi spominski večer ob 65. letnici konca druge svetovne vojne z ogledom dokumentarnega filma Loredane Gec »Sonja - zgodba iz časa fašizma«. Prištoni bosta avtorica Loredana Gec in g. Sonja Amf-Kocjan. Vabljeni v torek, 20. aprila, ob 20.30.

Poslovni oglasi

APARTMA za štiri osebe na Lokvah nad Novo Gorico oddam.

Informacije in rezervacije na
tel. 00386-40325314 ali
info@topsel.si

V OBRTNI CONI DOLINA dajemo v najem 2 urada.

040-228537
(8.30-12.30 in 14.30-16.30)

PETEK, 16.4., OD 20.00 DALJE V BITI

- LJUDSKEMU DOMU V KRIŽU:
KRAŠKI OVČARJI.
Ob priliku čevapčiči, pljeskavice... kar v dvorani.
Rezervacije na 040-2209058

Mali

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Ivan Aleksandrovič Gončarov
SLOVENSKA PRAIZVEDBA
Dramatizacija in režija: Egon Savin

OBLOMOV

Predstava bo v Mali dvorani SSG.

**V soboto,
17. aprila ob 20.30**

**PONOVITEV
v nedeljo, 18. aprila ob 16.00**

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542.

Info: vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave

Brezplačna telefonska številka:
800214302 info@teaterssg.it

Šolske vesti

ZDROUŽENJE STARŠEV

srednje šole sv. Cirila in Metoda in osnovne šole F. Milčinskega v sodelovanju s člani SKD Lonjer-Katinara in lonjarskega Jušarskega odbora vabijo, da se pridružite čistilni akciji »Očistimo našo učno pot Lonjer - Katinara«, ki bo potekala vzporedno z akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Zbirališče v soboto, 17. aprila, ob 8.30 v Kulturno-sportnem centru v Lonjeru. Za prijave in informacije: 320-2717508 (Tatjana) ali 340-143435 (Helena) oz. zscirilmетод@gmail.com.

LICEJ FRANCETA PREŠERNA

prireja niz predavanj, ki jih bodo oblikovali priznani strokovnjaki iz Slovenije. Na prvem bo izkušena diplomirana socialna delavka Ana Ziherl iz Ljubljane spregovorila o strahovih, ki se skravajo za problematiko hrane in teže pri mladostnikih. Vabljeni so starši učencev in dijakov vseh slovenskih šol ter vysi, ki jih ta vprašanja zanimajo. Srečanje bo potekalo v torek, 20. aprila, v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah s pričetkom ob 18. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DO-

LINI

in Nižja srednja šola S. Gregorčiča iz Doline vabita starše in šolnike v dvorano Antona Ukmarja pri Domu, (KD Fran Venturini), na predavanje: Dr. Bogdan Žorž - »Razvajen otrok« (pojem razvajenosti, pojav sodobnega razvajanja, njegove posledice, nevarnosti in pasti sodobnega razvajanja), v sredo, 21. aprila, ob 18. uri.

MLADINSKI ODSEK SPDT

prireja v nedeljo, 18. aprila, avtobusni izlet v Rezijo. Ogledali si bomo muzej brusačev, obiskali bomo informativni center parka Rezije in prehodili bomo Ta Lipa Pot. Izlet je namenjen družinam z otroci, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali naši člani. Avtobus bo odpeljal iz Trga Oberdan ob 8. uri, povratek je predviden ob 19. uri, vedno na Trgu Oberdan. Za informacije in prijave pokličite Katjo na tel. 338-5953515 ali Franca na tel. 338-4913458.

SKD IGO GRUDEN

vabi na krožni pohod »Kje so tiste nabrežinske stezice« v nedeljo, 18. aprila. Zbirališče na trgu v Nabrežini ob 8.45, odhod ob 9.00. Obiskali bomo: jamo Pod kalom, Slivenski graderc, franažo pri Šempolaju, Ostri vrh, Lišček - največjo dolino na Tržaškem Krasu - in vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne. Pohod je primeren za vaskogar, trajal pribl. 4 ure; vodil bo Paolo Sossi. V primeru dežja je pohod presenet na nedeljo, 9. maja. Informacije na tel. št. 040-200924 (Zulejka).

50-LETNIKI IZ BREGA, TRSTA IN KRA-

SA

zbudite se! V soboto, 19. junija, organiziramo celodnevni izlet v Savinjsko dolino. Za informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 040-226517 (Nives) ali 040-226687 (Marinka) najkasneje do četrtka, 20. maja.

Izleti

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja v nedeljo, 18. aprila, avtobusni izlet v Rezijo. Ogledali si bomo muzej brusačev, obiskali bomo informativni center parka Rezije in prehodili bomo Ta Lipa Pot. Izlet je namenjen družinam z otroci, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali naši člani. Avtobus bo odpeljal iz Trga Oberdan ob 8. uri, povratek je predviden ob 19. uri, vedno na Trgu Oberdan. Za informacije in prijave pokličite Katjo na tel. 338-5953515 ali Franca na tel. 338-4913458.

SKD IGO GRUDEN

vabi na krožni pohod »Kje so tiste nabrežinske stezice« v nedeljo, 18. aprila. Zbirališče na trgu v Nabrežini ob 8.45, odhod ob 9.00. Obiskali bomo: jamo Pod kalom, Slivenski graderc, franažo pri Šempolaju, Ostri vrh, Lišček - največjo dolino na Tržaškem Krasu - in vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne. Pohod je primeren za vaskogar, trajal pribl. 4 ure; vodil bo Paolo Sossi. V primeru dežja je pohod presenet na nedeljo, 9. maja. Informacije na tel. št. 040-200924 (Zulejka).

50-LETNIKI IZ BREGA, TRSTA IN KRA-

SA

zbudite se! V soboto, 19. junija, organiziramo celodnevni izlet v Savinjsko dolino. Za informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 040-226517 (Nives) ali 040-226687 (Marinka) najkasneje do četrtka, 20. maja.

Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev

prijetja diskusijski večer z naslovom

VERA DANES

Diskusijo bodo uvedli:
Matejka Grgič, Damijan Hlede, Ace Mermolja, Sergij Pahor in p. Andrej Šegula

**Petak, 16. aprila 2010,
ob 20.30**

Gregorčičeva dvorana
v ul. S. Francesco 20 v Trstu

Pobudo za ta večer je dal
Odbor za pripravo Misijona 2010
za Slovence mesta Trst

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbeķistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitektturnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

SKD SLOVENEC, Srenja in Fantovska/dekliska iz Boršta in Zabrežca vabijo vaščane, da se udeležijo v soboto, 17. aprila, čistilne akcije, ki jo organizira Civilna zaščita. Zbirno mesto: park Hribenica ob 9. uri. Taborniki RMV prirejajo v nedeljo, 18. aprila, ob dnevu tabornikov celodnevni rodov izlet na Belopeška jezero. Zbirališče ob 6.15 na parkirišču na Opčinah (pri križišču), prihod približno ob 19.30. Kosilo iz nahrbtnika. Vse informacije na spletni strani www.tabornikirmv.it.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 18. aprila, ob 16. uri nastop v Kulturnem domu v Prvačini. Odhod avtobusa ob 14. uri iz Padrič. V torek, 20. aprila, pa bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja Praznik pokušnje vina, kruha in olja v soboto, 24. aprila. Vzorce vina in olja, ki jih bo strokovna komisija ocenila, prinesite v društvo v ponedeljek, 19. in v torek, 20. aprila, ob 19. do 21. ure. (2 steklenici za vsak vzorec vina in četrtno litra olja). Prvi trije uvrščeni za belo in rdeče vino bodo deležni pokala in diplome strokovne komisije. Prvi trije uvrščeni za olivno olje bodo tudi nagrajeni. Vsi prisotni na prazniku samem, bodo pokušali in ocenjevali prve štiri vzorce belega in rdečega vina, ki bodo deležni kolajne občinstva. Vsi bodo lahko pokušali prva tri uvrščena olja. Za prisotnost na prazniku pokušnje kruha, vina in olja je nujna rezervacija (tel. 040-411635 ali 040-415797).

DSMO KILJAN FERLUGA vabi vse člane na občni zbor volilnega značaja v četrtek, 22. aprila, v novem operativnem sedežu društva, Ul. Roma št. 22 - Milje, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

PSHOANALITIČNI KULTURNI FORUM prireja v petek, 16. aprila, srečanje na temo: »Ločitev in izguba: razvojne etape in travmatični dogodki v otrokovem življenju.« Govorili bodo Suzana Pertot, Veronika Lokar in Hektor Jogan. Srečanje bo potekalo v Narodnem domu, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 17.30. Vsi toplo vabljeni!

SKUPINA 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljuncu prireja v petek, 16. aprila, ob 20.30 v Sprejemnem centru Doline Glinščice pri gledališču F. Prešeren predavanje speleologa in fotografa Petra Gedeja »Svet v temi«.

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 21. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v Gregor-

SKD Barkovlje | Ul. Bonafata 6

s pokroviteljstvom ZSKD
in Slovenske prosvete vabi

danes, 15. aprila,

na ogled filma

Sonja

Zgodba iz časa fašizma

Na večeru bosta prisotni
režiserka **Loredana Gec** ter
gospa **Sonja Amfi-Kocjan**

Začetek ob 20.30

čičevi dvorani v Trstu (Ul. Sv. Frančiška 20).

ZDruženje prostovoljcev Hospice Adria - Onlus vabi na predavanje v sredo, 21. aprila, ob 17. uri v razstavno dvorano, Ul. Ricreatorio 2 na Opčinah, ki nam bo dala na razpolago ZKB. Predaval bo psihoterapeut dr. Andrej Zaghet na temo: »Psihofizično dobro počutje - živiljenjski stil.«

SLOVENSKI KLUB IN DS1 v sodelovanju z Odborom za pripravo Misijona 2010 za Slovence mesta Trst vabita na okroglo mizo z naslovom »Vera danes«, ki bo v petek, 16. aprila, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20 v Trstu. Pogovor bodo uvedli Matejka Grgič, Damijan Hlede, Ace Mermolja, Sergij Pahor in p. Andrej Šegula.

KRUT vabi v četrtek, 22. aprila, v društveni dvorani v prvem nadstropju občinskega gledališča v Boljuncu, s prvim sklicanjem ob 20.00, drugim ob 20.30. Vabljeni!

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer posvečen vinom kleti Specogna (Rocca Bernarda). Srečanje bo v četrtek, 22. aprila, ob 20.30 na sedežu združenja (Ljubljanska cesta, 267). Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Eljo).

SKD F. PREŠEREN sklicuje redni občni zbor v četrtek, 22. aprila, v društveni dvorani v prvem nadstropju občinskega gledališča v Boljuncu, s prvim sklicanjem ob 20.00, drugim ob 20.30. Vabljeni!

OBČINA REPENTABOR zbirja gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa »Glasilo občine Repentabor«. Članek, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu do ponedeljka, 26. aprila. Tel. št.: 040-327335.

SLAVIŠTICO DRUŠTVO sporoča, da bo tretje predavanje prof. Andreja Žele v četrtek, 22. aprila, ne pa danes, 15. aprila, ob 16.30 v Narodnem domu v Trstu. Četrto in zadnje srečanje pa bo 29. aprila.

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi v petek, 23. aprila, ob 19.30 v gallerijo Narodnega doma v Trstu, Ul. Filzi 14, na odprtje razstave Matjaža Hmeljaka »Sprehodi«. Dela bo predstavila Jasna Merkuš.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse člane na 38. redni občni zbor v petek, 23. aprila, v dvorani Zadružne kraške banke, Ul. Ricreatorio 2 - Opčine, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Otvoritev - poimenovanje organov občnega zborja; 2. Poročila upravnega in nadzornega odbora, odobritev obračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010; 3. Razno.

SKD PRIMOREC vabi vaščane in vse vaške organizacije, da se pridružijo slovesnosti ob 65-letnici osvoboditve v petek, 23. aprila, ob 19. uri pri spomeniku padlim na trgu v Trebičah.

SLOVENSKO AMATERSKO KONJENIŠKO DRUŠTVO »Skuadra Uoo« prireja 24. in 25. aprila, v Vižovljah dvo-dnevni tečaj sožitja konji »Parelli Natural Horsemanship« z inštruktorji Team Parelli Italia (ni tečaj jahanja). Udeležba je možna z lastnim konjem ali kot slušatelj. Število mest je omejeno. Za informacije www.parelli.com ali www.istruttoriparelli.it, tel. 329-2010356.

KRUT-NATURA prireja delavnico za zdravo glavo »Krepimo spomin z boljši jutri«. Pomladanski sklop pod mentorstvom prof. Vali g. Trettnjak, spec. klin. psihologije in neuropsihologije bo ob ponedeljkih s prvim srečanjem 26. aprila, nato 10. in 31. maja. Za vse dodatne informacije o tečaju, urnikih in prijavo smo na razpolago na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8/b v Trstu, tel. 040-360072.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE obvešča, da občani lahko podpišo peticijo proti uplinjevalniku v Žalvljah od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure na sedežu tržaške federacije, Ul. Tarabocchia 3, ob sobotah pa od 9. do 13. ure na Stari mitnici.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sklicuje svoj redni občni zbor v sredo, 28. aprila, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju, v prostorih televadnice OŠ F. Bevk, Nanoški trg 2 na Opčinah.

UPRAVNI ODBOR SLOVENSKEGA RAZISKOVALNEGA INSTITUTA S.O.R.I. sklicuje XXXIV. občni zbor v sredo, 28. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 1

RIM - V Vittorianu dela impresionistov na tematiko narave

Simfonija narave iz Francije, zibelke impresionizma

Na ogled dela Corota, Moneta, Pisarroja, Renoirja in drugih - Izredno zanimiva tudi fotografksa razstava

Prav v dneh, ko so v vili Manin v Passarianu zapirali veliko razstavo impresionistov, ki je širšemu občinstvu prvič ponudila pregled impresionizma v državah Srednje in Vzhodne Evrope, vse do Rusije, so v razstavnih prostorih kompleksa Vittoriano v Rimu odprli drugo razstavo s srodnou tematiko, le da je slednja namenjena skoraj izključno Franciji, zibelki impresionizma. Njen naslov Simfonija narave pa daje razstavi tudi vsebinski okvir, saj je predstavljena predvsem tematika narave, od pejsažev do detajlov, kar zagotovo so znani Monetovi lokvanji (Lokvanji, harmonija v modrem, 1914), ki so jih organizatorji izbrali za simbolni logotip razstave.

Namen razstave je dvojen. Prvi, namenjen zagotovo ljubiteljem impresionizma in tudi širokemu občinstvu, je predstavitev nastanka nove tehnike slikanja, ko so umetniki preselili iz svojih ateljejev v naravo, v gozd Fontainebleau v predmestju Pariza, in tam ustvarjali svoja dela. Prikaz je zelo nazoren, saj tudi nepoučenemu opazovalcu ponuja pregled na razvoj slikanja narave v 19. stoletju in v začetku dvajsetega stoletja, nekako do prve svetovne vojne in nekoliko čez, ko je izrazito figurativni prikaz narave postopoma prepustil čedalje več svobode slikarjevi interpretaciji. Tako preidemo od slike, ki je nekakšna velika razglednica (Henri-Joseph Harpignies, Pogled na otok Capri, 1853) na izrazito impresionistično upodabljanje narave, kjer prevladujejo pejsaži, pojavlja pa se tudi modernizacija, od Harpigniesove železnice do Guillaminovega vodovoda in Pisarrojeve tovarne. To je bil čas, ko so slikarji začeli slikati, kar zares vidijo. Nič več vitezov, vladarjev, škofov, torej tega, kar so naročniki od slikarjev zahtevali, ker so hoteli sebe predstaviti v čim lepši luči, ampak naravo, z močnim poudarkom osebnega gledanja. Rimska razstava nas tako popelje skozi čas epochalnih sprememb v slikarstvu in nam ponudi dela, ki so jih za to priložnost zbrali v 11 državah. Res, veliko jih je iz Francije in so na ogled v pariških muzejih, nekatere pa prihajojo iz Južne Afrike in Izraela, zelo veliko pa iz ZDA. Ljubitelj, ki bi si jih hotel ogledati tam, kjer so razstavljeni, bi moral prepotovati polovico držav ZDA. Corot, Monet, Pisarro, Renoir so samo najpomembnejši avtorji, ki so tu predstavljeni, seveda s posebnim poudarkom na naravo.

Drugi del razstave, ki je namenjen ljubiteljem, pa se stavljajo litografije in fotografije. Če so po eni strani litografije in jedkanice vredne pozornega ogleda zaradi skoraj miniaturne nadvse dodelane izdelave, pa je vendar treba nameniti veliko pozornost fotografij. Pravzaprav začetku fotografije, saj segajo razstavljeni dela v sredino 19. stoletja. Kljub častitljivi starosti so te fotografije enkratne: kontrasti, detajli, harmonična polnitve prostora na fotografiji, vse je premišljeno, dodelano z veliko pozornostjo. Tudi tu gre za slikanje narave, v glavnem za detajle iz gozda Fontainebleau, kamor so se v tistih letih poleg slikarjev podajali tudi fotografi. Skoraj neverjetno je, kako so v tistih letih dosegali take učinke. Ljubitelje fotografije pa velja opozoriti še na tehniko, saj so fotograf sproti razvijali tehnologijo fotografije ter jo prilagajali svojim željam in potrebam.

Če torej lahko rečemo, da je na razstavi lepo predstavljen izsek impresionističnega slikanja narave, pri čemer pa ne moremo mimo dejstva, da je impresionizem v svetu dokaj poznan in je veliko lepih del na ogled, če druge ne, v Parizu, je ta prikaz fotografije s sredine 19. stoletja res emkrat; zanj si spača vzeti čas in si ga dodobra ogledati. (bbr)

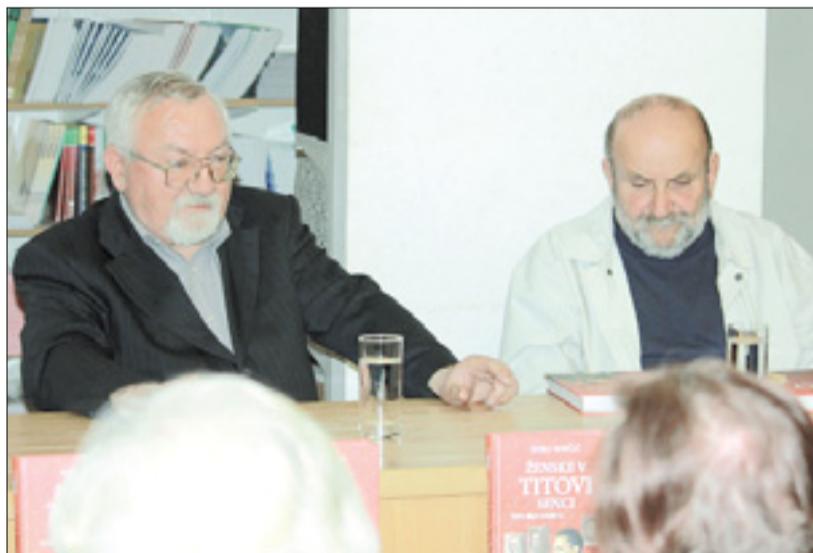

Naslov Simfonija narave daje razstavi tudi vsebinski okvir, saj je predstavljena predvsem tematika narave, od pejsažev do detajlov, kar so zagotovo tudi znani Monetovi lokvanji, ki so jih organizatorji izbrali za simbolni logotip razstave

V KNJIGARNI LIBRIS - Predstavili slovensko izdajo knjige Ženske v Titovi senci

Odkrivanje Titove zasebnosti

Avtor je novinar Miro Simčič, sodi pa v drugi del trilogije Tito brez maske - Pomanjkljivi dokumentacijski viri

Miro Simčič in Tomo Šajn na predstavitvi knjige v Librisu

MIT

V koprski knjigarni Libris so v sredo predstavili novo knjigo novinarja in publicista Mira Simčiča z naslovom Ženske v Titovi senci. Gre za slovensko različico knjige, ki je pred dvema letoma izšla v hrvaščini in predstavlja drugi del trilogije Tito brez maske, serije knjig, ki na nekako drugačen, vendar na dokaj nepretenciozen način, zarisujejo Titovo zasebno življenje. V tokratni knjigi želi avtor med drugim demantirati mit o Titu - ženskarju, saj v njej večkrat poudarja, da je bil prvi jugoslovanski predsednik pravzaprav zelo nesrečen v vseh svojih zakonskih zvezah, še najbolj pa v zadnjem razmerju z Jovankom Budisavljević. Razlog te nesreče Simčič vidi v tem, da je bil Titu revolucionar, ki je obesivoval svetovno revolucijo, kar po avtorjevem mnenju ni bilo združljivo s srečnim zakonom.

Na predstavitvi je Simčičev stavniki kolega Tomo Šajn opozoril na dejstvo, da je po obdobju uradnega občudovanja Josipa Broza, ki je trajalo do 90. let, nastopal čas, ko se je javno mnenje razdelilo med pro- in anti-titovce. Zaradi tega so knjigam, ki so bile pravi panegiriki Titu, sledile številne publikacije, ki razkrivajo njegove grehe. Simčičeva trilogija naj bi se umeščala nekam vmes, saj osvetjuje bodisi pozitivne bodisi ne-

MARIBOR - Zbori

Konec tedna Naša pesem

Maribor bo ta konec tedna v znamenju zborovskega petja. V Narodnem domu bo v soboto in nedeljo potekalo 21. slovensko zborovsko tekmovanje Naša pesem 2010. Na njem bo sodelovalo okoli 800 pevcev in pevki iz skupno 23 zborov in vokalnih skupin. Kategorija vokalnih skupin je letos ponovno uvedena. Sklepni koncert najboljših bo v nedeljo ob 16.30.

Moški, ženski in mešani pevski zbori ter vokalne skupine iz vse Slovenije se bodo predstavili na štirih tekmovalnih koncertih. V soboto se bodo zvrstili trije, in sicer ob 10.30 ter ob 15. in 19. uri, zadnji bo v nedeljo dopoldne ob 10.30. Nato se bo žirija, ki je sestavljajo predsednik Jože Fürst in člani Marko Vatovec, Martina Batič, Aarne Saluveer iz Estonije in Jos van Veldhoven z Nizozemske, odločila, kateri zbori bodo sodelovali na zaključnem koncertu.

Program v okviru letosnjega vseslovenskega zborovskega tekmovanja se bo začel že v petek, ko bo priznani estonski dirigent in profesor dirigiranja Arne Saluveer, ki je tudi član žirije, izvedel seminar za dekliške zbole.

PORDENON - Do nedelje izredno bogat festivalski spored

V osrčju reportaže

Včerajšnji uvodni večer posvečen iranskim ženskam - Popoln spored na www.voci-inchiesta.it

Iranska režiserka Hana Makhmalbaf

st spregovorili aktivistki Mina Ahadi in Nasrin Pervaz, ki skušata iz igranega usmerjati pozornost svetovne javnosti na položaj v Iranu.

Današnji spored predvideva na primer državno premiero švedskega dokumentarca Bananas!, ki so ga posneli med nabiralci banan v Nikaragvi, kjer tisoči bolehači zaradi vdihananja prepoznavnih pesticidov ... Med premierami gre omeniti tudi ameriški In

the name of democracy (o oporečništvu v ameriški vojski) in The Moon inside You (dokumentarni film o enem zadnjih tabuiev: menstruaciji). Pošebna pozornost je posvečena Abrucem in potresu, ki jih je prizadel pred enim letom, festival pa bo v nedeljo zvečer zaključilo srečanje s priljubljeno skupino Le iene, ki je zaslovela s svojo mešanicno preiskovalnega novinarstva in satire.

Popoln spored petdnevnega festivala je na voljo na spletni strani www.voci-inchiesta.it, izpostaviti pa velja vsaj nekatere dogodke. Sinočne odprtje festivala je bilo posvečeno Irani in njegovim ženskam. Na sporednu je bil namreč film Green Days (Zeleni dnevi), ki ga je Hana Makhmalbaf posvetila lanskim demonstracijam proti Ahmadinežadu; nastal je na podlagi stotin video posnetkov, ki so jih demonstranti uveli v svoje mobilne telefone. O filmu in iranski situaciji pa

Tako predstavljanje dejstev (avtor jih imenuje »intrige«) in naslopljivo zapisovanje dejstev brez kakršnekoli navedbe virov (skoraj 400 strani zanjeta knjiga ne vsebuje nobenih virov razen šestih dopisov, ki so priloženi kot dokumentacija) ne zdržijo niti, če avtor pravi: »Moja ocena je, da je bilo to realno.« Poleg te pomanjkljivosti in lahkotne ter preproste dikcije pa se knjiga slabše odreže tudi na jezikovni ravni. (mit)

KATOLIŠKA CERKEV - Vatikanski državni sekretar

Bertone razburil z izjavami o pedofiliji in homoseksualnosti

Francoska vlada: Gre za nesprejemljivo asociacijo, ki jo obsojamo - Protest združenj homoseksualcev

VATIKAN/PARIZ - Vatikanski državni sekretar Tarcisio Bertone je nedavno izjavil, da so "štvelni psihiologi in psihiatri" odkrili "povezavo" med homoseksualnostjo in pedofilijo, s tem pa dvingali nemalo prahu, predvsem v združenjih za pravice homoseksualcev. Vatikan pa je danes sporočil zgolj, da so tovrstne ocene zunaj pristojnosti cerkvenih oblasti.

Bertone, desna roka papeža Benedikta XVI., je v ponedeljek med obiskom v Čilu dejal, da so "štvelni psihiologi, štvelni psihiatri dokazali, da ni povezave med celibatom in pedofilijo, štvelni drugi pa so na drugi strani dokazali, da obstaja povezava med homoseksualnostjo in pedofilijo".

Ta izjava je v javnosti dvignila nemalo prahu. Včeraj jo je med drugim ob sodila francoska vlada. Kot je dejal tiskovni predstavnik francoskega zunanjega ministrstva Bernard Valero, gre za "nesprejemljivo asociacijo, ki jo obsojamo".

V italijanskem združenju za pravice homoseksualcev Arcigay so že v torek vjeznom odzivu menili, da "skoša Bertone na neroden način pozornost preusmeriti na homoseksualnost in stran od novih zločinov proti otrokom, ki vznikajo dan za dnem". Špansko združenje za pravico gejev COLEGAS je včeraj zapisalo, da ta "napačen korak Vatikana dokazuje le eno - velik obup". Portugalsko združenje katoliških homoseksualcev Novo Rumos pa je bilo mnenja, da izjave, kot je bila Bertonejeva, "večajo prepad med Cerkvijo in skupnostjo vernikov".

Bertonejeve besede so včeraj kritično pretresali tudi evropski časniki. Belgijski La Libre Belgique, ki je načeloma Cerkvi naklonjen, je Bartonejevo izjavo označil za "en napočen korak preveč". Nemški časnik Süddeutsche Zeitung pa je zapisal, da "Cerkv noče sprejeti polne odgovornosti" za pedofilske škandale.

Francoska tiskovna agencija AFP je ob tem spomnila na izjavo papeževega osebnega pridigarja Raniera Cantalamesse, ki je na veliki petek kritike na račun papeža v zvezi s pedofilskimi škandali primerjal z antisemitizmom. Strokovnjak za Vatikan pri italijanskem časniku Il Giornale Andrea Tornielli je ob tem za AFP povedal, da so tovrstne izjave "nesmiselne in kontraproduktivne". V italijanskem dnevniku Corriere della Sera so zapisali, da bi bilo potrebno papeža zaščititi "pred 'nepremišljenimi izjavami nekaterih visokih prelatov'". Cerkve škodi sama sebi, ne homoseksualcem," pa so zapisali v italijanskem časniku La Re-

pubblica. V Vatikanu so medtem glede Bertonejeve izjave včeraj sporočili, da je bila ta zunaj pristojnosti cerkvenih oblasti. Kot so zapisali, so cerkvene oblasti mnenja, da ni njihova odgovornost podajati splošnih trditv o psiholoških ali zdravstvenih temah. Je pa tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi nato za AFP pojasnil, da tega sporočila Vatikana ne gre razumeti, kot da so se cerkvene oblasti distancirale od Bertoneja.

Ob tem so v Vatikanu navedli še "statistične podatke" o zlorabi mladoletnikov s strani duhovnikov, ki so jih zbrali na podlagi primerov, posredovanih Svetemu sedežu.

Kot so navedli, gre pri desetih odstotkih za pedofilijo v "strogem pomenu besede", pri 90 ostalih odstotkih pa za spolnost med duhovniki in mladoletniki. V 60 odstotkih primerov so bili vpleteni mladoletni dečki, v 30 pa mladoletnice, so še sporočili iz Vatikana, pri čemer so se sklicevali na minuli mesec objavljeno študijo. (STA)

Kardinal Tarcisio Bertone in papež Benedikt XVI.

ANSNA

KITAJSKA - Včeraj zjutraj je najmočnejši sunek dosegel 6,9 stopnje po Richterju

V potresu v provinci Qinghai na severozahodu države najmanj 589 mrtvih in 10 tisoč ranjenih

PEKING - Kitajske oblasti so sporočile, da je v potresu, ki je včeraj zjutraj po lokalnem času prizadel severozahod države, umrlo najmanj 589 ljudi, okoli 10.000 je ranjenih. Najmočnejšemu sunku, ki je imel magnitudo 6,9, so kmalu sledili še trije močnejši sunki. Po poročanju državnih medijev je uspelo reševalcem izpod ruševin doslej potegniti več kot 900 preživelih.

Številne hiše, med katerimi so mnoge grajene iz blata in lesa, so se zrušile, prav tako so prekinjene telefonske zveze in oskrba v elektriko. Reševanje na odročnem območju, ki leži na nadmorski višini okoli 4000 metrov, pa otežuje tudi močan veter, poročajo tuje tiskovne agencije.

Kot so povedali preživelji, je bil potres tako močan, da so se hiše porušile v trenutku. Porušeni so tudi številne šole, templji in druge javne zgradbe v mestu Jiegu, prestolnici okrožja Yushu v provinci Qinghai, kjer je bil epicenter potresa. V tem mestu naj bi se sicer porušilo okoli 85 odstotkov vseh hiš. V okrožju Yushu naj bi živelokot 77.000 prebivalcev.

Potres je povzročil veliko razpoko na zbirnalu vode, ki ga skušajo popraviti, saj v nasprotnem primeru grozi poplava. Sprožilo se je tudi precej zemeljskih plazov, ki so zasuli ceste, kar

dodatno otežuje dostavo pomoči. Meteorologi poleg tega za prihodnje dni napovedujejo močne vetrove ter dež s snegom, seismologji pa svarijo pred popotresnimi sunki.

Kitajske oblasti so na prizadeto območje poslale okoli 700 vojakov in 5000 reševalcev. Na gorato območje so že poslali tudi okoli 5000 šotorov, 50.000 plaščev in 50.000 odev. Kot je sporočila vlada v Pekingu, bodo prizadetemu območju namenile 29 milijonov dolarjev pomoči.

Glede na to, da na prizadetem območju živijo večinoma etnični Tibetanci, se je včeraj že odzval tibetanski duhovni voditelj dalajlama, ki je ponudil svoje molitve za žrtve potresa. Papež Benedikt XVI. je pozval k solidarnosti s prizadetimi, svojo pomoč pa je že ponudilo več držav, med drugim Francijo in Japonsko.

V odročni, visoko ležeči provinci Qinghai so sicer potresi relativno pogosti. Gospodarstvo pretežno te tibetanske regije sicer temelji predvsem na poljedelstvu in živinoreji.

Včerajšnji potres je Kitajsko prizadel dobr dve leti po uničujočem potresu v pokrajini Sečuan, v katerem je umrlo okoli 90.000 ljudi. To je bil najhujši potres na Kitajskem v več kot treh desetletjih. (STA)

ZDA - Pri ZN tečejo pogajanja o novih sankcijah proti Iranu, pri katerih sodeluje tudi Kitajska

Ob zaključku vrha v Washingtonu predstavniki 47 držav sprejeli izjavo za zaščito jedrskega materiala

WASHINGTON - S sprejetjem sklepne izjave se je v torek v Washingtonu končal dvodnevni mednarodni vrh o jedrski varnosti. Srečanje je prineslo zavezo držav za zaščito jedrskega materiala pred teroristi, vendar pa sklepna izjava in spremljajoči delovni dokument ne vsebujeta konkretnih korakov za to. Kljub temu je gostitelj, ameriški predsednik Barack Obama, vrh razglasil za uspešnega in menil, da bo prispeval k varnejšemu svetu.

Med konkretnimi zavezami, ki jih je prineslo srečanje, je obluba Ukrajine, da se bo odpovedala svojemu visoko oplemenitenemu uranu, enako sta zagotovila tudi Mehika in Kanada. ZDA in Kanada pa bosta Mehiki zato tudi pomagali pri predelavi jedrskega reaktorja.

Nekatere korake je naznala tudi Moskva. Ruski predsednik Dimitrij Medvedjev je tako napovedal, da bo Rusija zaprla reaktor v Železnogorskru v Siberiji, ki je 52 let proizvaja plutonij za je-

drsko orožje. Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton in ruski zunanjki minister Sergej Lavrov pa sta ob robu vrha podpisala sporazum o predelavi po 34 ton plutonija, primerenega za izdelavo atomskih bomb. ZDA in Rusija bi lahko s takšno količino plutonija izdelali 17.000 atomskih bomb, ki jih ne potrebujejo. Predelava se bo začela šele leta 2018. ZDA naj bi imele 92 ton tega plutonija, Rusija pa kar 190 ton.

Prisotni voditelji držav, ki imajo zaloge visoko oplemenitev urana ali plutonija, primerenega za izdelavo jedrskega orožja, in obenem ne sodijo med t.i. malopridne države, kot sta Iran in Severna Koreja, so se sicer strinjali, da so potrebni ukrepi za zavarovanje jedrskega materiala pred teroristi v naslednjih štirih letih.

Izjava navaja ukrepe proti trgovanju in prometu z jedrskim materialom, države pa si bodo pri tem med seboj pomagale z informacijami, strokovnjaki in policijskim sodelovanjem. Predstavniki

47 držav so izpostavili, da je potrebno sodelovanje med državami za učinkovito preprečevanje prometa z jedrskim materialom. V izjavi pa so poudarili, da vsaka država sama nosi odgovornost za zaščito tega materiala.

Izpostavili so glavno vlogo Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) v boju proti širjenju jedrskega materiala. Vzvezali so se tudi, da bo imela agencija še naprej ustrezno strukturo, vire in strokovnost za uspešno delo. Izjava prav tako poudarja, da povečanje varnosti ne sme posegati v pravice držav za razvoj in uporabo jedrske energije v miroljubne namene.

Nadalje so državam namenili poziv k podpisu in ratifikaciji Konvencije o fizični zaščiti jedrskega materiala, o čemer je govoril tudi predsednik EU Herman van Rompuy, kakor tudi Konvencije o preprečevanju jedrskega terorizma. Izjava med drugim izraža podporo globalnemu partnerstvu proti širjenju oružja za množično uničevanje skupine G8.

Ob robu konference so sicer tekli pogovori glede iranskega jedrskega vprašanja. Iran, ki ni bil povabljen v Washington, trdi, da je njegov program miroljuben, ZDA pa v to niso prepričane. Izmikanje mednarodnemu nadzoru je prišlo tako daleč, da so se v New Yorku pred kratkim začela pogajanja o novih sankcijah, pri katerih sodeluje tudi Kitajska.

Obama se je v ponedeljek o tem vprašanju pogovarjal s kitajskim kolegom Hu Jintaom. Državi sta rezultate pogovora interpretirali po svoje, vendar je Hu zagotovil, da bo Kitajska nadaljevala pogovore o sankcijah v Varnostnem svetu ZN, čeprav po njenem mnenju niso najboljša rešitev.

Obama naj bi kitajskemu kolegu celo ponudil nemoteno dobavo goriv v primeru težav zaradi novih sankcij proti Iranu. Ob tem je izrazil prepričanje v sodelovanju Kitajske pri novih sankcijah, ker bi morale besede nekaj pomeniti, dejanja pa bi morala imeti posledice.

V reševanje iranskega spora se skupajo vključiti tudi druge države. Brazilski zunanjki minister Celso Amorim je po srečanju predsednika Luiza Inacia Lula Da Silve s turškim premierom Recepem Tayyipom Erdoganom dejal, da državi pripravljata "alternativno" rešitev, ki ne bi pomenila novih sankcij. Podrobnosti niso znane.

Iran sicer še naprej kljubuje. Tiskovni predstavnik zunanjega ministra Ramin Mehmanparast je po poročanju tiskovne agencije AP tako potrdil, da bo v soboto in nedeljo v Teheranu potekal "alternativni" jedrski vrh 15 držav, ki jih sicer ni imenoval.

Naslednji vrh o jedrski varnosti bo leta 2012 v Južni Koreji, kjer bodo pregleđali napredek, ZDA pa bodo skušale novo ozračje v mednarodni javnosti izkoristiti za dodaten pritisak na Iran in Severno Korejo na pregledni konferenci Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT), ki se začenja 3. maja v New Yorku. (STA)

POLJSKA

Datum volitev znan po pogrebu Kaczynskega

VARŠAVA - Na Poljskem se nadaljuje žalovanje za žrtvami spletne letalske tragedije, v kateri je umrlo 96 ljudi, med njimi predsednik Lech Kaczynski. Zaradi njegove smrti bodo v državi predčasne volitve, začasni predsednik Bronisław Komorowski pa je včeraj sporočil, da bodo njihov datum objavili čez teden dni, po nedeljskem pogrebu Kaczynskega.

Predsednik poljskega parlamenta Komorowski, ki po smrti Kaczynskega opravlja tudi predsedniške naloge, je odločitev, da bo datum volitev javnosti predstavlil 21. aprila, sprejel po sredinem posvetu s poslanskimi skupinami. Po prvotnih napovedih naj bi datum obelodanil včeraj, da bo to storil šele čez teden dni, pa se je odločil po pozivu opozicije. Ta ga je prosila, naj datum volitev naslednika premiurnega Kaczynskega objavi šele po nedeljskem pogrebu slednjega. Kot je povedal vodja poslanske skupine vladovalče stranke Državljanska platforma (PO) Grzegorz Schetyna, bodo volitve predvidoma potekale 20. junija.

GORICA - Sedem mesecev za dokončanje gradbenih del

Prvi delavci na gradbišču slovenskih otroških jasli

Po optimističnih napovedih naj bi jih odprli v januarju prihodnjega leta

Pripeljali so gradbeni material in priklopili električno napeljavko, dela pa bodo stopila v živo po namestitvi žerjava

BUMBACA

Tokrat gre zares. S ponedeljkom so se ob zapuščenem pritličnem poslopu v Ulici Rocca v Gorici, kjer bodo nastale slovenske otroške jasli, pojavili prvi delavci. Prišli so pripravljal gradbišče. V ponedeljek so pripeljali gradbeni material in vse potrebno za namestitev kabin, namenjenih gradbincem. V torek so dobili električno napeljavko, ki bo napajala gradbene stroje. Priprave so potekale tudi včeraj kljub muhastemu vremenu, ki pa se ga delavci na gradbišču ne bojijo, tudi če bi trajalo, saj bodo morali opraviti temeljita dela ne le na zunanjščini, a tudi v notranjih prostorih, zato da bodo za otroke in osebe varni in udobni. V ponedeljek bodo na kraju namestili še žerjav, nakar bodo stekla gradbena dela za ureditev prvih slovenskih otroških jasli in Gorici.

Na podlagi izida javne dražbe bo delo opravilo podjetje Clocchiatti Tobia iz Povletta, v videmski pokrajini, ki bi imelo na razpolago sedem mesecev - oziroma 210 dni - za dokončanje gradbenega posega. Dela se bodo torej zavlekla preko začetka novega šolskega leta, kot je bilo sicer že napovedano. Ko bodo zidarska dela dokončana, bosta na vrsti še koladvacija in namestitev notranje opreme, kar pomeni, da je težko predvideti, kdaj bodo jasli odprli. Po optimističnih napovedih z goriške občine naj bi nova slovenska vzgojna ustanova odprla vrata otrokom v januarju prihodnjega leta. Znano je, da je pogojnik obvezen, ko gre za januarni dela.

Po načrtu naj bi poslopje v Ulici Rocca, v severni mestni četrti, sprejelo od 22 do največ 28 otrok, starih od 12 do 36 mesecev. Na goriški občini si obetajo, da bo nova struktura olajšala pritisk družin radi kroničnega pomanjkanja mest v občinskih jaslih. Število prisiljev vsako leto krepko presega razpoložljiva mesta. V štirih javnih jaslih, ki delujejo v občini, je danes prostora skupno za 136 otrok - v ulicah Diacono in Scigli sicer delujeta še dve tovrstni ustanovi, ki sta manjši in zasebeni -, februarja pa je bilo na čakalni listi okrog petdeset otrok. Brez definitivnega odgovora ostaja vprašanje, kdo bo upravljal slovenske jasli - občina ali zunanjza druga - in kako bo potekal izbor otrok, ki bodo lahko vstopili vanje glede na veliko povpraševanje po takšnih strukturah.

V gradbena dela v Ulici Rocca bo-

do vložili približno 300 tisoč evrov; 260 tisoč evrov je zagotovila dežela Furlanija-Julijska krajina, ki je na prošnjo goriške občinske uprave januarja letos prispevala še 52 tisoč za igrala, potrebnice, omare, stolice in drugo notranje opremo. Načrt za obnovbo stavbe in za ureditev slovenskih jasli je pripravilo podjetje Tecnoprogetti. Predvideni so nova streha, termična izolacija na zunanjih zidovih, nova električna napeljavka, talno ogrevanje in prepleskanje prostorov, upoštevali bodo seveda tudi protipotresne norme. V notranosti bosta ločena prostora za igro in počitek, v jaslih pa tudi kuhinja, ki bo primerna za segrevanje hrane, ne pa za njeno pripravo. Pod bo lesen, vhod bo dostopen tudi prizadetim osebam, v kletnih prostorih bodo uredili pralnico in shrambo, v zunanjosti pa tudi vrt.

Na Goriškem je po mnenju deželnega svetnika Demokratske stranke Giorgia Brandolina, kljub številnim zagotovilom s strani deželne uprave, še vedno zaskrbljivoča. Besedam namreč ne sledijo dejanja in še danes nihče ne ve, kam pluje goriško zdravstvo oz. goriška bolnišnica, je v tiskovnem sporočilu zapisal Brandolin. V zadnjih časih je bilo sicer slišali, da ne bo prišlo do sprememb in posegov v sklopu goriških zdravstvenih struktur, kljub temu, da je deželni načrt za zdravstvo hudo oklestil njihovo ponudbo (med drugim je predvičeval zmanjšanje števila ležišč v nekaterih oddelkih in ukinitve oddelka za nuklearno medicino) in seveda oškodoval same bolnike. Usoda goriškega zdravstvenega podjetja je po njegovem mnenju v rokah politike, ki pa mora enkrat za vselej pojasniti svoje namene. Bodo goriške zdravstvene strukture oškodovane oz. vključene v širšo mrežo storitev, ki bo številne bolnike usmerjala proti Trstu?

V gradbena dela v Ulici Rocca bo-

ŠTEVERJAN - Skupščina zveze Confcooperative - Federlavoro

Zadruge kljubujejo krizi

Zveza združuje 150 zadrug, od teh jih je 19 z Goriškega - Nova predsednica je Patrizia Fantin

V Števerjanu je včeraj potekala skupščina deželne zveze zadrug Confcooperative - Federlavoro Fvg, ki združuje danes 150 zadrug, ki delujejo tako na gradbenem in industrijskem področju kot na področju projektiranja, pretvorja in urejanja zelenih con, pa tudi v čistilnem ali prometnem sektorju, s 3.655 zaposlenimi in z letnim prometom v vrednosti 140 milijonov evrov (podatki so iz leta 2008).

Srečanja se je udeležila tudi deželna odbornica za delo Alessia Rosolen, ki je delovanje zadrug ocenila kot zgledno, saj so pogumno kljubovali krizi. Včasih so raje žrtvovale dobiček, pri tem pa zaščitile zaposlene, je dejala Rosolenova in dodala, da je doslej samo 93 zadrug za skupnih 1.300 delavcev zapisalo za socialne blažilce. Na skupščini je odbornica napovedala, da namenava Dežela FJK spodbuditi vrsto del v javno korist, pri katerih bi pomembno vlogo odigrale ravno zadruge. Predsednik zadruge Confcooperative Fvg Franco Bosio je predstavnico deželne

PATRIZIA FANTIN

uprave povabil, naj po vsedržavnem zgledu (normativa Marcora) tudi pri nas uvede posebne skладne namenjene zadrugam in konzorcijem za zaščito delovnih mest, ki bi pomagali številnim mladim pri izvajjanju novih podjetniških aktivnosti.

Občni zbor je bil volilnega značaja. Za novega predsednika, pravzaprav predsednico so soglasno izvolili Patrizio Fantin, ki je dolgo let vodila zadrugo Prodes&Cielo Azzurro iz Fagagne in bila hkrati podpredsednica deželne federacije zadrug. Nasledila je

Giovannija Fusca, ki je organizacijo vodil vse od leta 2000. V novem deželnem odboru zveze bodo sedeči Luigi Donatone in Mauro Mesaglio (za Goricu), Andrea Bandiziol, Aligi Lena in Lorenzo Tesolin (za Pordenon), Elisabetta German, Paolo Marchi, Fabio Montenesi, Erik Renzi in Giovanni Russo (za Trst) in Alberto Furlani, Giuseppe Lizzi, Paolo Mansutti ter Giacomo Pericolo (za Videm).

Na Goriškem je v zvezo zadrug Confcooperative - Federlavoro Fvg vključenih 19 zadrug, ki zaposlujejo skupno 799 delavcev z letnim prometom v vrednosti 18 milijonov 583 tisoč evrov. Nekoliko več jih je na Pordenonskem, kjer je zadrug 28, za skupnih 268 zaposlenih in 13 milijonih 753 tisoč evril letnega prometa. Na Videnskem je v zvezo vključenih 44 zadrug, ki proizvedejo 56 milijonov letnega prometa in zaposlujejo 1.230 delavcev, na Tržaškem pa je zadrug 53 - v njih dela 1.358 zaposlenih, njihov letni promet pa znaša okrog 46 milijonov evrov.

Na delu predzrznata tatiča

V torek kmalu po 21. uri sta mladoletnika iz Solkana in Nove Gorice v bližini Hitove igralnice Park začela slediti ženski srednjih let z namenom, da ji ukrašata torbico. Na Trubarjevi ulici sta jo dohiteli, jih strgala torbico in pobegnila. Ženski je na pomoč priskočila stanovalka, ki je slišala kričanje in poklicala policijo. Pet minut pozneje je policist - vodilci službenega psa na Streliški ulici prijet enega od tatičev, drugi je zbežal. V bližini so našli odvrženo denarnico, ki je storilca nista utegnila pregledati. Kam sta odvrgla torbico, pa mladenič ni hotel povediti. (nn)

Vzdrževanje razsvetljive

Goriška občina porabi mesečno več kot 20 tisoč evrov za vzdrževanje javne razsvetljave in semaforske opreme. Denar je povečini namenjen za zamenjavo pregoreli žarnic in za redno poseganje v primeru električnih okvar. Na današnji seji občinskega odbora bo mestna uprava preucila sklep o predračunu za leto 2010, ki za tovrstne posege predvideva okrog 265 tisoč evrov. Ko bo sklep odobren, bodo razpisali natečaj za upravljanje teh storitev (doslej je bila za to zadolžena družba IRIS) v upanju, da bi li stroški le nekoliko nižji.

Avstrijci in Madžari na Krasu

V konferenčni dvorani goriških pokrajinских muzejev (Borgo Castello 13) bo Paolo Gaspari danes ob 18. uri predstavil knjigo L'inferno di pietra. Austriaci ed Ungheresi sul Carso, ki so jo uredili Tibor Balla, Patrizia Dal Zotto in Paolo Pozzato.

Iz Gorice v Šanghaj

Tri študentke goriške univerzitetne smere odnosov z javnostmi bodo 1. maja v okviru projekta Shanghai 2010 odpotovali v Šanghaj na šestmesečno prakso v okviru letosnjega Expoja. Projekt, pri katerem sodelujejo tudi mednarodni zavodi za poslovanje iz Šanghaja, vlagajo namreč v izobrazbo strokovnjakov mednarodnih odnosov v večkulturnem kontekstu.

Turnaround Band v kavarni

V Kavarni Caffe Dom v prostorih novogoriškega kulturnega doma bo drevi ob 21. uri nastopila mlada perspektivna primorska zasedba Turnaround Band. Zasedba preigrava funky/rock glasbo, predvsem hite iz 70-ih in 80-ih let. Skupino sestavljajo pevka Mojca Velikajne, ki je pesvke izkušnje pridobivala pri Jadranski Jurščak, bobnar Grega Gregorič, basist Andrej Brešan, kitarist Davide Trovo, saksofonist Matic Mikola in klavijalist Sandi Trojner. (nn)

GORICA - Župan z deželnim odbornikom

Laboratorija agencije ARPA še ne bodo selili

Romoli: Ko bi Illy ne ukinil proste cone, bi jo še vedno imeli kot v Dolini Aoste

Goriški laboratorij deželne okoljske agencije ARPA zaenkrat ne bo zapustil Goriške. To je izšlo s torkovega srečanja med županom Ettorejem Romolijem in deželnim odbornikom Eliom De Anno, ki je obiskal laboratorij v Ulici Duca D'Aosta, v poslopu, katerega lastnika je ravno dežela. To pomeni, da 21 uslužbencev laboratorija ne bodo preselili v Videm, kot je sprva kazalo. De Anna pa potrdil, da se deželna vlada ni odgovarala načrtu enega samega laboratorija, ki naj bi ga uredili v Vidmu, vendar še ne razpolaga s petnajstimi milijoni evrov, kolikor je vredna naložba. Poudaril je, da cilj vsekakor ostaja ureditev enega samega laboratorija, prezgodaj pa je napovedovali, kdaj in kako naj bi do tega prišlo. Nezadovoljstvo nad odbornikovimi besedami so izrazili v sindikatih, ki napovedujejo, da se bodo še naprej borili za ohranitev goriškega laboratorija in delovnih mest.

Zupan Romoli pa se je včeraj polemično odzval na predlog resolucije na-

NOVA GORICA - Ofenziva županov proti osnutku sprememb igrališke zakonodaje

»Turbo« privatizacija Hita pomeni razprodajo družbe

»Pozabljenih je 25 let vztrajnega dela za vzpon družbe in vse dajatve, ki jih je odvajala državi«

Hit je temeljnega pomena za razvoj goriških občin, saj je od koncesijske dajatve odvisen velik del občinskih proračunov

FOTO N.N.

Osnutek strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji, ki ga je predlagalo ministrstvo za finance, je pri županh z Goriškega sprožil nemačko ogroženje. Ministrstvo za finance lokalnih skupnosti, ki so tretjinske lastnice novogoriške družbe Hit, ni povabilo k pripravi strategije, čeprav je igralniška družba izjemnega pomena za razvoj teh občin. Pri pregledu osnutka se župani niso mogli znebiti občutka, da je osnutek strategije predpriprava nekakšne »turbo« pri-

vatizacije Hita oziroma razprodaje družbe. Osnutek so župani novogoriške, briške, kanalske, renške in mirenske občine z izjemo šempetrskega, ki ga je nadomeščal podžupan, vzeli v pretres včeraj na rednem mesečnem srečanju na novogoriški mestni občini. Znotilo jih je dejstvo, da ministrstvo lokalnih skupnosti, ki imajo v lasti 33 odstotkov deleža družbe Hit, ni povabilo k pripravi strategije, čeprav je Hit, ki predstavlja 65 odstotkov igralniške dejavnosti v državi, temeljnega pomena za razvoj teh občin, saj je od koncesijske dajatve odvisen velik del občinskih proračunov. Ugotovljali so, da je osnutek strategije, kot priprava na zakon, pisan na kožo nekakšni »turbo« privatizaciji Hita oziroma razprodaji družbe. Še posebej kritični so do nekaterih rešitev, ki jih predvideva osnutek strategije, in sicer možnost 100-odstotne privatiza-

cije, izenačitve statusa igralnih salonov z igralcicami, sistema obdavčitve in nedefiniranosti igralniških območij, na katerih se bodo pododeljevale koncesije. Po osnutku bi po izteku obdobja, za katerega je podeljena zdajšnja koncesija, moralna družba na javnem razpisu konkurirati za njeno podaljšanje, pri čemer so iznica dolgoletna vlaganja v trg in podjetje.

Županom se torej zdi, da družba Hit države ne zanima več in da kljub velikemu pomenu Hita za razvoj turizma v Sloveniji in posredno za razvoj lokalnih skupnosti, ni pripravljena počakati dve leti, kolikor si je družba Hit zadala za sanacijo poslovanja. »Zdi se, da je pozabljenih 25 let vztrajnega dela za vzpon družbe in vse finančne dajatve, ki jih je družba odvajala državi v svojih zlatih časih,« pravijo župani, ki se jim zdi še posebej nesprejemljivo.

da bi država Hit prodajala prav zdaj, ko je zaradi globalne krize v slabši kondiciji. Vse skupaj jih skrbti tudi iz vidika delovnih mest in dobaviteljev. Kot so poudarili, ne gre pozabiti, da je Hit še vedno paradni konj, od katerega je odvisen velik del gospodarstva na Goriškem.

Župani so se dogovorili za odločen skupen nastop proti takemu osnutku strategije. V začetku maja bo nov predlog igralniške zakonodaje obravnaval novogoriški mestni svet, z informacijami o predlogu pa naj bi se seznanili tudi ostali občinski sveti. Že v maju naj bi župani na srečanje povabili tudi predstavnike ministrstva za finance in jim predstavili svoje pripombe, saj lokalne skupnosti, kot rečeno, do zdaj niso bile vključene v pripravo nove zakonodaje oziroma niso bile zaprosene za mnenje. (nn)

NOVA GORICA Cene stanovanj še vedno previsoke

Ponudbo republiškega stanovanjskega sklada, ki je stanovanjskemu skladu novogoriške mestne občine ponudil 20 stanovanj v Ajdovščini in 30 v Vipavi, ker jih že eno leto ne more prodati, je direktorica novogoriškega stanovanjskega sklada, Nataša Leban, tako komentirala: »V tem vidišmo zelo dobro alternativo za reševanje pomajkanja razpoložljivih stanovanj in tudi naši proslci pristajajo na to in povprašujejo o možnostih selitve v Ajdovščino ali Vipavo, še vedno pa stojim za trditvijo, da gre pri tem za politično odločitev.« S tem bi rešili četrtino od skupno 200 proslcev, ki so se prijavili na koncem marca zaključen razpis za oddajo neprofitnih stanovanj, je pojasnila Lebanova.

S trditvijo, da gre za politično odločitev, se župan Mirko Brulc včeraj ni strijal: »Kako naj nekomu prepričimo, da gre stanovati kamorkoli ali da se k nam priseli od koderkoli. To ne more biti politično vprašanje.« Dodal je, da je to stvar odločitve stanovanjskega sklada, ki jo mora sprejeti direktorica. Povedal je še, da so republiški stanovanjski sklad zaradi potreb po stanovanjih več let prosili za pomoč in decembra lani končno dobili milijon evrov, s katerimi se zaključuje gradnja stanovanjskih blokov pod Kapelo. »Republiškemu skladu predlagam, naj kupe stanovanja v Novi Gorici, na Majskej poljanah, saj bo s tem rešil nas in Primorje, ne pa, da jih kupuje tam, kjer jih potem ne more prodati,« je sklenil Brulc.

In kakšne so trenutno cene stanovanj? Medtem, ko je treba v Vipavi odštetiti 1.490 evrov za kv. meter novega stanovanja, so v Novi Gorici cene še vedno zelo visoke oz. previsoke, kot so nam zaupali na nepremičninski agenciji, na katero smo se obrnili. Za kv. meter starega stanovanja je treba v mestu odštetiti od 1.300 do 1.700 evrov na kv. meter, za novo pa med 2.000 in 2.200 evri. Štirinajst stanovanj za mlade družine je občinski stanovanjski sklad prodal po ceni 1.650 evrov za kv. meter, čemur gre dodati davek na dodano vrednost. V Gorici pa naj bi se cene novih stanovanj gibale okrog 1.500-1.600 evrov za kv. meter. (nn)

VZPI-ANPI Borčevsko pobratenje Doberdob in Dol-Jamlej s Prvačino

Sekcija VZPI-ANPI Jože Srebrnči iz Doberdoba in sekcija Dol-Jamle bosta prihodnjo nedeljo sklenili pobratenje s Krajevno organizacijo Združenja borcev za vrednote NOB iz Prvačine. Pobuda za navezo tesnejših stikov med borčevskimi organizacijami je prišla iz Prvačine, članji VZPI-ANPI iz Doberdoba in Dol-Jamlej pa so jo rade volje sprejeli.

Letos poteka 33 let od pobratenja med občino Doberdob in Krajevno skupnostjo Prvačina, borčevske organizacije pa so ocenile, da je potrebno to navezo še dodatno utrditi zato, da se v današnjem času, ko so vrednote NOB in odporništva prezirane in se vedno bolj vehementno skuša z revolucionističnim pristopom potvarjati zgodovinsko resnico, predvsem poudari aktualnost ciljev in vrednot, za katere je darovalo svoja življenja toliko Slovencev in Italijanov, poleg seveda pripadnikov ostalih narodov, ki so se borili proti nacizmu in fašizmu. Od takrat je minilo 65 let, vendar je težko trditi, da je današnja družba, tako v Italiji kot v Sloveniji pa tudi v Evropi in v svetu, taka, kot so si jo zamislili vsi tisti, ki so se z ogromnimi žrtvami uprlj okupatorju in osvobodili Evropo. Treba je torej novega zagona in skupnega napora, da predemo do trdnejše demokracije in pravice nežne družbeni ureditve, ki naj se še vedno naslanja na načela NOB in odporništva. V tem je tudi smisel pobratenja, pravijo njegovi pobudniki.

Proslava pobratenja s kulturnim programom, ki ga bodo oblikovali tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, godbi na pihala iz Doberdoba in Prvačine ter študentje iz Dola-Jamlej, bo v nedeljo, 18. aprila, ob 15.30 uri v kulturnem domu v Prvačini.

DOBERDOB/GORICA - Spoznavanje šahovskih strategij v šolskih krožkih

Šah ali ljubezen na prvo potezo

Lady Gergolet in Hadrijan Pahor o mladih mojstrih črno-belih polj - V soboto bo v Gorici deželno šolsko prvenstvo v šahu

Katera od »vojsk« - bela ali črna - bo tokrat zmagala?

ša posredovati mladim. »Ko smo prvič nastopili, smo se uvrstili celo v državni finale v Lignanu in dosegli kar dve tretji mestni,« nam je včeraj zaupal Gergolet. Mlade šahiste je tak uspeh spodbudil, da so se gibljano figur na črno-beli šahovnici še temeljiteje posvetili. Ob sobotah, ko ni pouka, obiskuje danes šahovske delavnice 25 osnovnošolcev in srednješolcev (dve skupini začetnikov in ena skupina že izurjenih šahistov). »Šah je bojevita igra in mora zato nekoliko bolj pritegne dečke. Na bojnem, šahovskem polju se v njihovi domišljiji vsakič pomerita dve vojski in igra jih nadvse stimulira. Seveda so tudi dekleta večkrat dokazala izredne sposobnosti,« je ocenil Gergolet.

Brez pomoči staršev pa ne bi šlo, puderja mentor. »Nesrečno pomagajo tako v okviru delavnic kot tudi na turnirjih, tako da se šahlahko pri nas razvija. Pa tudi ravnateljica je zelo naklonjena naši dejavnosti in nas podpira, tudi tako, da nam nudi prostore za delavnico.« Skozi šolsko leto mladi preizkušajo svoje večine na raznoraznih šolskih turnirjih, navdušenci pa dosegajo tudi individualne uspehe na posameznih turnirjih, kot je bilo na primer z Eleno Costariol, ki je bila pred nekaj leti državna prvakinja U-14. »V svojo sredo smo večkrat povabili tudi priznane mojstre, kot sta Pino Laco ali Aljoša Grosar, ki je bil jugoslovanski šahovski prvak, ki vedoželjnim mladim zaupajo marsikatero taktiko.« Šahisti se trenutno pripravljajo na sobotno deželno prvenstvo v Gorici, na to pa upajo, da se bodo z dvema ekipama

uvrstili še na državno, ki bo v Caorlah.

Šahu pa se uspešno predajajo tudi na liceju Gregorčič - Trubar, kjer je že več let utečen krožek. Peterica dijakov se letos enkrat tedensko posveča šahovski igri, njenim pravilom, strategiji in taktikam. Krožek, ki se vključuje v obšolske dejavnosti, vodi profesor Hadrijan Pahor, ki na šoli poučuje slovenščino in zgodovino. »V goste redno prihaja novogoriški mojster Aljoša Grosar, ki spremlja našo dejavnost in nas usmerja, skupaj rešujemo težave in se poglabljamo v same faze igre od otvoritev do končnic,« nam je včeraj pojasnil profesor Pahor. Sam se je za šah ogrel v višješolskih klopih, ko je kot dijak tržaškega liceja Prešeren po pouku večkrat posedal s prijatelji za šahovnico.

Zlata doba šaha je po njegovih besedah nastopila s prihodom generacije mladih iz Doberdoba, ki so po njegovem mnenju res izvrstni šahisti. »Doberdobci so lahko računali na zagnane učitelje. Nedvomno je bila pravilna poteza ta, da so medse poklicali šahovske mojstre, ki so dijke seveda primerno izpopolnili in so danes izredno kompetitivni.« Podobno kot njihovi mlajši soigraci, se tudi višješolski šahisti udeležujejo v glavnem šolskih prvenstev, posamezni pa nastopajo tudi na drugih turnirjih. Na pokrajinski ravni dejansko nimajo tekmecev, na deželnini pa bi bilo ravno tako, ko bi Costariola bila še v ekipi. No, kakorkoli že, tekme na črno-belih poljih so za zagnane šahiste vedno nov izizziv. (sas)

SOVODNJE-GORICA - Deseta obletnica revije Zlata grla

Na odru nastopilo 300 malih pevcev

Uvod s koncertom Bodeče neže in zbara Veter - Ob jubileju izdali brošuro

Letošnja, jubilejna izvedba revije je minila v znamenju kakovostnega otroškega in mladinskega petja

BUMBACA

viji protagonisti otroci. Dvdnevno pevsko srečanje je v soboto in v nedeljo v Sovodnjeh oz. v Gorico privabilo številne malčke, ki so popestrili apriljska popoldneva. V soboto je bil na sporednu ne-tekmovalni revijalni del Zlatih grl v Kulturnem domu v Sovodnjah, v nedeljo pa so se v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici za zlate, srebrne in bronaste plakete potegovali otroški in mladinski pevski zbori. Tudi letos se je na odru (in pod njim) kar trlo mladih pevcev in otrok - v dveh dneh je nastopilo kar sedemnajst pevskih sestavov, se pravi preko 300 otrok. Sobotni ne-tekmovalni koncert je oblikovalo osem sestavov, v nedeljo pa je v kategoriji otroških zborov tekmovalo 8 sestavov, v mladinski pa se je predstavljen zbor. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je obec koncertov revije udeležilo veliko število poslušalcev, ki so do zadnjega kotička napolnili sovodenjski Kulturni dom in Kulturni center Lojze Bratuž.

Posebno zanimanje je kot vsakič seveda veljalo za nedeljski tekmovalni del. Zbore so ocenjevali priznani glasbeni strokovnjaki Sindijs Šiško, Tamara Stanese in Denis Monte. Najvišja, zlata priznanja so podelili OPZ Veseljaki iz Dobberdoba, OPZ Kraški cvet iz Trebič in OPZ Emil Komel iz Gorice. Med srebrne sta se vpisala dva otroška zbor, OPZ OŠ iz Romjana in OPZ Virgil Šček iz Nabrežine ter mladinski sestav NSS Cyril in Metod iz Trsta. Bronasto odličje je bilo podeljeno trem zborom - OPZ F. B. Sedej iz Števerjana, OPZ Rupa-Peč in OPZ Sovodnje. Žirija pa je ob tem podelila še nekaj posebnih priznanj: nagrada za izbor najboljšega programa sta prejela OPZ Veseljaki in zborovodkinja Lucija Lavenčič, z najboljšo izvedbo slovenske ljudske pesmi (napev iz Nadiških dolin Narlieusa v priredbi Patricija Quaggiata) so se lahko pohvalili OPZ Emil Komel pod vodstvom Damijane Čevdek Jug, najbolj prepričljiv tekmovalni nastop pa je imel VS NSS Sv. Cyril in Metod pod vodstvom Mauricia Marchesicha. Nagrada za najboljšo klavirsko spremljavo je prejela Dalia Vodič.

Za zaključek je na oder stopil še gost Čezmerni deklinski pevski zbor SPD Krasje pod vodstvom Matjaža Ščeka. Gre za pevski sestav s koreninami v trebanskem mladinskem zboru Kraški cvet, ki se je revij Zlata grla redno udeleževal in vedno zasedal najvišja mesta. Kakovostni deklinski pevski zbor je predstavil pester program, ki je segal v nabožno polifonijo, moderni slovenski zborovski opus ter črnsko duhovno tradicijo. Sklepni del revije se je takoj izkazal kot dobra popotnica za naslednjo, enajsto izvedbo revije Zlata grla. (mč, ač)

Jubilejno deseto izvedbo revije Zlata grla je v petek v sovodenjskem Kulturnem domu uvedel kakovosten zborovski koncert, ki sta ga oblikovala domača dekliska vokalna skupina Bodeča neža v Vrhu sv. Mihaela in ljubljanski mešani pevski zbor Veter. Bodeča neža pod vodstvom Mateje Černic je občinstvu postregla z bogatim in razgibanim programom, ki je zajemal iz različnih zgodovinskih obdobij začenišči z Gallusovo renesanco. Veliko je bilo tudi moderne zborovske kompozicije tujih in slovenskih skladateljev, za zaključek pa so se vrhovska dekleta poklonila slovenski ljudski pesmi. Rdeča nit programa zbara Veter, ki ga je vodila mlada dirigentka Tereza Podlogar, so bile priredbe ljudskih motivov iz različnih

evropskih držav - ob slovenski ljudski pesmi so pevci namreč segli po skandinavskih motivih s Švedskega in Finskega, pomudili pa so se tudi pri črnski duhovni glasbi. Ljubljanski sestav ima za seboj tudi bogato bero slovenskih in mednarodnih uspehov na pomembnejših evropskih tekmovanjih.

Pobudniki koncerta in revije Zlatih grl - člani prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela - so ob tej priložnosti predstavili tudi priložnostno publikacijo, ki jo je ob okrogli obletnici revije uredila Erika Černic. Gre za prijetno brošuro, ki v besedah in slikah ponazarja nastanek in razvoj zborovskega tekmovanja, ki je danes na Goriškem postal že prava tradicija.

Pretekli konec tedna pa so bili na re-

SOVODNJE - V knjižnici o vodniku

Po trajnih sledeh slovenske prisotnosti

Zdenko Vogrič, Erika Jazbar in Marija Češčut med predstavljivijo

BUMBACA

V nizu srečanj, ki jih sovodenjska občinska knjižnica prireja z avtorji, je bil v pondeljek na sporednu večer v soorganizaciji z založbo Goriška Mohorjeva družba. Protagonistka srečanja je bila knjiga, pravzaprav vodnik, ki je izšel pred dvema letoma »Gorica - vodnik po mestu in po sledovih slovenske prisotnosti«. Ob predstavnici založbe Mariji Češčut sta o svojem delu, ki želi predstaviti bralcu slovensko lice Gorice in njen slovenski zorni kot,

spregovorila časnarka Erika Jazbar in zbiratelj narodnega blaga Zdenko Vogrič. Gre namreč za pravi vodnik, ki se od grajskega griča vije po poteh zgodovinskega razvoja našega mesta, v iskanju stavb, trgov, ulic in kotičkov, ki jih je ali jih še danes znamuje slovenska prisotnost.

Govor je zato bil o sledovih, ki izhajajo iz preteklosti, pa tudi o sedanosti posoškega mesta in o vlogi, ki jo danes odigrava slovenski človek v njem. Dejstvo, da se je od izida vodnika, ki je skoraj pošel, do danes marsikaj novega zgodilo, kar bi seveda spadal že v novo izdajo knjige, dokazuje, da je slovenska narodna skupnost v mestu živa in soustvarja današnjo podobo Gorice. Težišče knjige je predvsem na mestnem jedru, sta povedala avtorja, saj je slovenska prisotnost sporna, ker jo nekateri neradi poudarjajo. Vendar najdemo tudi v središču ogromno podatkov, ki so slovensko obarvani, čeprav so prepogosto širši javnosti premalo poznani. Knjiga je namenjena predvsem domačemu bralcu, je bilo povedano, ki se premalo zaveda bogatih slovenskih korenin, ki so prisotne v domačem vsakem predelu Gorice.

Pomembno bi bilo, da bi poskrbeli tudi za redne sprehode po sledeh slovenske prisotnosti v Gorici, je poudarila županja Alenka Florenin. Italijanskim so-mičanom, ki si tega želijo, bi ponudili vpogled v posebno podobo mesta, ki se odlično stavlja s celoto. Večer je uvedla domačo odbornico za kulturo Vesna Primozič, na srečanju pa smo tudi zvedeli, da je v pripravi italijanska verzija knjige, ki ne bo prevod, temveč prilagojena izdaja.

NOVA GORICA

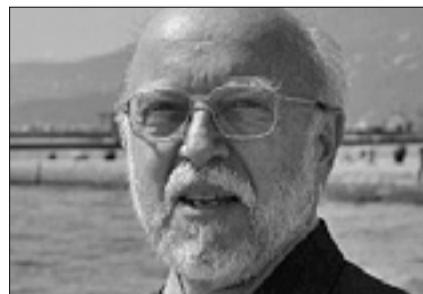
Aleksandrija, ki odhaja

V novogoriški Točki ZKD (na Ulici Gradnikove brigade 25) bo drev ob 20. uri predstavitev dokumentarnega filma »Aleksandrija, ki odhaja«. Nasatal je februarja lani v koprodukciji lokalne televizije Vi-tel in Goriškega muzeja. Na predstavljivti bosta spregovorili soustvarjalca filma Vesna Humar in etnomologinja Inga Brezigar. Rdeča nit filmske pripovedi je razgibana družinska zgodboda osrednjega so-governika, Gilberta Cividariča. Nanjo so pripeta številna pričevanja, ki iz različnih zornih kotov osvetljujejo zgodovino aleksandrinstva in pod prečljem sodobne Aleksandrije odkrivajo sledi svetovljanskega mesta, kakšnega so v 19. in 20. stoletju doživljale primorske izseljenke v Egiptu. V programu bo sodelovala tudi dramska skupina Društva žena iz Prvačine. (nn)

TRŽIČ - Nocoj v gledališču

Občinsko priznanje Carlu de Incontreri

Po skoraj tridesetih letih zapušča umetniško vodstvo sezone

CARLO
DE INCONTRERA

Nocojšnji koncert v občinskem gledališču v Tržiču, na katerem bosta nastopila pianist Karim Said in kvartet Avos, bo priložnost, da mestna uprava izrazi priznanje Carlu de Incontreri, ki zapušča umetniško vodstvo teatra. Minilo je skoraj trideset let od začetka njegovega sodelovanja z odborništvom za kulturo, pod okriljem katerega deluje občinsko gledališče, ki je v vsem tem času raslo in prirejalo umetniške sezone z velikim odmevom. V znamenje hvaležnosti bo župan Gianfranco Pizzolitto nocoj ob 20.45 izročil de Incontreri častni pečat Tržiča, ki ga podeljujejo osebnostim z zaslugami na socialnem, gospodarskem in kulturnem področju, hkrati pa tudi kot znamenje na vezanosti na Tržič. Carlo de Incontrera, ki je ugleden glasbenik, je glasbene sezone tržiškega gledališča vodil od leta 1983, poleg tega je zaslužen za založniške podvige teatra ravno s področja glasbe. S prihodnjo sezono bo glasbeno vodil Filippo Juvarra.

PODGORA - »Bogomir Špacapan«

Peti natečaj cerkvenega petja

V župnijski cerkvi v Podgori bo v nedeljo, 18. aprila, z začetkom ob 16. uri potekal peti natečaj cerkvenega zborovskega petja »Bogomir Špacapan«. Pridelitev organizirata prostovno društvo Podgora in Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice z namenom, da spodbujata lepo in dovršeno petje po slovenskih cerkvah. Pobuda je nadaljevanje dela, ki ga je začel pokojni Bogomirjev sin Mirko, ki je veliko prispeval k uspehu prvih treh izvedb.

Slavnostni govor bo imela števerjanska županja in predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete Franka Padovan. Sledila bo predstavitev in takoj nato nastopi šestih zborov: mešanega pevskega zobra Jože Srebrič iz Deskel, cerkvenega pevskega zobra Kobeglava, cerkvenega mešanega pevskega zobra Žvon iz Ilirske Bistrike, župnijskega mešanega pevskega zobra Šempeter pri Novi Gorici, mešanega pevskega zobra Brezovica in mešanega pevskega zobra Angelski spev iz Otrlice. Po nastopih se bo sestala strokovna komisija, ki jo sestavljajo pevovodja Peter Pirih, skladatelj in pevovodja Štefan Mauri, pevovodkinja Mojca Maver Podbersič in pevovodja Nino Špēhonja. Zbore bo razvrstila po kakovostni lestvici. Ocena bo temeljila na zahtevnosti predstavljenih skladb, intonančnosti, interpretaciji, prepričljivosti izvedbe in na splošnem vrtusu. V pričakovanju razglasitve bo glasbeno vložek trobljnega tria Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel.

Prvouvrščeni zbor bo prejel denarno nagrado v višini 500 evrov, drugi 300 evrov in tretji 200 evrov; poleg ostalih dobrotronikov sta na nagrade prispevali še Zadružna banka Doberdob in Sovodnje ter Čedadjska banka - Kmečka banka. Vsi pevski zbori bodo prejeli tudi spominski kožniki in knjižni dar.

GORICA KINEMA - Danes

V Scorsesejevi psihološki srhljivki »Shutter Island« nič ni tako, kot se zdi

V okviru Kinoateljevih četrtkov Gorica Kinema bodo danes vrteli »Shutter Island« (Shutterjev otok), najnovjevi film Martina Scorseseja. Projekciji v goriškem Kinemaxu bosta ob 17.45 in ob 20.45 v izvirnem jeziku in s podnapisi v italijanščini.

Istoimenski roman Dennisa Lehaneja nudi Scorseseju priložnost, da se poromi s psihološko srhljivko. Shutterjev otok pa ni samo psihološka srhljivka, temveč kompleksen in večplasten film, v katerem se mešata preteklost in sedanjost (nacistične krutosti in makartistični eksperimenti). Gre za srhljivo potovanje, v katerem gledalca spremja vedno boljši Leonardo Di

Caprio, ki že četrtič sodeluje s Scorsesejem. Zadnjih dva četrtka v aprilu bo na programu Gorica Kineme slovenska filmska produkcija. V četrtek, 22. aprila, bo večer posvečen mednarodnemu festivalu animiranega filma v Ljubljani. Predvajali bodo izbor kratkih filmov z lanskega festivala. V četrtek, 29. aprila, pa bo na vrsti Film Video Monitor: ob udeležbi režiserja Valda Škarfara bodo vrteli dokumentarec »Otroci«. Vstop na projekcije je namenjen članom Kinoateljeja. Članska izkaznica za letošnje leto je brezplačna in na razpolago pred projekcijo pred vhodom v dvorano na goriškem Travniku.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE!«: v petek, 16. aprila, ob 20.45 v Kulturnem domu v Gorici komedija »Tango monsieur« v izvedbi gledališke skupine La Trappola iz Vicenze; prireja združenje Terzo Teatro iz Gorice, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v pondeljek, 19. aprila, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž Oblomov (Ivan Aleksandrovčič Gončarov); v pondeljek, 26. aprila, ob 20.30 Taruffe (Moliér) v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane; v pondeljek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter) in v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Poročili« lu mešane zgodovinsko-kulture italijansko-slovenske komisije ozirama: Dialog med kuharico v gostilni in njeni pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però); informacije in razervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »L'uomo nell'ombra«.

Dvorana 2: »Gorica Cinema« 17.45 - 20.45 »Shutter Island«.

Dvorana 3: 17.30 »La vita è una cosa meravigliosa«; 20.10 - 22.10 »Happy Family«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »L'uomo nell'ombra«.

Dvorana 2: »Dragon Trainer« (Digital 3D); 20.20 - 22.15 »La vita è una cosa meravigliosa«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Gre-en Zone«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il cacciatore di ex«.

Dvorana 5: 18.00 »Colpo di fulmine - Il mago della truffa«; 20.10 - 22.10 »Basilicata coast to coast«.

Koncerti

DOBRODELNI KONCERT »POMLAĐANI CVET DOBROTE« bo danes, 15. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici v organizaciji Rotaract kluba. Nastopili bodo Zoran Predin, Slavko Ivančič, mladinski pevski zbor Šempeter in goriška pevka Gabriella Gabrielli.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v pondeljek, 19. aprila, ob 20.15 nastop pianistke Jasminke Stančul iz Srbije; informacije nudi Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-n.si.

Mali oglasi

V DOBERDOBU, naselje Mikoli, predajamo hišo, štalo in senik potrební prenove; tel. 334-6366767.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdalu imajo odprtvo ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

KUKUKOV V DOBERDOBU imajo odprtvo od četrtka do nedelje; tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdalu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Razstave

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič iz Gorice pripravlja razstavo volilnih plakatov SSK na Goriškem. Pobuda spada v sklop 35-letnice ustanovitve SSK na Goriškem. V ta namen prosi vse bivše in sedanje aktivne člane SSK, da posodijo morebitne plakate, ki jih hranijo v osebnih ali sekcijskih arhivih; informacije na tel. 335-8011948.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5 je na ogled skupinska razstava z naslovom Divji v srcu; do 22. aprila od pondeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

SKRD JADRO IN SKRSK TRŽIČ vabita na ogled razstave Svet igrač v občinski sejni dvorani v Turjaku; odprta bo do 25. aprila vsak dan od 16. uri do 19. ure; informacije in najava skupinskih obiskov izven urnika po tel. 347-4612447.

MARKO VOGRič, član Fotokluba Skupina75, razstavlja fotografski projekt z naslovom »Camera Obscura & Co.« ali: Poljska miš obišče mesto! v dvorani dei Tigli, Ul. Gramsci 6 v Fiumicelu; ogled do 30. aprila po domeni na markovog@libero.it in po tel. 347-1516964.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava »Futurismo - Moda - Design. La ricostruzione futurista dell'universo quotidiano«; do 1. maja vsak dan med 9. in 19. ure, ob pondeljkih zaprto.

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL Oskarja Beccie bo do 3. maja na ogled v galeriji restavracije Sgubin na Skrlejem 15 (občina Dolenje).

V RAZSTAVIŠČU STOLP NA VRATIH v Štanjelu je na ogled razstava akvarelov in oljnatih slik z naslovom Morje in Kras. Razstavlja Bože Bucik in Silva Stantič Prinčič vsak dan do 3. maja; informacije na tel. 003865-7690018.

V PALACI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sto let iger in igrač; do 20. junija od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. ure, ob nedeljah med 10. in 13. ter 15. in 20. uro.

Šolske vesti

PRI MLADINSKEM DOMU poteka do 30. aprila predvipski k pošolskemu poiku za šolsko leto 2010-11 z znižano vpisnim; informacije na sedežu v Gorici - Ul. Don Bosco 60, tel. 0481-546549 in 328-3155040.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - Tajništvo Gorica ima na razpolago eno štipendialske mesto za seminar slovenskega jezika in kulture, ki bo potekal v Ljubljani od 5. do 16. julija. Prednost ima osebje, ki poučuje na šolah s slovenskim učnim jezikom. Informacije na sedežu sindikata na Korzu Verdi 51 v Gorici ob četrtekih med 15.30 in 17. uro (tel. 0481-82613); zainteresirani naj se javijo do 15. aprila.

SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONGORCI IN DIJAŠKI DOM SIMONA GREGORČIČA iz Gorice vabita k vpisu na poletni tečaj angleškega jezika na Malti na priznani šoli European School od English od nedelje, 18. julija (eno ali dvotedenski tečaj) za dijake med 13. in 17. letom starosti, ki se želijo naučiti angleščino ali izpopolniti že pridobljeno znanje; vpisovanje in informacije do 30. aprila pri SLOVIK-u (tel. 0481-530412, www.slovik.org).

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVONJE organizira od 2. do 6. junija avtobusni izlet v Turin; informacije po tel. 340-3423087 ali 329-4006925, vpisovanje ob četrtekih med 17. in 19. uro na sedežu društva v Gabrijah do zasedbe razpoložljivih mest.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da je za avtobusni izlet v Beograd, Vukovar, Novi Sad itd., ki bo do 30. maja do 3. junija, kakor tudi za izlet z letalom na Sriljan, ki bo potekal od 11. do 18. oktobra, še nekaj prostih mest. Vpisovanje na tel. 0481-390688 ali 349-6708562 do zasedbe razpoložljivih mest na avtobusu. Na račun 200 evrov za vsak izlet.

PD ŠTANDREŽ prireja petdnevni avtobusni društveni izlet v Provanso od 21. do 25. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in 347-9748704 (Vanja).

SINDIKAT UPOKOJENCEV CISL prireja izlet v Ljubljano z ogledom botaničnega vrta Arboretum v torek, 27. aprila; informacije in rezervacije na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5/G v Gorici ali po tel. 0481-533321 med 9. in 11. uro ob delavnikih.

UPOKOJENCI Iz DOBERDOBA obveščajo udeležence izleta v Maremimo in na otok Giglio v Toskani od 22. do 25. aprila, da lahko poravnajo stroške za izlet; odhod avtobusa bo ob 6.50 iz Štivana s postanki ob 7. uri v Jamljah, ob 7.10 na Poljanah, ob 7.15 in Doberdobu in 7.30 pri piceriji Al Gamero v Ronkah; na razpolago je še nekaj mest; informacije po tel. 380-4203829 (Milko).

7. POHOD V ORGANIZACIJI DRUŠTVA VIPAVA PO SLEDEH PRVE SVETOVNE VOJNE bo potekal v okolici Devetakov v nedeljo, 18. aprila, z zbirališčem ob 8.45 pred gostilno pri »Miljotu« pod kamnolomom pri Devetakah; informacije po tel. 328-2180158.

SPDG prireja v nedeljo, 18. aprila, izlet na Jelenk (1107 m) nad Spodnjo Idrijo. Predvidevajo 2 ure in pol lahke hujje do vrha in približno 3 ure krožne poti po Idrijskih Knicah ter sestop v dolino Kanomlje - vmes postanek v planinskem domu. Zborno mesto na parkirišču pri Rdeči hiši ob 7. uri; informacije na boris@kinoatelje.it ali po tel. 339-7047196.

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure. **DRUŽBA ROGOS** prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu v petek, 16. aprila, ob 19. uri mesečno srečanje Znanost na krožniku. Gost večera bo Silvija Battistella, ki bo vodila predavanje na naslovom Soška postrv: ogrožena vrsta; informacije na info@rogos@gmail.com ali po tel. 333-4056800.

KD OTON ŽUPANIČ vabi vse pustarje, ki so se pridružili štandreškemu pustnemu vozu na povorki v Sovodnjah ter na koledovanju po vasi na pustno večerjo, ki bo v petek, 16. aprila, ob 19.30 v prostorih kulturnega doma Budal na Piločcu. Zabavale bodo Marta, Breda, Malvina in Nataša z igro Praznovanje štirih sklerotičnih upokojenk.

ČISTILNA AKCIJA OČISTIMO BREGOV SOČE bo potekala v nedeljo, 17. aprila, v okviru pobude »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«. Turistično društvo Solkan v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan vabi na zbirno mesto v Solkanu pri Kajakaškem centru ob 10. uri. Zaključek bo ob 14. uri pri osteriji Žogica; informacije po tel. 00386-41974588, www.solkan.net.

15. KAJAKAŠKI SPUST PRIJATELJSTVA po Vipavi bo v nedeljo, 18. aprila. Zbirališč bo od 10. ure dalje pri jezu v Renčah, kjer bo po vpisu in pripravi čolnov start ob 11. uri. Kolona veslačev bo med potjo obiskala Bilje, Orehovlje, Miren in Rupo ter doseglj Gabrje, kjer bo cilj. Plovila bodo pristajala med 14. in 15. uro. Spust ni temeljno značaj; organizatorji iz KK Šilec in ŠD Partizan priporočajo udeležencem, naj imajo nepotopljive čolne, na sebi rešilne jopiče, na glavi pa zaščitne čelade. Veliki gumenjaki za Vipavo niso primerni.

SPDG sklicuje redni letni občini zbor v petek, 23. aprila, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici. **FOTOGRAFSKI NATEČAJ** z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jezikov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba oddelati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, europa@provincia.it.

Snovanja

2010
SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL
Drevored XX. septembra, 85 - Gorica
tel / fax +39 0481 532163 / info@emilkomel.eu / www.emilkomel.eu
ARSATELIER MEDIANORDNI CENTR ZA GLASBO IN UMETNOST
Drevored XX. septembra, 85 - Gorica
tel +39 0481 547569

1	GORICA	4	GORICA, GRAJSKO NASELJE
	KC LOJZE BRATUŽ		OVRANA POKRAJINSKEGA MUZEJA
	17. APRILA OB 17. URI		SOBOTA, 8. MAJJA OB 20.00
	MI SMO POMLAĐ		GLASBA V TOČKAH
	Pojejo in igrajo:		Uspešni učenci nam predstavijo glasbene uspehe s tekmovanjem in revij 2010
	OPZ Glasbene matice iz Ljubljane		
	Učenci Centra E. Willems iz Ljubljane		
	Otraci »Hiše Montessori« iz Bilj		
	Učenci tečajev Do Mi Sol,		
	OPZ in instrumentalna skupina		
	SCGV Emil Komel - Gorica		
2		5	KRMIN, ENOTEKA
			PETEK, 21. MAJJA OB 21. URI
			NOCHE DE MUSICA Y VINO
			Martina Gereon, Franjo Reja, kitara
			Tatjana Donis, harfa
			Francesco Gavosta, tolkal

NAŠ POGOVOR - Nekdanji trener in TV komentator Massimo Giacomini

Zgrešene izbire Juventusa in Udineseja

Inter-Roma in Inter-Barcelona 50:50 - Triestina se bo rešila - Slovenija lahko preseneti

Massimo Giacomini, dekan nogometnih trenerjev iz naše dežele (in tudi komentator na TV Koper-Capodistria), vsakič rad vedno pokramlja z nami. Tokrat smo se pogovarjali o A-ligi, ligi prvakov, B-ligi in dotaknili smo se tudi bližnjega svetovnega prvenstva, ki bo čez manj kot dva meseca v Južnoafriški republiki. 70-letni Giacomini, ki je nekoč igral in treniral pri Udineseju, Triestini, Milanu in Bresciji (igral je še za Lazio in Genoo, sedel pa je na klopeh več klubov), zdaj pa je odgovoren za mladinski in šolski sektor pri državnih nogometnih zvezah, je bil kot vedno zgovorjen in iskren.

V A-ligi ima Roma točko prednosti pred Interjem. Kdo je favorit za »scudetto«?

Do konca prvenstva morajoigrati še pet tekem. Favorita ni. Lahko zmagajo tako Milančani kot Rimljani. Še do pred nekaj tedni ne bi stavl niti evra, da bi Roma prehitela črno-modre, ki imajo najbolj kvalitetni izbor igralcev na Apeninskem polotoku. Tovrstni razplet je za ljubitelje nogometa dobrodošel. Prvenstvo je znova bolj zanimivo in privlačno.

Kaj pa Milan?

Tudi Milan ima teoretične možnosti, da zmaga prvenstvo. Leonardi varovanci so v zadnjih krogih zamudili nekaj dobrih priložnosti in lahko bili bili celo prvi na lestvici. Milan se mora najprej zbrati, saj je igral v zadnjih krogih precej zmedeno.

Inter se bori na več frontah, tudi v ligi prvakov in državnem pokalu. Ali bi to lahko bilo preobremenjujoče za Mourinhove varovance?

Lahko bi jim povzročalo kako preglavico, čeprav je portugalski trener zelo izkušen. Ne bo se pustil presenetiti. Navsezadnje je tudi izjavil, da bi rad osvojil »trojček« (prvenstvo, pokal in liga prvakov). Interjev trener ima na razpolago dovolj kakovostnih igralcev, da lahko igra na več frontah. Se nekaj bi rad dodal ...

Prosim.

Inter ima letos zelo homogeno skupino. Ko je moštvo v težavah, vsakič reagira in se pobere. Take lastnosti imajo le zmagovita moštva.

To ne velja za Juventus.

Pri Juventusu so pred začetkom sezone naredili cel kup napak. Pravzaprav so napake začeli delati že v lanski sezoni, ko so zamenjali trenerja Ranierija. Takih potez nismo bili navajeni videti pri tako uglednem klubu, kot je Juventusu. Nato so letos »odzagali« Ferraro. Na zatožno klop pa bi moral tisti, ki je vodil kupoprodajno borzo. Najeli so nekaj igralcev, ki niso na nivoju. Po drugi strani pa niso valorizirali nekaterih mladih nogometnika.

Ali bo Udinese dosegel obstanek?

Prepričan sem, da se bodo rešili. Tudi v Vidmu so pred začetkom sezone naredili nekaj napak. V celoti so potrdili lanske igralce in dejansko niso najeli nikogar. Še zdaleč ne podpiram totalnih revolucij in sprememb ekipe, vseeno pa bi morali moštvo dodati vsaj štiri ali pet novih igralcev. To so storili tudi pri Interju, čeprav so imeli že dobro ekipo. Udinese je po nekajtedenski krizi reagiral, kar smo tudi vsi pričakovali.

Ali bo pozitivno reagirala tudí Triestina?

Upam, da bo. Triestina ima moštvo, ki se lahko brez večjih težav reši v B-ligi. Doslej so imeli veliko težav s poškodbami. Odsotni so bili

Nekdanji trener Massimo Giacomini (na posnetku zgoraj) bi italijanskemu selektorju Marcellu Lippiju predlagal, naj na SP v JAR pokliče tudi Interjevega napadalca Maria Balotelliya (desno)

ANSA

ključni igralci, ki so prepotrebni za tržaško ekipo. Rezervni igralci bi se bržkone s težavo izkazali tudi v nižjih ligah. Triestina se mora zgledovati po Udinezu. Zdaj pričakujem reakcijo in dve ali tri zaporedne zmage Tržačanov.

Liga prvakov: Inter ali Barcelona?

V odstotkih? 50:50.

Barcelona torej ni izraziti favorit?

Ne. Inter je fizično zelo dobro pripravljena ekipa in tudi igralci so na nivoju. Pri Barceloni bo odsoten Iniesta, ki je zelo pomemben člen ekipe. Inter bo moral dobro paziti na Messija. Nanj bi postavil dva igralca. Morali bodo obenem prestreči čim več žog. Messi ni nevaren le brez žoge.

Čež manj kot dva meseca se bo v JAR začelo svetovno prvenstvo.

Ali se bo Lippi premislil in bo izbiral druge igralce, tiste ki so v boljši formi?

Ne, Lippi je tako prepričan v svoje izbire, da bo enostavno potrdil dosedanjo zasedbo.

Vključno z Juventusovimi obrambnimi igralci?

Tako je. Čeprav je SP posebno poglavje. Igralcu bodo bolj motivirani in do takrat se bodo tudi psihološko pripravili. Če bi bilo SP maja, bi Italija bržkone izpadla že v fazu skupin. Nekateri igralci so res v slabih formah. Cannavaro, Pirlo, Camoranesi in še bi lahko našteval. Lippi ima moreče še kak dvom v napadu. Prepričan pa sem, da ne bo poklical Amauri, ki igra res slabo.

Če bi lahko predlagal Lippiju kakega mladega nogometnika ...

Jih je kar nekaj. Criscito od Genoee, pa Acquafresca tudi od Ge-

noee. Predlagal bi tudi Balotelli, ki je pravi talent, čeprav mora še dozoret.

Dobro poznate tudi slovensko representanco.

Za Slovenijo je že lep uspeh, da se je uvrstila na SP. Slovenija pa lahko preseneti, saj bi jo lahko kaka representanca podcenjevala. Selektor Kek ima zelo homogeno moštvo. Igranje v representanci je za večino slovenskih igralcev maksimum. Obenem ima Kek tudi nekaj tehnično solidnih igralcev, začenši z vratarjem Handanovičem, Goričanom Birso, Novakovičem, Korenom in še bi lahko naštevali. S fanatično borbenostjo, dobro fizično pripravo, disciplinirano igro in s kančkom sreče se lahko Slovenija uvrsti tudi v osmino finala, kar bi bil za malo republiko res zgodovinski dogodek.

Jan Grgić

NOGOMET - Rezultatov pa ni

Real bi zapravil še 200 milijonov

MADRID - Florentino Perez, predsednik španskega nogometnega prvoligaša Real Madrida, je napovedal, da namerava v poletnem prestopnem roku za okrepitve zapraviti okoli 200 milijonov evrov, piše španski športni dnevnik Marca. Na vrhu seznama najbolj zaželenih okrepitev je vezist Valencie in španske reprezentance, 24-letni David Silva. Perez je za prihod Silve pripravljen odštetiti tudi 25 milijonov evrov.

Real zanima tudi 18-letni brazilski napadalec Neymar da Silva iz Santosa; njegov prestop pa naj bi bil vreden okoli 30 milijonov. Predsednik Realja ob tem meri še na Wayna Rooneyja (Manchester United), Francka Riberyja (Bayern), Cesca Fabregasa (Arsenal) in Edena Hazarda (Lille).

Lani je Real Madrid za okrepitve zapravil kar 265 milijonov evrov in v klub pripeljal osem novih igralcev, največji del tega denarja pa je bil namenjen prestopoma Cristiana Ronaldu (94 milijonov evrov) in Kakaja (65).

A kljub okrepitvam je Real letos že izpadel iz lige prvakov, v domačem prvenstvu pa je v boju za prvaka v minulem krogu na svojem stadionu Santiago Bernabeu z 0:2 izgubil proti Barceloni, ki je tako ušla na tri točke prednosti in naredila velik korak proti novi prvenstveni zvezdici.

Slovenski pokal

Izida prvi polfinalnih tekem nogometnega Hervis pokala Slovenije: Nafta - Domžale 1:1 (1:0); Maribor - CM Celje 4:1 (2:0)

Proti Srečku Katancu

ALŽIR - Nogometna reprezentanca Alžirije, ki se bo na svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki merila v skupini z Anglijo, ZDA in Slovenijo, se bo v okviru priprav pomerila z reprezentanco Združenih arabskih emiratov, nad katerimi bdi slovenski trener Srečko Katanec. Alžirci bodo proti ekipi ZAE v Nürnbergu zigrali 5. junija.

BOKS - Kličko izzval Haya

»Pred mano ne moreš pobegniti«

BERLIN - Svetovni prvak v težki kategoriji po verzijah IBF in WBO ukrajinski boksar Vladimir Kličko je vrgel rokavico nosilcu šampskega pasu v težki kategoriji po verziji WBA Britanu Davidu Hayu. Kličko je javno pozval Britanu, da bi se pomerila v ringu.

«Pripravljen sem! Na kaj še čakaš?» se glasi poziv Ukrajincev. «David, pred mano ne moreš pobegniti in moraš se z mano pomeriti, če želiš, da te spoštujejo,» poziva Kličko britanskega boksa.

Štiriintridesetletni Kličko Britanu ne pozabi omeniti, da je v preteklosti že dvakrat izzval oba brata Kličko na dvoboj in »zdaj je pravi trenutek, da se to tudi uresniči.«

Britanski boksar David Haye je 3. aprila ubranil naslov boksarskega svetovnega prvaka v težki kategoriji po verziji WBA Britanu. Haye je v Manchestru v uvodnih devetih rundah kar štirikrat na tla poslal 38-letnega ameriškega izzivalca Johna Ruizza. Ameriška ekipa je nato dvoboj predala in simbolično v ring vrgla brisačo. Devedesetletni Haye je naslov prvaka os-

Vladimir Kličko

ANSA

vojil novembra, ko je v Nemčiji premagal ruskega velikana Nikolaja Valujeva.

Haye, čigar cilj je združiti vse naslove (to bi mu uspelo, če bi premagal brata Kličko - Vladimira in Vitalija), pa je v karrieri dobil 24 od 25 dvobojev.

Ukrainški boksar Vladimir Kličko je naslov svetovnega prvaka v težki kategoriji po verzijah IBF in WBO ubranil marca v nemškem Düsseldorfu, njegov izzivalec je bil Američan Eddie Chambers.

Vitalij Kličko je nosilec naslova boksarskega svetovnega prvaka v težki kategoriji po verziji WBC.

KOŠARKA - Po porazu proti Margheri in zmagi San Danieleja

Jadran Qubik na robu prepada

Jadran Qubik caffè - Ladurner Marghera 62:73 (18:15, 32:32, 44:53)

JADRAN: Slavec 8 (-, 1:2, 2:4), S. Ferfoglia (-, 0:4, -), Marušič (-, 0:5, 0:1), Franco 14 (-, 1:2, 5:7), Semec 3 (1:2, 1:1, -); K. Ferfoglia 8 (-, 1:7, 2:3), Ban 19 (4:4, 6:8, 1:7), Sosić 3 (-, 0:2, 1:1), Malalan 6 (2:2, 2:5 -), Coco 1 (1:2, 0:4, 0:1), trener Peter Brumen.

Jadran Qubik caffè je na predzadnjem domaćem nastopu izgubil proti četrtouvrščeni Margheri. Ob porazu je z drugih igrišč prišla neugodna novica o tesni zmagi San Danieleja proti Benetkam. Furiani so tako rešili pred neposrednim izpadom: Brumnovi varovanci za njimi zaostajajo kar za štiri točke, na račun porazov v obeh medsebojnih spopadih pa jih ne morejo več prehiteti. Edini nasprotnik, ki lahko na papirju še nazaduje namesto Jadranu je tako Spilimbergo, ki pa bo povratak tekmo proti Montebelluni igral šele danes ob 21.15. Ob zmagi Graphistudia bi Jadranu pretil neposredni izpad, če bi Spilimbergo nato zmagal eno od dveh preostalih tekem. Tudi ob porazu edinega preostalega neposrednega nasprotnika v boju za obstanek, bi morali jadranovci ciljati na zmago na naslednjih dveh tekma v gosteh v Montebelluni in doma proti Pordenonu.

Sorazmerno maloštevilno občinstvo je v sicer že hladni telovadnici čakala še hladnejša prha že v uvodnih minutah. Po treh minutah je bil izid na svetlobni tabli zgovorni 0:10. Marghera je s hitrim kroženjem žoge povsem nadigrala domačina, ki so v napadu igrali precej zmedeno. Prvi koš je bila Francova trojka sredi četrte minute, Jadranov veteran pa je nato zadel še dober meter za črto 625 centimetrov v polprotinapadu. S koši Bana in trojkama Franca (tretja - brez napake - v tem delu) in Kristijana Ferfoglie se je Jadran približal in šestintrideset sekund pred koncem četrte tudi prvič povedel (16:15). Na začetku drugega dela je bilo stanje dalj časa izenačeno (20:20), saj sta ekipi precej gresili. Jadran celih pet minut ni dosegel niti točke, sušo v napadu pa je zaključil Peter Sosić s trojko iz kota. Za tem pa je v četri minuti Ban dosegel šest točk, sicer tudi po zaslugu tehnične napake gostov. Razlika se je tako nenadoma povečala na šest pik (29:23), z naivnimi napakami pa so jadranovci kmalu zapravili prednost. Za zadnje izenačenje je poskrbel Alen Semec izza črte prostih metov po izteku prvega polčasa. Po glavnem odmoru so gostje takoj pritisnili na plin in z delnim izidom 8:0 odločno prevzeli vodstvo. Razlika med ekipama je nato močno nihalila med tremi in desetimi točkami: ekipi sta izmenično dosegali serije košev in napak. V triintrideseti minutah je že kazalo, da bodo gostje visoko slavili (44:57), Jadranovci pa so se nenadoma predramili v napadu in v minutah in pol razpolovili zaostanek (52:58), po dveh pa ga zmanjšali na pet pik (55:60). Po naivnem Banovem prekršku v napadu so gostje do-

Peter Brumen po tekmi ni bil jezen, je pa zmajeval glavo zaradi skromnega učinka moštva v napadu

KROMA

segli delni izid 5:0, ki ga je takoj izničil Christian Slavec s košem in trojko. S košem in pridobljeno žogo Malalan so jadranovci zaostajali za tri pike (62:65) z žogo v roki. Žal so jo zapravili in v poslednjih treh minutah nanizali serijo izgubljenih žog in zgrešenih metov. Gostje so sredi zmede (tudi sodniškega para) obdržali mirnejo kri in povsem zasluženo slavili.

»Če na domaćem igrišču ne uspemo doseči 70 ali več točk, ne moremo pricakovati zmage. Nisem jezen, povhvalil bi igralce, v kolikor so garali v obrambi, košarka pa je sestavljena iz napada in obrambe. V napadu tokrat ni šlo in če ne dosežeš košev ni mogoče zmagati,« je po četrttem porazu na Jadranovi klopi izjavil trener Brumen. (M.O.)

Ostali izidi: Virtus UD - San Vendemiano 67:76, San Daniele - Gemini Venetia 71:70, Oderzo - Rovigo 74:62, Caorle - Pordenone 75:59, Codroipo - Nuova Pall. Gorizia 74:66, Padova - NBU Videm 78:77, Montebelluna - Spilimbergo bo danes.

Vrstni red: Pordenone 44, Caorle 38, Pool Venezia in Marghera 34, Codroipo 32, San Vendemiano 30, NBU, Padova in Oderzo 28, Rovigo 26, Montebelluna in NPG 24, Virtus UD 22, San Daniele 20, Spilimbergo 18, Jadran Qubik Caffe' 16. (Montebelluna in Spilimbergo s tekmo manj)

Prihodnji krog (18.4.): ob 18.00 NPG - Spilimbergo, NBU - San Daniele, Montebelluna - Jadran Qubik Caffe', Pordenone - Padova, Rovigo - Virtus, Marghera - Codroipo, San Vendemiano - Caorle, Gemini VE - Oderzo.

OTROŠKA TELOVADBA - Center Melanie Klein v sodelovanju z ZSŠDI

Uspela zaključna prireditev »Spoznavajmo telo in naše gibek«

Udeleženci zaključnega nastopa

Ob koncu marca se je v otroškem vrtcu na Općinah zaključil tečaj motorike, ki ga je Študijski center Melanie Klein letos tam prirredil prvič. Tečaj z naslovom »Spoznavajmo telo in naše gibek« prireja društvo v sodelovanju z ZSŠDI-jem že devet let, namenjen pa je otrokom iz vrtcev in prvih razredov osnovnih šol. Pobuda je na Tržaškem deležna velikega odziva, saj se za tečaj vsako leto običajno odloča 13 vrtcev, letos pa so tečaj izvedli tudi na Goriškem.

Tečaj spodbuja celostni razvoj otroka, njegovo telesno in duševno rast, mu pomaga odkrivati telesne zmogljivosti in premostiti morebitne težave, ki se lahko pojavijo pri zaznavanju prostora, časa, ravnotežja, ritma in pri predstavi ter dojemaju lastnega telea. Pri doseganju teh ciljev voditelji tečaja vrednotijo in razvijajo darove in nagnjenja, ki jih vsak otrok ima v sebi.

Pri otrocih iz vrtcev gre pozornost tudi vadbi koordinacije in utrjevanju osnovnih gibov in znanja, kar bodo malčki potrebovali v osnovni šoli. Otrok dojema motorične vaje v glavnem preko igre, uči pa se tudi oblik, ki

ga bodo pripeljale do lažjega spoznavanja črk in do dobrega posluha za ritem, kar bo preprečilo morebitne težave pri branju.

Profesor Bernard Hrovatin je malim ovskovalcem openskega otroškega vrtca Čok predstavil igre za socializacijo, vaje, tekmovanja in sprostitvene vaje. Pri večini iger in vaj so otroci uporabljali pripomočke in igrala, kot so žoge, kiji, palice, diski, obroči, hodulje, disk za ravnotežje, padala itd. Velikokrat je za poprestitev in razvoj ritmičnih sposobnosti uporabljal tudi glasbo.

Na programu so bile še vaje in igre za razvoj otrokovega smisla za orientacijo in razumevanje pravil in tudi aktivnosti, ki v otroku vzbujajo samoiniciativno in avtonomno razmišljajne.

Na zaključnem srečanju so se otroci med drugim preizkusili v barvanih in mehkih poligonih, ob koncu tečaja pa so v dar dobili veliko psihomotorično žogo.

NOGOMET

Elitna liga, zaostala tekma: Ri-

Devinovi veterani na »velikem veleslalomu« v San Pellegrinu

Letošnja smučarska sezona se je za najmlajše in mladince pri SK Devin končala ob Veliki noči.

Masterji pa še niso pospravili smuči in prav prejšnji konec tedna, je manjša skupina odšla na Prelaz San Pellegrino, kjer se je v soboto odvijal »veliki veleslalom«, tekma ki privablja številne ljubitelje zimskega športa. To je kar 3,6 km dolga proga, na katero je bilo postavljenih 70 vrat. Na tekmo se je prijavila skupina štirih masterjev in trener Aleš Sever. Uvrstili pa so se takole: v kat. A 3 je bil Alessandro Corbatto na 5.mestu, v kat. A2 je Claudio Škerk pristal na 8.mestu, v kat. A1 je bil franco Parmesan na 3. Mestu, medtem ko je Marzio Farinelli zaradi padca odstopil. Aleš Sever je tekmoval v kat. Seniores in se uvrstil na 4. Mesto.

Glede na zimske razmere teh dni, se bodo Devinovci podali še na nekatere tekme na Prelaz Rolle, kjer napovedujejo udeležbo na sobotnih dveh veleslalomih in prav tako na dveh nedeljskih veleslalomskih preizkušnjah.

KOLE SARSTVO

Ivo Doglia zmagal, Komac tretji

Na ljubiteljski kolesarski dirki v kraju Reana del Rojale, eni najbolj zahtevnih v deželi, je v kategoriji supergentlemen osvojil 1. mesto Ivo Doglia, kolesar in predsednik tržaškega kluba Team Eppinger Saab. V sprintu je premagal nekoč solidnega slovenskega kolesarja Janeza Zatkotnika. Pri članih je Andrej Komac (Team Eppinger) zasedel odlično 3. mesto. Tudi ostali društveni kolegi so dobro kolesarili: Jani Prešeren je bil 12., Walter Hubner 14., Danijel Gregor pa 17.

Maja dirka po FJK

Od 5. do 9. maja bo v naši deželi tradicionalna kolesarska dirka po FJK. Uvodna etapa bo v Gorici s ciljem v Fagagni. Sedile bodo etape od Codroipa do Pordenona, od Maniaga do Fornija di Sopra, od Srla Terme do Forgarie/Prat, zadnji dan pa od Casarse do Vidma. Drija vsebuje enajst letečih ciljev in devet gorskih nagrad. Prošnjo za nastop na dirki je vložilo kar 60 moštev, od teh je polovica tujih, organizator pa bo moral med njimi izbrati 25 moštev. Pravijo, da bodo prednost dali tistim moštvom, ki se bodo prijavila s povprečno najmlajšimi kolesarji (od letnika 1982 do letnika 1991). Vsaka ekipa bo lahko štela letos šest kolesarjev. Lani je dirko osvojil Gianluca Brambilla, ki je b v letošnji sezoni prestolil med profesionalce, tekmuje namreč za moštvo Colnago Csf Inox.

Rivignano - San Luigi 2:2

POHODNIŠTVO - 23. Memorial Mirka Škabarja

V sončnem, a mrzlem vremenu

Letos se je zbralo 117 pohodnikov, prišli pa so tudi iz Slovenije

Že 23 let poteka na aprilsko nedeljo po Veliki noči Pohod od Praprota do Repna, ki ga prirejata SK Devin in Razvojno društvo Pliska kot Memorial »Mirko Škabar«. Že zgodaj zjutraj so se v Praproto zbrale posamezne skupine za štirinjni pohod, ki poteka na obeh straneh meje z vzhodnoma na sv.Lenart in Volnik ter s spustom do Repna, kjer je v koči pri Rupi družabnost s kosiom in nagrjevanjem.

Letošnji pohod je zaznamovalo lepo sončno, a nekoliko mrzlo vreme, z raho burjo, idealne razmere, ki so nudile tudi enkraten pogled na prebujočo se naravo in tudi razgled na oddaljeno pokrajino je potešil vse pohodnike.

Letos se jih je zbralo kar 117 iz naših krajev, pa tudi iz Ljubljane in osrednje Slovenije. Bilo jih je res nekoliko manj kot pri prejšnjih izvedbah in čeprav so organizatorji razdelili številna vabilia tudi otroškim in mladinskim skupinam, smo našeli bolj malo mladih obrazov.

Pohod je dolg približno 17 km in prvi, ki je prišel na cilj, je bil predsednik SK Devina Dario Štolfa. Sledili so mu tudi ostali izkušeni planinci, zadnji pohodniki pa so hodili skoraj 5 ur.

V Koči pod Rupo v Repnu je vse udeležence čakalo kisilo in pijaca.

Nato pa so organizatorji poskrbeli za bogat srečolov, ki je osrečil marsikaterega z lepimi nagradami, kot so nahrtbni, pohodne palice, kolo sira ter razna pohodniška in zimska oprema. Ko vsako leto je bilo na vrsti tudi bogato nagrajevanje s pokali in priznanji. Pokale so prejeli najstarejša udeleženca Marija Čok, najstarejši udeleženec Marcello Bertocchi, najmlajša udeleženka Veronika Bordon, najmlajši udeleženec Alessandro Hervat ter planinska skupina SK De-

vin-ŠZ Sloga kot najštevilčnejša skupina.

Nekateri udeleženci so prejeli marmornati izdelek za 9 opravljenih pohodov, za 18 opravljenih pohodov so z lepo plaketo nagradili Eldo Marušič in Marčelo Brščak.

Na koncu pa še zahvala vsem, ki so pripomogli k uspehu pohoda, ženskam za odlično pripravljenje jedi, Aljoši, ki je zelo dobro označil stezo ter predvsem neutrudnemu Frančku Briščaku, ki si vsako leto prizadeva za čimboljši potek tega planinskega srečanja.

BALINANJE - Turnir B-kategorije

Velik uspeh dvojice Tenze-Skupek

Na nedeljskem tekmovalju B-kategorije, ki ga je v kraju Fiume Veneto pri Pordenonu organiziral domači Fortitudo (ekipa je v letošnjem prvenstvu C-lige nastopala v skupini z Gajo) sta slovenska predstavnika Dario Tenze in Zdravko Skupek v dresu Portualeja (v zamejskem prvenstvu branita barve zgornjega Krasa) dosegla po vsej verjetnosti največji dosedanji uspeh zamejskega balinanja.

V ostri konkurenči 77 dvojic iz Furlanije Julisce krajine in Veneta sta namreč dosegla izjemno drugo mesto. Za Skupko se letošnja sezona ni mogla začeti na boljši način, saj je po lanskem napredovanju v elito deželnega balinanja že v krstnem nastopu opozoril nase. Za izjemni uspeh pa ima veliko zaslugo tudi Tenze. Na napornem tekmovalju sta »pristanščnika« skupno odigrala kar 7 srečanj (žreb namreč jima ni bil naklonjen), na balinarskih stezah pa sta preživele več kot 10 ur. V polfinalu sta z gladkim 11:3 premagala njuna dobra znanca Taddea in De Luco (Villarespa). Izčrpana sta bila nato v finalu že na pragu senzacije, saj sta 12 minut pred koncem že vodila z 8:4 nato pa prvič v teku dneva odpovedala po vsej črti, tako da sta ju nasprotnika dohitela tik pred ciljem, in se še drugič rešila z balinčkom in nato zasluženo zmagala z 9:8. Kljub porazu pa sta bila Tenze in Skupek presrečna za povsem nenadejan, a več kot zaslužen uspeh. (Z.S.)

AMATERSKI ŠPORTNI KROŽEK KRAS sklicuje v petek, 23. aprila, 48. redni občni zbor, ki se bo vršil v Športno-kulturnem centru v Zagroniku ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Otvoritev občnega zabora; 2. Izvolitev delovnega predsedstva in komisij; 3. Poročilo izvršnega in nadzornega odbora; 4. Pozdravi in razprava; 5. Odobritev poročil in finančnih dokumentov; 6. Izvolitev sveta delegatov in nadzornega odbora; 7. Razno.

JADRALNI KLUB ČUPA avabi vse člane na 38. redni občni zbor v petek, 23. aprila, v dvorani Zadružne kraške banke, Ul. Ricreatio 2 - Općine, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Otvoritev - poimenovanje organov občnega zabora; 2. Poročila upravnega in nadzornega odbora, odobritev obračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010; 3. Razno.

AŠD BREG obvešča, da bo redni Občni zbor potekal v petek 23. aprila 2010 ob 20 ur v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v prostorijah Sprejemnega Centra v Boljuncu. Dnevni red: 1. Otvoritev Občnega Zabora 2. Poročilo predsednika 3. Poročilo sekcij 4. Poročilo blagajnika 5. Poročilo nadzornega odbora 6. Odobritev finančnega stanja 7. Pozdravi 8. Razno. Vabljeni!"

ZDRAUŽENJE SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI sklicuje 39. redni občni zbor v četrtek, 22. aprila 2010 ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu SKRD Jezero v Doberdalu, ul. Roma 24.

SPDT MLADINSKI ODSEK prireja v nedeljo, 18. aprila avtobusni izlet v Rezijo. Ogledali si bomo muzej brusačev, obiskali informativni center parka Rezije in prehodili Ta Lipa Pot. Izlet je namenjen družinam z otroci, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali naši člani. Avtobus bo odpeljal iz trga Oberdan ob 8.00, povratek je predviden ob 19.00, vedno na trgu Oberdan. Za informacije in prijave pokličite Katjo na tel. 3385953515 ali Franca na tel. 3384913458.

PLANINSKI SVET

Mladinski odsek SPDT

Mladinski odsek Slovenskega planinskega društva Trst prireja v nedeljo, 18. aprila 2010 avtobusni izlet v Rezijo. Izlet je namenjen predvsem družinam z otroki, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali člani. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 8.00 ur in ob 8.15 iz Sesljanja. Najprej se bomo popeljali v Solbico, kjer si bomo ob strokovnem vodstvu domačega vodiča, najprej ogledali Muzej brusačev. Nato se bomo podali na planinski sprehod po poti, ki so jo domačini poimenovali Ta Lipa put. To je izredno lepa, za vse primerna in zanimiva pot, ki se razpreza po stezah okoli vasice in vodi po predelih neobičajne lepote in bogate tradicije, prežete s posebno zgodovino in gorsko kulturo. Nazadnje se bomo ustavili še na Ravencu, kjer bomo obiskali informativni center Naravnega parka Julijskih Predalp. Povratak je predviden za 19.00 ur.

Izlet je veljavlen za dodelitev planinskih značk. Otroci naj ne pozabijo planinskih knjižic. Kdor jo nima, jo prejme na izletu. Obvezna oprema: gozarji, nahrbniki, vetrovka ali bunda, primerne dolge hlače, topel pulover, zmerno količno hrane in pijače, zložljivi dežnik, vrečka za smeti.

Za informacije in prijavo pokličite na tel. št. 3385953515 (odgovarja Katja) ali mladinski@spdt.org. in na št. 3384913458 (Franc).

Plezanje v Paklenici

Sedemčlanska skupina članov AO SPDT je velikonočne praznike preživelu v hrvaškem plezališču v Paklenici. Odpotovali so v četrtek, 1. aprila, vrnili pa so se v ponedeljek, 5. aprila. S prijatelji iz Slovenije so se preizkusili v različnih sektorjih na eno- in večraztežajnih smereh različnih težavnostnih stopnij. Med najzanimivejšimi je bila večraztežajna smer Osrednji Kamin (170 m), ki je sicer redko opremljena, plezalcem pa je ponudila razgled na Paklenico, vse proti Velebitu in turi do morja. Prelezali so tudi Sotesko smer z varianto Trik (120 m), ki je bila precej zahtevna, tehnična in psihično zahtevna zaradi izpostavljenosti.

Večnedvni izlet je bil nasploh zelo uspešen. Vreme je bilo plezalcem naklonjeno, družba in živahnost pravi za ne-pozabno izkušnjo.

Prijateljstvo brez meja

Srečanja in prijateljevanja s sorodnimi društvi so vedno prijetna. Predsta-

Udeleženci velikonočnega izleta SPDT (desno) in plezalnega mitinga v Paklenici (spodaj)

vljajo pa tudi veliko obogatitev, saj nudijo priliko za ustvarjanje novih prijateljskih vezi, za utrijevanje bežnih poznanstev in poglabljvanje starih prijateljstev. Skupni izleti, po sicer poznanih gorah, pa nudijo priložnost za spoznavanje manj obiskanih poti ter skritih, največkrat najdragocenijih koticzkov gorske narave, ki jih poznajo le domačini.

V soboto, 24. aprila 2010 bo že peto srečanje planincev, ki živimo v treh različnih državah ob Jadranu in sicer: planincev K.D. Bazovica z Reke, članov P.D. Snežnik z Ilirske Bistrici in tržaških planincev, članov Slovenskega planinskega društva iz Trsta ter planinskih sekcij Športnega društva Sloga in Smučarskega kluba Devin, poimenovano Srečanje brez meja.

Gostitelji letosnjega srečanja so slovenski planinci, ki živijo na hrvaškem.

Skupno se bomo podali na Platak.

Izletniki bodo lahko izbirali med daljšo in zahitnejšo potjo ter manj napornim pohodom.

Slovenko planinsko društvo Trst se bo na srečanje podalo z društvenim kombijem.

Za prijave in informacije pokličite na tel. št. 040/220155 (odgovarja Livio B)

ali na tel. št. 040/ 413025 (Marinka).

Pet promilov

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča svoje člane in prijatelje, da lahko tudi letos ob izpolnjevanju davčnih obveznosti (prijave obr. 730 ali Unico za fizične osebe) namenijo pet promilov davka Irpef društvu, s tem, da v prilogi B obrazca 730 ali v prilogi C obrazca Unico v temu namenjen oddelku vpišejo dav-

čno številko SPDT (C. FISC. 80022480323).

V naprej se zahvaljujemo vsem za zavezanost društva in za pomoč. Posebna zahvala vsem, ki so že v prejšnjih letih na tanačin podprli društveno delovanje.

Velikonočni izlet SPDT

Navada je da pri SPDT na velikonočni ponedeljek organiziramo »pomladanski izlet«. Tudi letos, čeprav ob malo muhasteru vremenu, se nas je zbralo lepo število planincev. Od spomenika v Križu, smo se odpeljali preko mejnega prehoda Gorjansko, do Pliskovice. Pri Kovačevi domačiji nas je čakal domačin in vodnik Drago. Naš pohod se je začel skozi

vas, do «Evropskega latnjaka», kjer vodič nam je razložil nekaj značilnosti te kraške vasi, znane predvsem po teranu. Pot nas je peljala skozi gozd, mimo kalov in naravnih znamenitosti. Pohod je trajal slabe tri ure, kateri se je zaključil pri Kovačevi domačiji, kjer seveda ni majkalo dobre žlahtne kapljice in veselega vzdušja.

SPDT se lepo zahvali družini Sirca, ki nas je lepo sprejela in pogostila z obilno zakusko, ter našim članicam, ki so privrale odlične velikonočne slasnice. (L.S.)

Vabilo na občni zbor SPD Gorica

Redni letni občni zbor Slovenskega planinskega društva v Gorici bo v petek,

23. aprila v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici, ob 20. uri, v drugem sklicu.

Na skupščini bodo člani upravnega odbora podali poročila o dejavnosti v lanskem letu, odobrili finančni obračun in proračun ter program dela za 2010.

Po dveletnem premoru bodo tokrat na dnevni redu tudi volitve članov novega upravnega odbora in drugih statutarnih organov.

Vabljeni.

Priprave na vsakoletno srečanje planincev

V začetku junija bo na Goriškem potekalo vsakoletno srečanje planincev, članov planinskih društev iz Celovca, Gorice, Trsta, Benečije ter jeseniškega območja in drugih krajev ob meji.

Druženje, ki poteka vsako leto že od leta 1972 do 13. junija, v Opatjem selu, prireja pa ga SPDG v sodelovanju z občino Miren-Kostanjevica.

Prvomajski pohod Tržič-Števerjan

KD Briski grič je pred petimi leti, ob 60-letnici konca druge svetovne vojne in obletnic osvoboditve prvič priredil pohod ob Tržiča do Števerjana, mimo partizanskih spomenikov. V naslednjih letih so se zvrstili pohodi iz Benečije v Števerjan, iz Gonarsa in z Lokvi. Ob letosnjem prvnem maju bodo ciklus pohodov zaokrožili s ponovnim pohodom iz Tržiča v Števerjan. Start bo 1. maja v zgodnjih jutranjih urah pred spomenikom ob vhodu v ladješčino, zatem pa se bodo pohodniki podali v Doberdobje, Jamle, na Palkišče, Poljane in na Vrh, od koder se bodo spustili v Gabrje, obiskali Sovodnje, Peč in Rupo ter nadaljevali pot do gorskega pokopališča, mimo Štandreža v Podgoro ter skozi Pevmo v Števerjan, kjer bo popoldne tradicionalno prvomajsko zborovanje.

V prihodnjih dneh bodo organizatorji sodelovanju s kulturnimi društvimi v raznih krajih, sporočili točen potek pohoda, ki bo celoti trajal kakih deset ur. Posamezni udeleženci se lahko priključijo tudi med posameznimi odseki.

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko Stalno Gledališče**

V soboto, 17. aprila ob 20.30 / Ivan Aleksandrovič Gonačarov: »Oblomov«. / Ponovitve: v nedeljo, 18. aprila ob 16.00.

V ponedeljek, 19. aprila ob 20.30 / Gregor Čušin: »Hagada«. Nastopa gledališče MGL Ljubljana.

V četrtek, 22. aprila ob 20.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«. / Ponovitve: v petek, 23. aprila ob 20.30.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 15. aprila ob 20.30 / Maurizio Micheli in Tullio Solenghi: »Italiani si nasce«. Režija: Marcello Cotugno. / Ponovitve: v petek, 16. in soboto, 17. ob 20.30 in v nedeljo, 18. aprila ob 16.30.

GORICA**Kulturni dom**

Jutri, 16. aprila ob 20.45 / predstava gledališča La trappola iz Vicenze: »Tanto Monsieur?«. Info: 0481 30212.

SLOVENIJA**SEŽANA****Kosovelov dom**

V četrtek, 22. aprila ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plebojevov drugi svetovni vojni, ali tuje hočemo - svojega ne damo.

KOPER**Gledališče Koper**

V petek, 23. aprila ob 19.30 in ob 21.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod musom«. Koprodukcija SNG Nova Gorica.

LJUBLJANA**SNG Drama****Veliki oder**

Jutri, 16. aprila ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«. / Ponovitve: v soboto, 17. ob 20.00, v ponedeljek, 19. in v torek 20. aprila ob 19.30.

V sredo, 21. aprila ob 19.30 in ob 22.35 / William Shakespeare: »Julij Cezar«.

Mala drama

V soboto, 17. aprila ob 16.00 in ob 16.35 / Andrej Rozman Roza: »Kako je Oskar postal detektiv«. **Danes, 14. aprila ob 20.00 in ob 21.00** / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v četrtek, 15. in v petek, 16. ob 20.00 in ob 21.00 ter v četrtek, 22. aprila ob 20.00.

V torek, 20. aprila ob 20.00 in ob 21.20 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

V sredo, 21. aprila ob 20.00 in ob 21.50 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

V petek, 23. aprila ob 20.00 in ob 21.45 / Julijan Barnes: »Prerakanja«.

Mestno gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 15. aprila ob 20.00 / Molieri: »Skopuh«. / Ponovitve: v petek, 16. in v sredo, 21. ob 19.30 ter v četrtek, 22. aprila ob 12.00.

V soboto, 17. aprila ob 19.30 / Bertold Brecht: »Bobni in noči«. / Ponovitve: v ponedeljek, 19. aprila ob 19.30.

V nedeljo, 18. aprila ob 19.30 / Ernst Ingmar Bergman: »Jesenska sonata«.

V torek, 20. aprila ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno prebijenje«.

Mala scena

Danes, 15. aprila ob 20.30 / Kurt Weill in Bertold Brecht: »Hrepenenja«.

V ponedeljek, 19. aprila ob 20.00 / Conor McPherson: »Sijoče mesto«.

V torek, 20. aprila ob 18.00 / Peter Rezman: »Skok iz kože«.

V torek, 20. aprila ob 20.00 / Eric-Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

V soboto, 17. aprila ob 15.00 / Richard Wagner: »Tannhäuser«. / Ponovitve: v nedeljo, 18. aprila ob 15.00.

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 15. aprila ob 20.30 / »West Side Story«. Leonard Bernstein - glasba; Stephen Sondheim - lirika in Jerome Robbins - koreografije. / Ponovitve: v petek, 16. ob 20.30, v soboto, 17. in v nedeljo ob 16.00 in ob 21.00.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

Danes, 15. aprila ob 20.45 / »Le scuole di musica d'Europa«. Nastopa: Scuola Normale Superiore di Pisa.

LIKOVNA UMETNOST - Od jutri do 7. maja v Pilonovi galeriji v Ajdovščini**Razstava del Radka Oketiča Toys**

Eden najvidnejših kraških likovnih ustvarjalcev se predstavlja z akvareli, ilustracijami, grafikami, risbami in aplikativnimi računalniškimi grafikami

Muhastemu vremenu navkljub bodo jutri ob 19. uri v Pilonovo galerijo v Ajdovščini pripeljali razigrano spomladansko vzdušje z otvoritvijo razstave »Toys« Radka Oketiča. Eden najvidnejših kraških likovnih ustvarjalcev, tenkočuten akvarelist, ilustrator, svojevrsten mojster risbe in karikature ter likovni mentor se bo predstavil s svojimi akvareli, ilustracijami, grafikami, humorosatiričnimi ilustracijami, risbami ter aplikativnimi računalniškimi grafikami, ki so tudi sicer temeljni likovne zvrsti njegovega ustvarjanja. Njegovemu likovnemu delu se je posvetila likovna kritičarka Polona Škodič, avtorica besedila v spremljajočem katalogu Radko Oketič: Ilustracije in satira, ki bo na jutrišnji otvoritvi tudi predstavila umetnika in njegovo ustvarjalnost. Razstava bo na ogled do 7. maja 2010.

V sklopu akvarelov je Oketič najbolj zastopan v drži samosvojega krajinarskega slikarstva, vizualno idealiziranega ter prezeta s figuralno metaforiko, čustvenim nabojem in fantazijo, kjer motivno prevladuje kraško primorska pokrajina, prikazana na izviren in zanimiv način - zvesta predmetni realnosti, a hkrati domisljivo razgrajena. »Na tipično stavno dediščino in umetnost starega kamnoseštva gleda iz nenavadnih zornih kotov in perspektiv, kar daje upodobitvam nek poseben čar. V prepletanju pestrosti oblik in sproščene domisljije tako nastajajo dela z bolj ali manj pravljičnim in mističnim nadihom, stekana z vso likovno natancnostjo.« (Škodič, 2010) Spekter upodobitev njemu ljubega Štanjela se razpira med poetičnimi na eni in bolj ekspresivnimi rešitvami na drugi strani, med ostalimi motivi pa je opaziti avtorjevo veliko navezanost na vodo, na primorske in obmorske motive v umirjeni tonski lestvici, prežetimi z mediteranskim razpoloženjem. Ob sami izvirni likovni in vsebinski interpretaciji Oketičevih akvarelov Škodičeva opozarja tudi na avtorjev pomemben delež pri ohranjanju slovenske dediščine in na pozitiven apel v slikarskem sporočilu, ki je svež prispevek v slovenskem kulturnem prostoru nasploh.

Oketičev opus ilustracije - karikature je posvečen človeku, postavljenemu v prvi plan skozi teme nasilja in krutih posegov v naravo, stenizirane potrošniške dobe, črednega nagona, bre-

zumne birokracije, kloniranja, skratka teme prečnih dramatičnih vprašanj, ki jih slikar sicer »doumeva globoko resno, a je na koncu videti, kot bi jih reševal z igrivo lahko pronicljive parodije in satire, skoraj groteske« (Škodič, 2010). Skoraj nadrealističen vtis avtor dosega z osredotočenjem na čisto esenco sporočila, kjer z namenom prenasiji in poudari prizorišče ali celo zreducira elemente v močno izčišeno likovno bistvo, ter s postavljivo teh elementov v zanimive »prostote«, kompozicije in drzne perspektive, kjer se odvijajo nje-

gove zgodbe. Satirično nastrojena je tudi novejsa serija Oketičeve računalniške aplikativne grafike, kjer je znakovnih in slikovnih predlog izpeljuje na videz šaljivo, a hkrati dramatično in pekoče opozorilo, sestavljeno iz kombinacije kromosomske kodnega zapisa in slovitega Munchovega Krika.

O avtorju

Rojen 27. avgusta 1953 v Ljubljani, kjer je končal šolo za oblikovanje. Slikati je začel v sedemdesetih letih. V nadalnjem slikarskem izobraževanju je bil njegov mentor umetnostni zgodovinar in likovni kritik dr. Ivan Sedej. Več kot deset let je delal na področju likovne terapije duševnih bolnikov. Leta 2007 je v Celju v Italiji vodil šolo akvarela Illustrativo e »en plein air«.

Imel je preko 30 samostojnih razstav, sodeloval na mnogih skupinskih razstavah doma in v tujini, za ilustracije je prejel več mednarodnih nagrad.

Od leta 1995 ima kot slikar status samostojnega delavca na področju kulture, je član Društva slovenskih likovnih umetnikov in Kulturno - umetniškega društva Kliničnega centra in Medicinske fakultete dr. Lojz Kraigher.

Od leta 1983 živi in dela na Krasu, v Danah pri Sežani.

»S svojo ustvarjalnostjo je pomenljivo do polnil sodobno slovensko umetnost in postal prepoznaven tudi v mednarodnem prostoru, kar potrjujejo številne ugledne nagrade in priznanja ter tudi mnogoštevilne razstave doma in na tujem. V obsežnem opusu, ki zaokrožuje tri desetletja, so se zvrstili mnogi, med seboj različni ciklusi del. Je umetnik z bogatim notranjim svetom, ki v raznolikih vsebinah in tehnikah zaobjema ravnin večplastnega izražanja in tako uveljavlja široko pričevanje področje. Srečanje z njegovimi deli zato ne nudi le likovnega užitka, temveč tudi razmislek in pogled v notranjost njegovih mnogotrišnje spoznanj in raziskovanj, po katerih optimistično potuje skozi čas. Svojo slikarsko nadarjenost je vselej dopolnjeval v polnem zamahu in v poglobljenem odnosu do upodabljaljajoče stvarnosti. Izobiloval je ikonografsko in izpovedno privlačen prostor, iz katerega poetično, pa tudi iskriivo kritično, komunicira s svetom.« (Polona Škodič, 2010)

V četrtek, 22. aprila ob 20.45 / »Uri Caine ensemble & tempo reale«.

GORICA**Kulturni dom**

Danes, 15. aprila ob 20.00 / Dobrodeleni koncert »Pomladni cvet dobrte«. Nastopajo: Zoran Predin, Savko Ivančič, Gabriella Gabrielli in MPZ Šempeter. Info: 0481.33288.

SLOVENIJA**LJUBLJANA**

Danes, 15. aprila ob 20.00 Gallusova dvorana / »Oranžna - Sinteza«. Nastopa Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Nicholas Milton; Solistka: Nina Prešiček - klavir.

Danes, 15. aprila ob 20.00 Dvorana Duša Počkaj / Jaka Lah: »Rob Sveta, Konc igre«. Glasba: Branko Rožman; scenografija: Petra Veber; video: Barbara Kukovec.

V torek, 20. aprila ob 20.00 / »Akustični prostori«. Neofonia; dirigent: Steven Loy; solist: Garth Knox - viola.

V sredo, 21. aprila ob 20.00 / »Sam v spektru«. Izvajalci: Matevž Bajde; Franci Krevh - tolkala; Igor Mitrović - violinčelo; Dejan Prešiček - baritonski saksofon; Nina Prešiček - klavir.

V četrtek, 22. in v petek, 23. aprila ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester Slovenske Filharmonije«. Dirigent: Emmanuel Villaume.

odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella - Avditorij, (Ul. Diaz 27)

je na ogled razstava slikarja Arturja Nathana. / Za več informacij: tel: 040 - 326236; fax: 040363133; info@studiosandrinelli.com.

OPĆINE

Prosveni dom: je na ogled razstava »Marjo Sosič in njegove skulpture«.

Bambičeva galerija: je na ogled razstava akademske slikarke Beti Bricelj: »GeoInForma«. Razstava bo odprta do 30. aprila, od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in ob 17.00 do 19.00.

NABREŽINA

Kavarne Gruden: je na ogled razstava grafik Magde Starce: »Crna luna«. Urnik ogleda: v času odprtja Kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62) je na ogled razstava akvarelov in olj slike Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. ura.

Kulturni dom: danes, 15. aprila ob 18.00 bo odprtje dokumentarne razstave: »Ko je umrl moj oče«. Razstava bo odprta do 8. maja.

INFINITI - Ekskluzivni SUV FX in prestižna limuzina M

Limuzina in SUV za odločen spopad za evropsko tržišče

Za sedaj za Evropo le malo vozil – Na voljo tudi 3-litrski turbodizel – Prihodnje leto tudi hibridna različica

Prestižna japonska avtomobilska znamka Infiniti, last Nissan, ki je na italijanskem in evropskem tržišču prisotna le eno leto ali nekaj več, je ob priloznosti odprtja svojega prodajnega salonov v Firencah, predstavila svojo novo admiralsko ladjo, SUV FX Limited edition. V Italiji naj bi prodali 15 od skupnih 100 primerkov, kolikor jih je predvideno za vso Evropo. Gre za enega najbolj luksuznih avtomobilov na italijanskem tržišču, ki prav gotovo ni dostopen za vsak žep, je pa zanimivo, ker prihaja med kupce prav v času hude krize, ki pesti avtomobilsko tržišče. Sicer pa po drugi strani ugotavljajo, da je kriza prizadela predvsem nižje segmente, medtem ko prodaja luksuznih vozil ne pozna križe.

Japonski SUV FX je eden najlažjih v svojem razredu in bo na voljo samo v črni ali beli barvi. Kar zadeva motorje pa lahko izbirate med bencinskim V6 3700 kub.cm, 320 KM in V8 5 litrov prostornine in 390 KM. Pogon je štirikolesni, menjalnik 7-stopenjski, samodejni. Notranjost je kar se da luksuzno opremljen, sedeži so prevelečeni z visokokvalitetnim usnjem, kabina pa z alkantaro, medtem ko je armatura plošča iz ogljikovih vlaken. Seveda je cena primerna razredu, se pravi visoka: FX 375 velja 74.000 evrov, FX 505 z motorjem V8 pa 85.300. Lahko pa se potolažite z dejstvom, da oba modela lahko naročite takoj v tako imenovanih Centrih Infiniti v Rimu, Milenu, Padovi, Bologni in Firencah.

Istočasno s SUV-om FX so predstavili tudi novo limuzino iz serije M. Tudi nova serija M je namenjena evropskemu tržišču, kjer naj bi predstavljala konkurenco za velike mercedese, beemveje, jaguarje in audije. Avto je dolg skoraj 5 metrov in je zelo prijetne zunanjosti. Za sedaj je na voljo z bencinskim motorjem V6, 3,7 litrov, 320 KM ali pa s trilitrskim turbodizlom, ki pa ima pod pokrovom motorja »samo« 238 konjičkov. To je obenem prvi dizelski motor, ki prihaja iz tovarn te japonske znamke in če se kar zadeva moč lahko primerja z nemškimi, je odločno močnejši, kar zadeva navor, saj razvije kar 550 Nm. Prihodnje leto naj bi Infiniti predstavil tudi nov hibridni model. M37 je na voljo s 7-stopenjskim samodejnim menjalnikom in s pogonom na zadnja kolesa.

SUV FX limited za redke izbrane, spodaj pa limuzina M37

Stran pripravil Ivan Fischer

OPEL - Spremembe predvsem pri legi na cesti in volanskemu prenosu

Corsa doživela vrsto malih izboljšav

Vsi bencinski motorji sedaj spoštujejo evropski normativ Euro 5 – Manjša poraba in manjši izpusti

Po slabih štirih letih so pri Oplu sklenili osvežiti corsa, čeprav je to bilo najbrž skoraj odveč. Posvetili so se predvsem prenovi motornih ponudb in pa izboljšavam podvozja.

Kar zadeve slednje je bila tudi prejšnja corsa na višku, Oplovi inženirji pa so našli način, kako še izboljšati vozne lastnosti. Posvetili so se predvsem blažilnikom, stabilizatorjem, volanskemu prenosu in celotni zadnji premi.

Sicer pa corsa ostaja malček, katerega vozne lastnosti še naprej v prvi vrsti služijo udobju in šele za tem tudi športnosti. Vsi bencinski motorji so s prenovo postali varčnejši in zato tudi cistejši. Prirastki moči ter znižane številke za področju porabe in izpusta škodljivih emisij so skupni praktično vsem bencinskim (in dizelskim) motorjem. 1,6-litrski prisilno polnjeni štirivaljnik, ki poganja najbolj zmožljivo različico OPC pa ostaja pri »le« 197 KM, kar je seveda za tak avto več kot preveč. Ta bo po trditvah Opla na sto kilometrov namesto povprečnih 7,9

litra, porabil 7,3 litra goriva, izpusti CO₂ pa so se iz 190 znižali na 172 gramov na prevoženi kilometr. Prav vsi bencinari sedaj izpolnjujejo normo Euro 5. Tako kot bencinski agregati, se je v naravovarstvenem in varčnem smislu »poboljšala« tudi družinica dizelskih motorjev.

1,3-litrski, dizelski motor (94 KM) je v primerjavi s predhodnikom zmogljivejši za kar petnajst kilovatov in dvajset Nm navora. Poraba pa naj bi se znižala s 4,1 na 3,7 litra. Motorju lahko očitamo le lenobno obnašanje v spodnjem območju vrtlajev, kjer je treba predvsem ob speljevanju stopalka za plin pritisnati mnogo odločneje kot pri močnejšem 1,7-litrskem dizlu. Slednji je tudi edini predstavnik dizelske palete, ki dosegata normo Euro 5.

Nova corsa se sedaj kar zadeva spoštvovanja narave lahko kosa z VW polom in yarisom. Kar je še najbolj pomembno pa je dejstvo, da bo corsa kot doslej ostala zelo priljubljena pri kupcih.

NOVOSTI

Novomeški Revoz si zadovoljno mane roke

Nemški Daimler in francosko-japonski koncern Renault Nissan bosta z novim sporazumom, ki je pričel veljati, sodelovala na področju razvoja pogonskih agregatov in tudi na področju gospodarskih vozil. Pravno-formalno je zdaj Daimler 3,1-odstotni lastnik Renaulta, francoski koncern pa 3,1-odstotni lastnik nemškega. Renault bo z Mercedes-Benzom sodeloval tudi na področju razvoja naslednika modela smart fortwo, ki ga bo poganjal električna, na tržišče pa bo prispel leta 2013. Odveč je reči, da si pri novomeškem Revozu zadovoljno manejo roke, saj bo prihodnji smart prihajal z njihovih proizvodnih trakov. Derivat omenjenega razvoja bo tudi naslednik twinga. Renault in Nissan bosta Mercedes dobavljala tudi 3- in 4-valjne bencinske in dizelske aggregate, Daimler pa bo v zameno Infiniti zlagal s svojimi štiri-in šestvaljniki. Na področju gospodarskih vozil gre že čez dve leti pričakovati nastanek Mercedes-Benzovega dostavnika na Renaultovi arhitekturi.

Atomik 500 na električni pogon

15. aprila se v Monaku pričenja letošnji salon superprestižnih in ostalih eksotičnih avtomobilov, ki je javnosti znan predvsem po nazivu »Top Marques Monaco«. Med letošnjo ponudbo se bo nahajala tudi posebna, striktno električno gnanja verzija fiata 500, ki so jo ustvarili pri podjetju Atomik Cars.

Izdano spremenjen atomik 500 bo nastal samo v petdesetih primerih. Za njegovo samodejno premikanje so konstruktorji uporabili tri (dva poganjata prednji kolesi, eden pa zadnjo os) električne motorje, ki jih z energijo oskrbuje neznana količina litij-železo-fosfatnih (LiFePO4) akumulatorjev. Novi supermalček z vgrajeno zalogo 300 električnih »konj« lahko zelo odločno pospešuje, ker bo pospeševanje od 0-100 km/h zaključeno v 5,6 sekunde. Med posebnostmi omenjajo tudi vgrajeni keramični ogrevalni sistem ter na plin delujčo klimatsko napravo podjetja Peltier.

Hyundaijeva okolju prijazna sonata

Hyundai je predstavil svojo najbolj okolju prijazno sonato do zdaj. Najnovejši hibrid na osnovi nove sonate je močnejši od neposrednih ameriških konkurentov, Forda fusiona, Lexusa HS250h, Nissana altima in Toyote camry, za povrh pa naj bi bil tudi bolj varčen. Sonata v hibridni različici ima aluminijasti 2,4-litrski motor, ki premore 171 KM, in sodeluje s 30-kilovatnim elektromotorjem. Obz. pogona sta spojena s šeststopenjsko avtomatiko. Sonata zna voziti tudi samo na elektriko in sicer s hitrostjo do 100 km/h, dosega pa pri Hyundaju niso razkrili. Med ostale dodelave sodi revidirana aerodinamika za manjši upor, nova maska, kolesa s pnevmatikami z nizkim kotalnim uporom, drugačne barve notranjosti in 4,2-palčni zaslons.

Pomemben mejnik za Fiat 500

Pred kratkim je Fiat 500 zabeležil še en pomemben dogodek: iz tovarne Fiat Auto v mestu Tychy (Poljska) je zapeljal 500.000 Fiat 500. Vozilo je bele barve (Funk White) ter opremljeno z motorjem 1.2 z 51 kW (69 KM) in s sistemom Start&Stop™.

Fiat 500 je na voljo v 83 različnih državah po vsem svetu, od Italije do Brazilije, Južne Afrike do Japonske. Ta izjemni dosežek je zabeležil že 21 mesecev po lanciranju. Za prvih 500.000 vozil so največji trgi: Italija (244.755 vozil), Francija (58.425), Velika Britanija (51.445), Nemčija (48.319), Nizozemska (13.682), Švica (10.765), Španija (10.103), Belgija (9.548), Japonska (9.030) in Avstrija (8.648). Osemdeset odstotkov kupcev je izbral najvišja nivoja opreme (Lounge in Sport), ki sta serijsko opremljena s sistemom Blue&Me™.

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu: Jadro
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio all spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 20.00, 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kvizi: Soliti ignoti - Identità ignote
21.10 Talent: Stasera è la tua sera (v. M. Giusti)
23.20 Aktualno: Porta a porta
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.10 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
6.25 Aktualno: Inconscio e Magia Psiche
6.40 Aktualno: Tg2 Si Viaggiare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
8.15 L'albero azzurro
9.00 Aktualno: Il cercasapori - Sms Consumatori
9.45 Aktualno: Rai Educational - Cult Book Classic
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 23.20 Dnevnik
13.50 Dnevnik - Zdravje 33
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kvizi: Cuore di mamma (v. Ama-deus)
18.05 Dnevnik - kratke in športne vesti
19.00 0.30 Resničnostni show: L'isola dei famosi, sledi L'isola e poi...
20.00 Aktualno: Il Lotto alle otto
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Talk show: I sette vizi capitali (v. M. Setta)

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.25 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Speciale Cominciamo bene - Prima
10.00 Aktualno: Cominciamo bene, sledi Cominciamo bene - Brontolo
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Chièdисcena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italia-no
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.15 Variete: La Tv dei ragazzi di Raitre, Melevisione in Tg3 GT Ragazzi
16.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 21.05 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nan.: Un posto al sole

21.10 Nan.: Medium
22.40 Nan.: La 25^a ora
23.45 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Magazzini Einstein - The Sacred Dancer

Rete 4

7.05 Nan.: Magnum P.I.
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 4
11.30 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 3
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Le miniere di Re Salomone (pust., ZDA, '50, r. D. Kerr, i. D. Kerr)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.50 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.40 Film: Gli spietati (western, ZDA, '92, r.-i. C. Eastwood)
2.10 Nočni dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. Ficarra & Picone)
21.10 Nan.: Ris Roma - Delitti imperfetti
23.30 Aktualno: Terra!

Italia 1

6.00 Nan.: Degrassi
6.40 17.25 Risanke
8.40 Nan.: Friends
9.10 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Risanka: I Griffin
14.35 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nan.: Kyle XY
16.00 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
16.50 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kvizi: Cento x cento
21.10 Film: Pirati dei Caraibi - La maledizione del forziera fantasma (pust., ZDA '06, r. G. Verbinski, i. J. Depp, Keira Knightley)

0.10 Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno
1.40 Dnevnik - Pregled tiska

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Variete: Domani si vedrà
10.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk Show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Klasična glasba
12.50 Aktualno: La provincia ti informa
13.15 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.05 Šport: Volley Time
17.00 Risanke
19.10 Akt.: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.05 Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: Cold Squad
22.45 Il Rossetti
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Nogomet: Ascoli - Triestina

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Nautilus
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Slovenski magazin
17.15 Srečanja in skupnosti Italijanov
18.00 Med valovi
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Back stage Live
20.15 Avtomobilizem
20.30 Film: Lažnivec Billy
22.30 Primorska kronika
22.50 Primorski mozaik
23.20 Med valovi
23.55 Čezmejna Tv -TDD

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: 4 bastardi per un posto all'inferno (pust., ZDA, '68, r. S. Fuller, i. F. B. Reynolds)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
23.15 S.O.S. Adolesceni - Istruzioni per l'uso
0.10 Variete: Victor Victoria

Tv Primorka

8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Čas za nas
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Polja Evrope
20.30 Primorski poslanci
21.30 Glasba, oddaja: Postaja GO
22.45 Monitor

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio parrika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Zgoriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jurtranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Mladi Primorski talenti; 22.30-0.00 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

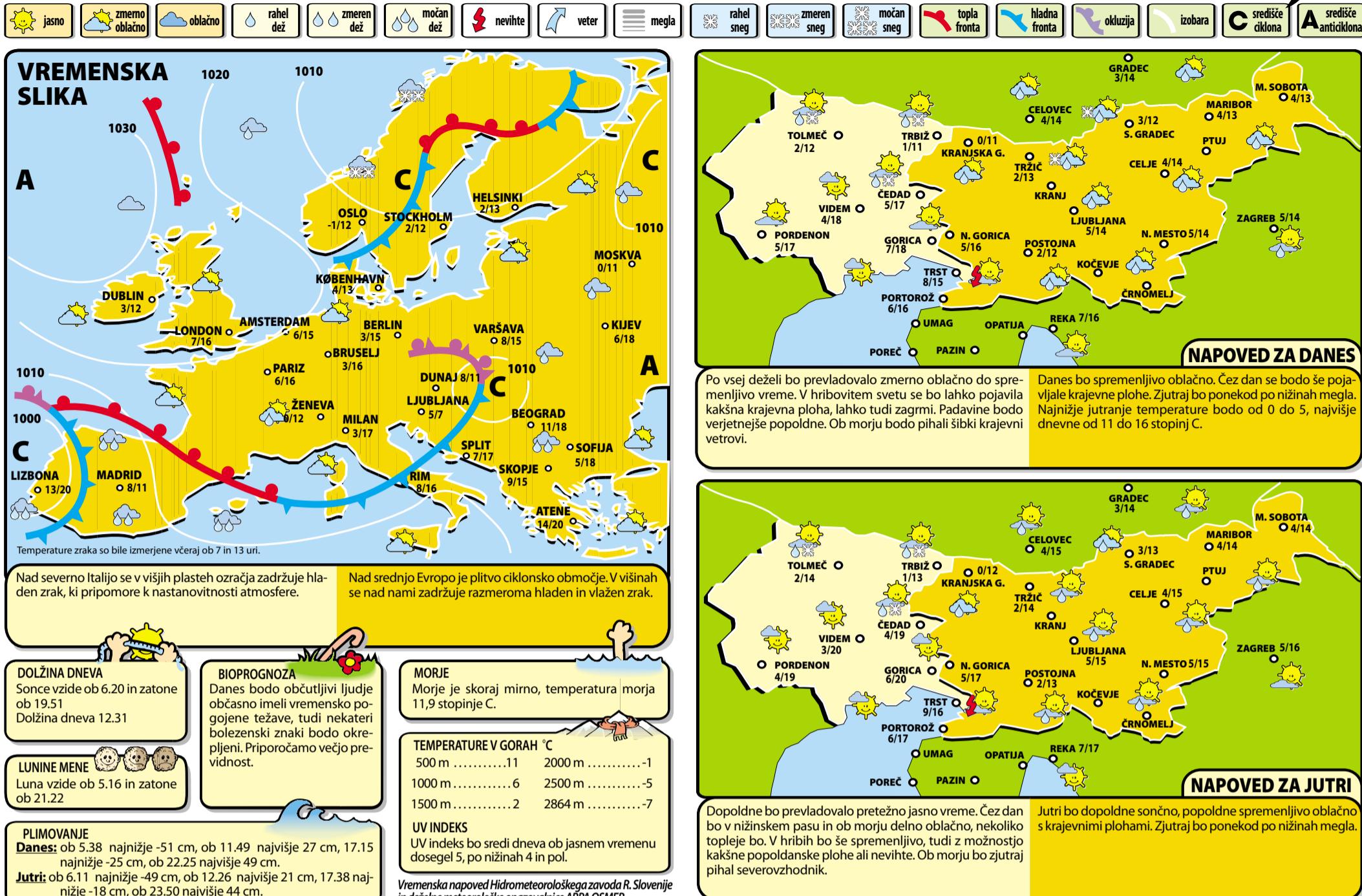
SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kratke stiki; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domaćih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00

Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobitnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.1

ZDA - Objavili ju bodo septembra

Prepis in posnetek intervjujev Jackie Kennedy

Jacqueline Kennedy v sedemdesetih letih

NEW YORK - Založba Hyperion bo septembra leta 2011 objavila transkripte in šest ur zvočnih posnetkov sedmih intervjujev, ki jih je nekdanja prva dama ZDA Jacqueline Kennedy dala v prvi polovici leta 1964, nekaj mesecev po uboku predsednika Johna F. Kennedyja. Spraševal je zgodovinar in družinski prijatelj Arthur M. Schlesinger, jr.

Objava bo nova priložnost, da bo poslušalec lahko prisluhnil slavnemu zamolku glasu Jacqueline Kennedy, ki sama nikoli ni objavila spominov, in njeni pripovedi o zadevah, o katerih je redko govorila v javnosti.

Intervjuji so potekali na njenem domu v Washingtonu. Nekdanja prva dama je sprengovorila o svojem zakonu, o leh, ki jih je prebila v Beli hiši, o predvolilni kampanji in o razmisleku predsednika Johna F. Kennedyja glede morebitne kandidature za še en mandat.

Pogovori so del Kennedyjeve ustne zapuščine (John F. Kennedy Presidential Library's Oral History), na zahtevo predsednikove vdove je bila zapečetena za nedoločen čas.

Po smrti Jacqueline Kennedy leta 1994 in sina Johna Kennedyja, jr. leta 1999 odločitve v zvezi s posnetimi trakovi sprejema hči pokojnega predsednika Caroline Kennedy. Ta je objavo intervjujev dovolila zdaj, ko se bliža 50. obletnica, od kar je njen oče začel predsedniški mandat. Obletnica bo prihodnje leto.

O namerah Hyperiona sta spregovorila dva neimenovana uradnika, ki sta na tekočem s pogovori o objavi intervjujev, vendar o tem ne bi smela govoriti. Caroline Kennedy bo urednica izdaje, h knjigi, ki še nima naslova, bo napisala tudi uvodnik. Svojo beležko bo do dal zgodovinar, ki pa ga še niso izbrali.

Arthur M. Schlesinger, jr., dvakratni dobitnik Pulitzerjeve nagrade, je umrl leta 2007.

Caroline Kennedy je pri Hyperionu objavila že nekaj knjig, med njimi zbirko materi najljubših pesmi. Že dolga leta sodeluje z urednico Gretchen Young, ki je tudi pridobila avtorske pravice za objavo knjig in avdio posnetkov. (STA)

AVSTRIJA Najstnica ubila mater zaradi prepovedi spleta

DUNAJ - Neka 14-letna Dunajčanka je zabodla mater, ker ji je ta nameravala prepovedati brskanje po internetu. 12-letni brat storilke in njen oče sta večkrat zabodeno in okrvavljeni truplo mater oz. soproge našla v torek zvečer v njihovem stanovanju. Dekle so kasneje prijeli, policistom pa je priznalo umor. Za 14-letnico se je najprej izgubila vsaka sled, pozno v torek pa jo je nato policija preko mobilnega telefona našla in jo oddeljala na zaslisanje, kjer je vidno zmedena dejanje priznala. Kot je policistom povedala, je bila s 37-letno materjo že dalj časa v sporu. Povedala je tudi, da je v torek popoldne prišla iz šole domov, se takoj usedla za računalnik in začela brskati po svetovnem spletu. Mati ji je želela to prepovedati, nato pa sta se sporekli. Mati naj bi jo pri tem tudi udarila. Po končanem prerekjanju je mati odšla v kopalnico, hči pa v kuhinjo. Tam je pograbila nož in nato z njim večkrat zabodla mater.

V. BRITANIJA - Kljub delu na očeh javnosti

Premier Gordon Brown priznava, da je sramežljiv

Gordon Brown

LONDON - Britanski premier Gordon Brown opravlja delo, ki je na očeh javnosti. Nedavno pa je razkril, da je po vseh teh letih, ki jih je preživel v politiki, še vedno sramežljiv, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Brown, kot je povedal v pogovoru za britansko televizijo ITV, se te sramežljivosti ni nikoli znebil. In morda je videti prav čudno, da je nekdo s takšno lastnostjo v poklicu, kot je politika, je še dejal. Spregorovil je tudi o svojem odrasčanju, ki je bilo za razliko od njegovega velikega tekmeča na parlamentarnih volitvah, vodje konzervativcev Davida Cameron, skromno. "Prišel sem iz okolja, kjer sem se moral boriti za vse, kar sem imel. Obiskoval sem običajno šolo in se z delom povzpzel," je Brown razkril nekaj podrobnosti o sebi. Kot je dejal, so ga starši naučili, da ne sme nikoli odnehati, predvsem pa je mora vsakdo izkoristiti vse talente, ki jih ima. (STA)

GOSPODARSTVO - Vrtoglavi vzpon Singapur v 1. četrtletju z 32-odstotno rastjo

SINGAPUR - Singapsko gospodarstvo je v prvem letošnjem četrtletju zabeležilo najvišjo stopnjo rasti v zadnjih 35 letih. Obseg brutno domačega proizvoda (BDP) se je v četrtletni primerjavi povečal kar za 32,1 odstotka. Obseg BDP v Singapurju se je v prvem četrtletju zvišal najbolj po letu 1975, ko so začeli meriti četrtletne rezultate, je sporočilo tamkajšnje ministarstvo za trgovino in industrijo. V primerjavi z lanskim prvim četrtletjem je bila rast 13,1-odstotna.

Kot poudarja singapska centralna banka, je bila rast gospodarstva v prvem četrtletju letos večja od pri-

čakovane. Razmeroma krepko rast centralna banka pričakuje tudi v preostanku leta, saj trenutno podatki kažejo na okrevanje povpraševanja v ZDA in Aziji. Obseg industrijske proizvodnje se je v obdobju od januarja do konca marca v primerjavi s četrtletjem prej povečal za 139 odstotkov. Proizvodnja se je najbolj povečala v elektronski in biomedicinski industriji, medtem ko je sektor storitev rasel po 11-odstotni stopnji. Singapska vlada je po dramatičnem izhodu iz recesije že zvišala napovedi za letošnje leto. Tako naj bi se obseg BDP letos povečal za sedem do devet odstotkov. (STA)